การบรรเทาภัยแผ่นดินไหวของอาคารสูงคอนกรีตเสริมเหล็กด้วยมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR) เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR) are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2557 ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

SEISMIC MITIGATION OF TALL R/C BUILDINGS USING INELASTIC TUNED MASS DAMPERS

Mr. Chayut Ngamkhanong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Engineering Program in Civil Engineering Department of Civil Engineering Faculty of Engineering Chulalongkorn University Academic Year 2014 Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การบรรเทาภัยแผ่นดินไหวของอาคารสูงคอนกรีตเสริม
	เหล็กด้วยมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก
โดย	นายชยุตม์ งามโขนง
สาขาวิชา	วิศวกรรมโยธา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	รองศาสตราจารย์ ดร.ทศพล ปิ่นแก้ว

คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

		คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์
	(ศาสตราจารย์ ดร.บัณฑิต เอื้ออาภรณ์)	
คณะกรรม	การสอบวิทยานิพนธ์	
		ประธานกรรมการ
((ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาณัติ เรื่องรัศมี)	
		อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
((รองศาสตราจารย์ ดร.ทศพล ปิ่นแก้ว)	
	Chulalongkorn Univ	กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
	(อาจารย์ ดร.ณัฐวุฒิ ธนศรีสถิตย์)	

ชยุตม์ งามโขนง : การบรรเทาภัยแผ่นดินไหวของอาคารสูงคอนกรีตเสริมเหล็กด้วยมวล หน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก (SEISMIC MITIGATION OF TALL R/C BUILDINGS USING INELASTIC TUNED MASS DAMPERS) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รศ. ดร.ทศ พล ปิ่นแก้ว, 192 หน้า.

การลดความเสียหายของอาคารสูงที่มีอยู่เดิมภายใต้แรงแผ่นดินไหว ได้มีการศึกษากันมา อย่างกว้างขวางในอดีต ไม่ว่าจะเป็นการติดตั้ง Base Isolations การเสริมกำลังของระบบโครงสร้าง หรือการติดตั้งอุปกรณ์เพิ่มความหน่วง โดยวิธีการต่างๆ เหล่านี้ แม้สามารถลดผลจากแรงแผ่นดินไหว เพิ่มประสิทธิภาพในด้านกำลัง และเพิ่มการสลายพลังงานได้ แต่ก็มีข้อจำกัดในด้านของต้นทุนซึ่ง ค่อนข้างสูง การติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่ประหยัดมากกว่าในการลดความ เสียหายของอาคารสูงจากแผ่นดินไหวระยะไกล งานวิจัยในอดีตพบว่ามวลหน่วงปรับค่ามี ประสิทธิภาพในการลดการสั่นไหวของโครงสร้างลงได้ภายใต้แผ่นดินไหวรุนแรงปานกลาง แต่ ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าจะลดลงเมื่อแผ่นดินไหวมีความรุนแรงขึ้น เพราะโครงสร้างมี พฤติกรรมอยู่ในช่วงอินอิลาสติกทำให้สูญเสียการปรับค่าที่เหมาะสมไว้ การศึกษานี้พิจารณาอาคาร ้ตัวอย่างคอนกรีตเสริมเหล็กสูง 20 ชั้น ในเขตกรุงเทพมหานคร ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าที่ชั้นหลังคา ด้วยอัตราส่วนมวล 5% แล้วทำการวิเคราะห์โครงสร้างด้วยวิธีพลศาสตร์ไม่เชิงเส้น (Inelastic Dynamic Analysis) ภายใต้แรงฮาร์มอนิกและแผ่นดินไหวสมมติระยะไกลที่ปรับขนาดความเร่ง จาก น้อยไปมากจนโครงสร้างวิบัติ ผลการวิเคราะห์โครงสร้างอาคารที่ติดตั้งและไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า จะถูกนำมาเปรียบเทียบ เพื่ออธิบายพฤติกรรมโครงสร้างเมื่อติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า ซึ่งจากการศึกษา พบว่ามวลหน่วงปรับค่ามีประสิทธิภาพในการป้องกันและลดความเสียหายของอาคารจากแผ่นดินไหว อีกทั้งยังมีความสามารถในการป้องกันการวิบัติของอาคารได้อย่างมี ขนาดรุนแรงได้ นอกจากนี้ได้ศึกษาถึงการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ นัยสำคัญ ของอาคารในการลดความเสียหายและป้องกันการวิบัติของอาคาร ซึ่งผลการศึกษาเบื้องต้นพบความ เป็นไปได้ที่จะเพิ่มประสิทธิภาพให้กับมวลหน่วงปรับค่าในการลดความเสียหายและป้องกันการวิบัติ ของอาคารได้อย่างมีนัยสำคัญหากออกแบบให้มวลหน่วงปรับค่าถึงจุดครากพร้อมกับชิ้นส่วนแรกที่ ครากในอาคาร

ภาควิชา	วิศวกรรมโยธา	ลายมือชื่อนิสิต
สาขาวิชา	วิศวกรรมโยธา	ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก
ปีการศึกษา	2557	

5670155021 : MAJOR CIVIL ENGINEERING

KEYWORDS: SEISMIC MITIGATION / TUNED MASS DAMPERS / TALL BUILDING / INELASTIC STRUCTURES

CHAYUT NGAMKHANONG: SEISMIC MITIGATION OF TALL R/C BUILDINGS USING INELASTIC TUNED MASS DAMPERS. ADVISOR: ASST. PROF. TOSPOL PINKAEW, Ph.D., 192 pp.

Damage reduction of existing tall buildings subjected to earthquakes has been studied in recent decades. Seismic base isolations, strengthening of structural system and installation of damping devices have been introduced to either reduces the seismic demand, improves the building's strength or suppresses the building's motion so that the earthquake-induced damages can be reduced. However, their applications are very limited since their investment costs seem to be prohibited. A cost effective alternative for tall buildings under far-field earthquake is the installation of the Tuned Mass Damper (TMD). This study considers a 20 story R/C building in Bangkok installed the tuned mass damper (TMD) on the top roof with 5% mass ratio in order to reduce damage under strong earthquakes. Employing timehistory inelastic dynamic analysis, the building responses under harmonic excitations and far-field ground motions with varying amplitudes until the collapse of the building are simulated. Based on the obtained results, it is clearly found that TMD can protect or reduce the building damages induced by the strong ground motions. The damage protection and reduction are significant. In addition, it is also observed that TMD can prevent the building from collapse with significant enhancement of critical ground excitation level. Besides, the feasibility of using inelastic TMD to improve building performances on damage reduction and collapse prevention has been investigated. It is possible that the building performances on damage reduction and collapse prevention can be significantly improved if the TMD is properly designed to be yielded as the building's yielding.

Department:	Civil Engineering	Student's Signature
Field of Study:	Civil Engineering	Advisor's Signature
neta or study.	CIVIC LITYIHEETIITY	
Academic Year:	2014	

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปมิได้หากปราศจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ทศพล ปิ่นแก้ว อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่สละเวลาอันมีค่าในการให้ความช่วยเหลือ คำแนะนำใน การทำงานวิจัย รวมถึงแนวทางการแก้ปัญหาต่างๆ อย่างดียิ่งมาโดยตลอดตั้งแต่เริ่มทำงานวิจัย จนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์ ซึ่งผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของอาจารย์เป็นอย่างยิ่งจึงใคร่ ขอขอบพระคุณไว้ ณ ทีนี้

ขอกราบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาณัติ เรื่องรัศมี ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ และ อาจารย์ ดร.ณัฐวุฒิ ธนศรีสถิตย์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้ความกรุณา แนะนำ และตรวจแก้ไขปรับปรุงให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.ธีระชัย ดีสมสุข และนายจุลชิน เฉินบำรุง สำหรับคำแนะนำ และแนวทางในการทำงานวิจัย นอกจากนี้ขอขอบคุณเพื่อนปริญญาโท สาขาวิศวกรรมโยธา ใน การแลกเปลี่ยนความรู้งานวิจัยรวมถึงกำลังใจในการทำงานจนวิทยานิพันธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ท้ายที่สุดผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่คอยให้การสนับสนุน และความ ช่วยเหลือตั้งแต่วัยเยาวร์จนสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท

ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพันธ์ฉบับนี้จะมีประโยชน์ในการศึกษาต่อผู้ที่สนใจ รวมถึงเป็นแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติในอนาคต

Chulalongkorn University

สารบัญ	
--------	--

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	9
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ົີ
สารบัญ	V
สารบัญตาราง	ปู
สารบัญภาพ	
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมา	1
1.2 วัตถุประสงค์	2
1.3 ขอบเขตการศึกษา	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.5 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย	3
บทที่ 2 งานวิจัยและทฤษฏีที่เกี่ยวข้อง	4
2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบมวลหน่วงปรับค่าแบบแพสสีฟ	4
2.2 ทฤษฏีที่เกี่ยวข้อง	11
2.2.1 สมการการเคลื่อนที่ของโครงสร้างภายใต้แรงแผ่นดินไหว	11
2.2.2 โครงสร้างที่ติดตั้งระบบมวลหน่วงปรับค่า	15
2.2.2.1 ระบบมวลหน่วงปรับค่าที่ไม่มีความหน่วง (Undamped Tuned Mass	
Dampers)	15
2.2.2.2 ระบบมวลหน่วงปรับค่าที่มีความหน่วง (Viscously Damped Tuned	
Mass Dampers)	18

ଖ

	2.2.2.3 ระบบมวลหน่วงปรับค่าติดตั้งกับโครงสร้างที่มีความหน่วง (Viscously	
	Damped Tuned Mass Dampers for Viscously Damped Primary	
	Structure)	. 22
2.2.3	การจำลองพฤติกรรมอินอิลาสติกของโครงสร้างตามมาตรฐาน ASCE/SEI41-13	
	[1]	22
	2.2.3.1 โครงข้อแข็งต้านแรงดัด (Concrete moment frames)	.22
	2.2.3.2 แบบจำลองคานและเสา	26
· · ·	2.2.3.3 กำแพงรับแรงเฉือนคอนกรีตเสริมเหล็กและส่วนประกอบของกำแพงรับ	
	แรงเฉือน (Reinforced concrete shear walls and wall segments)	. 27
	2.2.3.4. แบบจำลองกำแพงรับแรงเฉือน	. 30
· · ·	2.2.3.5 วัฏจักรฮิสเทอเรสิส (Hysteresis Loop)	31
2.2.4	ระดับสมรรถนะของโครงสร้าง ตามมาตรฐาน ASCE41-13	. 33
2.2.5	ระดับความเสียหายของโครงสร้าง	34
บทที่ 3 อาคาร	รตัวอย่าง	36
3.1 อาคาร	ตัวอย่าง	36
3.2 การจํ	ำลองความเสียหายของอาคาร	44
3.2.1	ดัชนีความเสียหาย (Damage Index)	.44
	3.2.1.1 ความเสียหายระดับชิ้นส่วนองค์อาคาร	44
	3.2.1.2 ความเสียหายระดับชั้นของอาคาร	47
	3.2.1.3 ความเสียหายรวมทั้งหมดของอาคาร	47
3.3 คุณส	มบัติเชิงพลศาสตร์และพฤติกรรมความเสียหายของอาคารตัวอย่าง	47
3.3.1	คุณสมบัติเชิงพลศาสตร์ของอาคารตัวอย่างจากโปรแกรม PERFORM-3D	47
3.3.2	ลักษณะความเสียหายของอาคารตัวอย่างภายใต้แรงกระทำแบบฮาร์มอนิก	.49
บทที่ 4 การออ	อกแบบระบบควบคุมการสั่นไหวด้วยมวลหน่วงปรับค่า	51

4.1 i	าารออกแบบมวลหน่วงปรับค่า	. 51
4.2 1	การกำหนดค่าคุณสมบัติของมวลหน่วงปรับค่าในโปรแกรม PERFORM-3D	. 52
บทที่ 5 พ	เฤติกรรมของอาคารตัวอย่างภายใต้แรงฮาร์มอนิก	. 55
5.1	พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างภายใต้แรงฮาร์มอนิกกระทำทิศทางเดียว	. 56
5.2	พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างภายใต้แรงฮาร์มอนิกกระทำทั้ง 2 ทิศทาง	. 60
บทที่ 6 พ	เฤติกรรมของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว	. 64
6.1	แผ่นดินไหวที่ใช้ในการศึกษา	. 64
6.2	พฤติกรรมและความเสียหายของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว	. 75
6.	2.1 พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Landers, LA - Obregon Park	
	(1992)	. 75
6.	2.2 พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Kobe Japan, FUK (1995)	. 80
6.	2.3 พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU046	
	(1999)	. 85
6.	2.4 พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU082	
	(1999)	. 90
6.	2.5 พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Duzce Turkey, Ambarli	0.5
	(1999)	. 95
6.	2.6 พฤตกรรมของอาคารตวอยางภายเตแผนดนเหว Duzce Turkey, Kocamustafapaba Tomb (1999)	100
6	27 พฤติกรรบของอาคารตัวอย่างกายใต้แผ่นดินไหว Kocaeli Turkey Balikesir	100
	(1999)	105
6.	2.8 พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Hector Mine , Arleta -	
	Nordhoff Fire Sta (1999)	110
6.	2.9 พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Denali Alaska, Anchorage -	
	K2-04 (2002)	115

หน้า

6.2.10 พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Nenana Mountain Alaska,	
Anchorage International Airport (2002)	120
6.3 การสลายพลังงานในชิ้นส่วนของอาคารตัวอย่าง1	l25
บทที่ 7 พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกภายใต้	
แผ่นดินไหว1	129
7.1 การออกแบบมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก1	129
7.2 พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว1	131
7.2.1 พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกภายใต้	
แผ่นดินไหว Nenana Mountain Alaska, Anchorage International	
Airport (2002)	131
7.2.2 พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกภายใต้	
แผ่นดินไหว Hector Mine,Arleta -Nordhoff Fire Sta (1999)1	140
7.2.3 พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกภายใต้	
แผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999)1	149
7.2.4 พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกภายใต้	
แผ่นดินไหว Landers, LA - Obregon Park (1992)1	157
ับทที่ 8 สรุปผลการวิจัย1	165
รายการอ้างอิง1	169
ภาคผนวก ก การตรวจสอบความถูกต้องของคุณสมบัติเชิงพลศาสตร์ของอาคารตัวอย่าง	173
ภาคผนวก ข การตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลองมวลหน่วงปรับค่า	175
ภาคผนวก ค การวิเคราะห์ความเสียหายที่เกิดขึ้นของชิ้นส่วนในอาคาร 1	176
ภาคผนวก ง ความถี่การสั่นไหวของอาคาร และความถี่เด่นซัดของคลื่นแผ่นดินไหว	181
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	192

ល្ង

สารบัญตาราง

ตารางที่ 2.1 ค่าพารามิเตอร์ของแบบจำลอง และหลักเกณฑ์ที่ยอมรับได้เชิงตัวเลขสำหรับการ วิเคราะห์โครงสร้างคานคอนกรีตเสริมเหล็กที่มีพฤติกรรมแบบไม่เชิงเส้น ตามมาตรฐาน ASCE41-	
13	. 24
ตารางที่ 2.2 การแบ่งประเภทของเสาคอนกรีตเสริมเหล็กสำหรับการวิเคราะห์ไม่เชิงเส้น ตามผลของแรงเฉือน และรายละเอียดของเหล็กเสริมตามขวาง	. 24
ตารางที่ 2 3 ค่าพาราบิเตอร์ของแบบจำลอง และหลักเกณฑ์ที่ยอบรับได้เชิงตัวเลขสำหรับการ	
วิเคราะห์โครงสร้างเสาคอนกรีตเสริมเหล็กที่มีพฤติกรรมแบบไม่เชิงเส้น ตามมาตรฐาน ASCE41- 13	25
a' a s o a a sa a yea o e	LJ
ตารางท 2.4 คาพารามเตอรของแบบจาลอง และหลกเกณฑทยอมรบเดเชงตวเลขสาหรบการ วิเคราะห์โครงสร้างกำแพงรับแรงเฉือนคอนกรีตเสริมเหล็กซึ่งถูกควบคุมโดยแรงดัดที่มีพฤติกรรม แบบไม่เชิงเส้น ตามมาตรฐาน ASCE41-13	. 29
ตารางที่ 2.5 ค่าพารามิเตอร์ของแบบจำลอง และหลักเกณฑ์ที่ยอมรับได้เชิงตัวเลขสำหรับการ วิเคราะห์โครงสร้างกำแพงรับแรงเฉือนคอนกรีตเสริมเหล็กซึ่งถูกควบคุมโดยแรงเฉือนที่มี	2.0
พฤตกรรมแบบเมเชงเสนตามมาตรฐาน ASCE41-13	. 30
ตารางที่ 3.1 รายละเอียดและหน้าตัดเสาของอาคารตัวอย่าง	. 37
ตารางที่ 3.2 รายละเอียดและหน้าตัดกำแพงรับแรงเฉือนของอาคารตัวอย่าง	. 37
ตารางที่ 3.3 คุณสมบัติเชิงพลศาสตร์ของอาคารตัวอย่าง	. 48
ตารางที่ 4.1 พารามิเตอร์ของอาคารตัวอย่างและมวลหน่วงปรับค่า	. 51
ตารางที่ 6.1 คลื่นแผ่นดินไหวที่ใช้ในการศึกษา	. 64
ตารางที่ 6.2 อัตราการเพิ่มความต้านทานต่อการวิบัติและการลดการสลายพลังงานของอาคาร	
ตัวอย่างจากมวลหน่วงปรับค่า ภายใต้แผ่นดินไหว1	127
ตารางที่ 7.1 อัตราส่วนเคลื่อนตัวระหว่างมวลหน่วงปรับค่าและชั้นหลังคาภายใต้แรงแผ่นดินไหว1	130
ตารางที่ ค.1 แรงกดหัวเสา แรงดัดที่จุดวิบัติ และแรงดัดที่จุดคราก	
ในเสา D3.5 D5 และ D6 ของอาคารตัวอย่าง1	178

ตารางที่ ค.2 แรงกดหัวเสา แรงดัดที่จุดวิบัติ และแรงดัดที่จุดคราก	
ในเสา E5 E6 และ F4 ของอาคารตัวอย่าง	. 179
ตารางที่ ค.3 แรงกดหัวเสา แรงดัดที่จุดวิบัติ และแรงดัดที่จุดคราก ในเสา F5 ของอาคาร	
ตัวอย่าง	. 180

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

สารบัญภาพ

รูปที่ 2.1 Bouc-Wen Hysteretic Model	7
รูปที่ 2.2 องค์ประกอบพื้นฐานของระบบโครงสร้าง SDOF	11
รูปที่ 2.3 ระแบบโครงสร้าง SDOF ภายใต้แรงพลศาสตร์	12
รูปที่ 2.4 ระบบโครงสร้าง SDOF ภายใต้แรงแผ่นดินไหว	12
รูปที่ 2.5 ระบบที่มีพฤติกรรมอยู่ในช่วงอิลาสติก	13
รูปที่ 2.6 ระบบที่มีพฤติกรรมอยู่ในช่วงอินอิลาสติก	14
รูปที่ 2.7 ความสัมพันธ์ระหว่างแรงและการเปลี่ยนตำแหน่ง	14
รูปที่ 2.8 มวลหน่วงปรับค่าที่ไม่มีความหน่วง (Undamped TMD) ติดตั้งกับโครงสร้างหลัก (Primary Structure) [16]	15
รูปที่ 2.9 การตอบสนองของโครงสร้างหลักที่ติดตั้งและไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าภายใต้ แรงฮาร์มอนิก โดย ω_a / ω_p = 0.8 และ m_a / m_p = 0.1 [16]	17
รูปที่ 2.10 การตอบสนองของโครงสร้างหลักที่ติดตั้งและไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าภายใต้ แรงฮาร์มอนิกโดย ω_a / ω_p =1 และ m_a / m_p = 0.1 [16]	18
รูปที่ 2.11 มวลหน่วงปรับค่าที่มีความหน่วง (Damped TMD) ติดตั้งกับโครงสร้างหลัก (Primary structure) [16]	18
รูปที่ 2.12 อิทธิพลของอัตราส่วนความหน่วงต่อการตอบสนองของโครงสร้าง โดย f =1, μ =1/20 [16]	20
รูปที่ 2.13 อิทธิพลของอัตราส่วนความหน่วงต่อการตอบสนองของโครงสร้างหลัก โดย $f=0.9,\mu=1/20$ [16]	21
รูปที่ 2.14 อิทธิพลของอัตราส่วนความหน่วงต่อการตอบสนองของโครงสร้างหลัก โดย $f=0.952$, $\mu{=}1/20$ [16]	21
รูปที่ 2.15 มวลหน่วงปรับค่าที่มีความหน่วง (Damped TMD) ติดตั้งกับโครงสร้างหลักที่มี ความหน่วง (Damped primary structure) [16]	22

รูปที่ 2.16 ความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนักบรรทุกและการเสียรูป (Generalized load-deformation relation)	23
รูปที่ 2.17 ก) แบบจำลองพฤติกรรมของเสาแบบไร้เชิงเส้นของชิ้นส่วนคานและเสา ข) ความสัมพันธ์ระหว่างแรงและการเปลี่ยนตำแหน่งของชิ้นส่วนที่เป็นอิลาสติก ค) ความสัมพันธ์ระหว่างแรงและการเปลี่ยนตำแหน่งของชิ้นส่วนที่เป็นอินอิลาสติก	26
รูปที่ 2.18 ก) ความสัมพัมธ์ระหว่างแรงแนวแกนและโมเมนต์ดัดแกนหนึ่ง บริเวณหน้าตัดที่ โมเมนต์ดัดอีกแกนหนึ่งไม่มีค่ ข) ความสัมพันธ์ระหว่างโมเมนต์ดัดทั้ง 2 แกน บริเวณหน้าตัดที่ไม่ มีแรงแนวแกน	27
รูปที่ 2.19 การหมุนของจุดหมุนพลาสติก(Plastic Hinge) ของกำแพงรับแรงเฉือนเมื่อมี พฤติกรรมแบบอินอิลาสติก ถูกควบคุมความเสียหายโดยการดัด	27
รูปที่ 2.20 การเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นของกำแพงรับแรงเฉือนเมื่อมีพฤติกรรมแบบอินอิลา สติก ถูกควบคุมความเสียหายโดยแรงเฉือน	28
รูปที่ 2.21 มุมหมุนของ coupling beam ในกำแพงรับแรงเฉือนรูปที่ 2.22 ก) แบบจำลองไฟเบอร์จำลองคอนกรีตและเหล็กเสริมของชิ้นส่วนโครงสร้างกำแพงรับ แรงเฉือน ข) ความสัมพันธ์ระหว่างความเค้น-ความเครียดของคอนกรีต ค) ความสัมพันธ์	. 29
ระหว่างความเคน-ความเครียดของเหลกเสรม รูปที่ 2.23 พฤติกรรมของชิ้นส่วนโครงสร้างแบบอินอิลาสติก	. 31
รูปที่ 2.24 ก) ความสัมพันธ์ระหว่างแรงและการกระจัด ของขึ้นส่วนโครงสร้างที่มีพฤติกรรมแบบ Elastic perfectly plastic โดยปราศจากการเสื่อมถอยของสติฟเนส ข) ความสัมพันธ์ระหว่าง แรงและการกระจัด ของขึ้นส่วนโครงสร้างที่มีพฤติกรรมแบบ Trilinear โดยปราศจากการเสื่อม ถอยของสติฟเนส	32
รูปที่ 2.25 ความสัมพันธ์ระหว่างแรงและการกระจัด ของชิ้นส่วนโครงสร้างภายใต้แรงกระทำ แบบ วัฏจักร ที่พิจารณาการเสื่อมถอยของสติฟเนส (Stiffness degradation)	33
รูปที่ 3.1 ก) แปลน และ ข) รูปด้านข้าง ของอาคารตัวอย่าง	. 36
รูปที่ 3.2 การกำหนดหน้าตัดของเสาในโปรแกรม PERFORM-3D	. 38
รูปที่ 3.3 การกำหนดค่ากำลังรับแรงของจุดหมุนพลาสติกในเสาในโปรแกรม PERFORM-3D	. 39
รูปที่ 3.4 การกำหนดค่า P-M-M yield surface ของเสาในโปรแกรม PERFORM-3D	39

รูปที่ 3.5 การรวมพฤติกรรมของเสาในโปรแกรม PERFORM-3D	40
รูปที่ 3.6 ลักษณะของโมเมนต์และแรงที่เกิดขึ้นในกำแพงรับแรงเฉือน	41
รูปที่ 3.7 คุณสมบัติคอนกรีตของกำแพงรับแรงเฉือนในโปรแกรม PERFORM-3D	42
รูปที่ 3.8 คุณสมบัติเหล็กเสริมของกำแพงรับแรงเฉือนในโปรแกรม PERFORM-3D	42
รูปที่ 3.9 การรวมคุณสมบัติของวัสดุแบบ Fiber Cross Sections ในโปรแกรม PERFORM-3D	43
รูปที่ 3.10 การรวมคุณสมบัติของหน้าตัดของกำแพงรับแรงเฉือนในโปรแกรม PERFORM-3D	43
รูปที่ 3.11 ความสัมพันธ์ระหว่างโมเมนต์และมุมหมุนที่เกิดขึ้นในเสา	45
รูปที่ 3.12 ให้แรงด้านข้างดันอาคารตัวอย่างจนถึงจุดวิบัติ (Push-over analysis)	46
รูปที่ 3.13 ความสัมพันธ์ระหว่างแรงเฉือนและการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ของกำแพงรับแรงเฉือนในชั้น ที่ 1	46
รูปที่ 3.14 แรงฮาร์มอนิกจำลองกระทำที่ฐานในแนวแกน x ที่มีคาบเท่ากับ 2.189 sec	49
รูปที่ 3.15 แรงฮาร์มอนิกจำลองกระทำที่ฐานในแนวแกน y ที่มีคาบเท่ากับ 1.684 sec	49
รูปที่ 4.1 อาคารตัวอย่างที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าที่ชั้นหลังคา	52
รูปที่ 4.2 ระบบมวลหน่วงปรับค่าที่ติดตั้งบนชั้นหลังคา	52
รูปที่ 4.3 การกำหนดคุณสมบัติของเสาแข็งเกร็งของระบบมวลหน่วงปรับค่าในโปรแกรม	
PERFORM-3D	53
รูปที่ 4.4 การกำหนดคุณสมบัติของคานแข็งเกร็งและค้ำยันของระบบมวลหน่วงปรับค่าใน โปรแกรม PERFORM-3D	53
รูปที่ 4.5 การกำหนดคุณสมบัติของตัวหน่วงของระบบมวลหน่วงปรับค่าในโปรแกรม PERFORM- 3D	54
รูปที่ 4.6 การกำหนดคุณสมบัติของเสามวลหน่วงปรับค่าในโปรแกรม PERFORM-3D	54
รูปที่ 5.1 แรงฮาร์มอนิกจำลองกระทำที่ฐานในแนวแกน × ที่มีคาบเท่ากับ 2.189 sec	55
รูปที่ 5.2 การเคลื่อนตัวของที่ชั้นบนสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้แรงกระทำแบบฮาร์มอนิกกระ ทำทิศทางเดียว ที่ระดับ PGA = 0.025g	56

รูปที่ 5.3 การเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นภายใต้แรงกระทำแบบฮาร์มอนิกที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.025g	57
รูปที่ 5.4 ค่าความเสียหายของอาคารที่ติดตั้งและไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า ภายใต้แรงกระทำแบบฮาร์มอนิกกระทำทิศทางเดียว	57
รูปที่ 5.5 การลดความเสียหายของโครงสร้างที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า ภายใต้แรงกระทำแบบ ฮาร์มอนิกกระทำทิศทางเดียว	58
รูปที่ 5.6 ระดับสมรรถนะของอาคารตัวอย่าง ก) ที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า ภายใต้แรงกระทำ แบบฮาร์มอนิกทิศทางเดียว ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.02g ข) ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า	50
รายเดแรงกระทาแบบฮารมอนกทคทางเดยว ทระดบ PGA เทากบ 0.13g รูปที่ 5.7 การเคลื่อนตัวของที่ชั้นบนสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้แรงกระทำแบบฮาร์มอนิกก กระทำทั้ง 2 ทิศทาง ที่ระดับ PGA = 0.02g	59 61
รูปที่ 5.8 การเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นภายใต้แรงกระทำแบบฮาร์มอนิกที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.02g	61
รูปที่ 5.9 ค่าความเสียหายของอาคารที่ติดตั้งและไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าภายใต้แรงกระทำ แบบฮาร์มอนิกกระทำทั้ง 2 ทิศทาง	61
รูปที่ 5.10 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าในการลดความเสียหายของอาคารตัวอย่างภายใต้ แรงกระทำแบบฮาร์มอนิกกระทำทั้ง 2 ทิศทาง	62
รูปที่ 5.11 ระดับสมรรถนะของอาคารตัวอย่าง ก) ที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า ภายใต้แรง กระทำแบบฮาร์มอนิกทิศทางเดียว ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.025g ข) ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า	
ภายเตแรงกระทาแบบฮารมอนกทศทางเดยว ทระดบ PGA เทากบ 0.115g	63
รูปที่ 6.2 คลื่บแผ่บดิบไหว Landers I.A - Obregon Park (1992) ใบแบวแถบหลัก	05
รูปที่ 6.3 คลื่นแผ่นดินไหว Landers. LA - Obregon Park (1992) ในแนวแกนรอง	65
รูปที่ 6.4 สเปกตรัมคลื่นแผ่นดินไหว Kobe Japan, FUK (1995)	66
รูปที่ 6.5 คลื่นแผ่นดินไหว Kobe Japan, FUK (1995) ในแนวแกนหลัก	66
รูปที่ 6.6 คลื่นแผ่นดินไหว Kobe Japan, FUK (1995) ในแนวแกนรอง	66

รูปที่	6.7	สเปกตรัมคลื่นแผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999)	57
รูปที่	6.8 F	าลื่นแผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999) ในแนวแกนหลัก	57
รูปที่	6.9 r	าลื่นแผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999) ในแนวแกนรอง	57
รูปที่	6.10	สเปกตรัมคลื่นแผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU082 (1999)	68
รูปที่	6.11	คลื่นแผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU082 (1999) ในแนวแกนหลัก	68
รูปที่	6.12	คลื่นแผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU082 (1999) ในแนวแกนรอง	68
รูปที่	6.13	สเปกตรัมคลื่นแผ่นดินไหว Duzce Turkey, Ambarli (1999)	59
รูปที่	6.14	คลื่นแผ่นดินไหว Duzce Turkey, Ambarli (1999)ในแนวแกนหลัก	59
รูปที่	6.15	คลื่นแผ่นดินไหว Duzce Turkey, Ambarli (1999)ในแนวแกนรอง	59
รูปที่	6.16	สเปกตรัมคลื่นแผ่นดินไหว Duzce Turkey, Kocamustafapaba Tomb (1999)7	'0
รูปที่ หลัก	6.17	คลื่นแผ่นดินไหว Duzce Turkey, Kocamustafapaba Tomb (1999) ในแนวแกน	' 0
รูปที่ รอง	6.18	คลื่นแผ่นดินไหว Duzce Turkey, Kocamustafapaba Tomb (1999) ในแนวแกน	70
รูปที่	6.19	สเปกตรัมคลื่นแผ่นดินไหว Kocaeli Turkey, Balikesir (1999)	'1
รูปที่	6.20	คลื่นแผ่นดินไหว Kocaeli Turkey, Balikesir (1999) ในแนวแกนหลัก	'1
รูปที่	6.21	คลื่นแผ่นดินไหว Kocaeli Turkey, Balikesir (1999) ในแนวแกนรอง	'1
รูปที่	6.22	สเปกตรัมคลื่นแผ่นดินไหว Hector Mine, Arleta - Nordhoff Fire Sta (1999)	'2
รูปที่ หลัก	6.23	คลื่นแผ่นดินไหว Hector Mine, Arleta - Nordhoff Fire Sta (1999) ในแนวแกน	′2
รูปที่ รอง	6.24	คลื่นแผ่นดินไหว Hector Mine, Arleta - Nordhoff Fire Sta (1999) ในแนวแกน	′2
รูปที่	6.25	สเปกตรัมคลื่นแผ่นดินไหว Denali Alaska, Anchorage - K2-04 (2002)	'3
รูปที่	6.26	คลื่นแผ่นดินไหว Denali Alaska, Anchorage - K2-04 (2002) ในแนวแกนหลัก	'3
รูปที่	6.27	คลื่นแผ่นดินไหว Denali Alaska, Anchorage - K2-04 (2002) ในแนวแกนรอง	'3

รูปที่ 6.28 สเปกตรัมคลื่นแผ่นดินไหว Nenana Mountain Alaska, Anchorage
International Airport (2002)
รูปที่ 6.29 คลื่นแผ่นดินไหว Nenana Mountain Alaska, Anchorage International Airport (2002) ในแนวแกนหลัก74
รูปที่ 6.30 คลื่นแผ่นดินไหว Nenana Mountain Alaska, Anchorage International Airport (2002) ในแนวแกนรอง74
รูปที่ 6.31 การเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Landers, LA - Obregon Park (1992) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0388g76
รูปที่ 6.32 การเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Landers, LA - Obregon Park (1992) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.116g76
รูปที่ 6.33 การเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Landers, LA - Obregon Park (1992) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0388g77
รูปที่ 6.34 ค่าความเสียหายของอาคารที่ติดตั้งและไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า ภายใต้คลื่น แผ่นดินไหว Landers, LA - Obregon Park (1992)77
รูปที่ 6.35 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าในการลดความเสียหายและการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ ชั้นหลังคาของอาคารภายใต้แผ่นดินไหว Landers, LA - Obregon Park (1992)
รูปที่ 6.36 ระดับสมรรถนะของอาคารตัวอย่างที่ไม่ติดตั้งและติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า ภายใต้ แผ่นดินไหว Landers, LA - Obregon Park (1992) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.116g ซึ่งเป็นระดับ ที่ทำให้อาคารที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่ามีดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 1
รูปที่ 6.37 การเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Kobe Japan, FUK (1995) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0422g80
รูปที่ 6.38 การเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Kobe Japan, FUK (1995) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.228g81
รูปที่ 6.39 การเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Kobe Japan, FUK (1995) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.228g
รูปที่ 6.40 ค่าความเสียหายของอาคารที่ติดตั้งและไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า ภายใต้คลื่น แผ่นดินไหว Kobe Japan, FUK (1995)

ต

รูปที่ 6.41 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าในการลดความเสียหายและการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ ชั้นหลังคาของอาคารภายใต้แผ่นดินไหว Kobe Japan, FUK (1995)	. 83
รูปที่ 6.42 ระดับสมรรถนะของอาคารตัวอย่างที่ไม่ติดตั้งและติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า ภายใต้ แผ่นดินไหว Kobe Japan, FUK (1995) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.228g ซึ่งเป็นระดับที่ทำให้ อาคารที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่ามีดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 1	. 84
รูปที่ 6.43 การเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0188g	. 85
รูปที่ 6.44 การเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0375g	. 86
รูปที่ 6.45 การเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0375g	. 86
รูปที่ 6.46 ค่าความเสียหายของอาคารที่ติดตั้งและไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าภายใต้คลื่น แผ่นดินไหว Chi-Chi KAU 046	. 87
รูปที่ 6.47 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าในการลดความเสียหายและการเคลื่อนตัวสูงสุด ของของอาคารภายใต้แผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999)	. 88
รูปที่ 6.48 ระดับสมรรถนะของอาคารตัวอย่างที่ไม่ติดตั้งและติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า ภายใต้ แผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0375g ที่ทำให้อาคาร ที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่ามีดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 1	. 89
รูปที่ 6.49 การเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU082 (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0116g	. 90
รูปที่ 6.50 การเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU082 (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0425g	. 91
รูปที่ 6.51 การเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU082 (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0425g	. 91
รูปที่ 6.52 ค่าความเสียหายของอาคารที่ติดตั้งและไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าภายใต้คลื่น แผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU082 (1999)	. 92

รูปที่ 6.53 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าในการลดความเสียหายและการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ ชั้นหลังคาของอาคารภายใต้แผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU082 (1999)	93
รูปที่ 6.54 ระดับสมรรถนะของอาคารตัวอย่างที่ไม่ติดตั้งและติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า ภายใต้ แผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU082 (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0425g ซึ่งเป็นระดับ ที่ทำให้อาคารที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่ามีดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 1	94
รูปที่ 6.55 การเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Duzce Turkey, Ambarli (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0231g	95
รูปที่ 6.56 การเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Duzce Turkey, Ambarli (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.146g	96
รูปที่ 6.57 การเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Duzce Turkey, Ambarli (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.146g	96
รูปที่ 6.58 ค่าความเสียหายของอาคารที่ติดตั้งและไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า ภายใต้คลื่น แผ่นดินไหว Duzce Turkey, Ambarli (1999)	97
รูปที่ 6.59 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าในการลดความเสียหายและการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ ชั้นหลังคาของอาคารภายใต้แผ่นดินไหว Duzce Turkey, Ambarli (1999)	98
รูปที่ 6.60 ระดับสมรรถนะของอาคารตัวอย่างที่ไม่ติดตั้งและติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า ภายใต้ แผ่นดินไหว Duzce Turkey, Ambarli (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.146g ซึ่งเป็นระดับที่ทำ ให้อาคารที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่ามีดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 1	99
รูปที่ 6.61 การเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Duzce Turkey, Kocamustafapaba Tomb (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0501g	.00
รูปที่ 6.62 การเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Duzce Turkey, Kocamustafapaba Tomb (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.233g1	.01
รูปที่ 6.63 การเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Duzce Turkey, Kocamustafapaba Tomb (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.233g1	.01
รูปที่ 6.64 ค่าความเสียหายของอาคารที่ติดตั้งและไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าภายใต้คลื่น แผ่นดินไหว Duzce Turkey, Kocamustafapaba Tomb (1999)1	.02

รูปที่ 6.65 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าในการลดความเสียหายและการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ ชั้นหลังคาของอาคาร ภายใต้แผ่นดินไหว Duzce Turkey, Kocamustafapaba Tomb (1999)
รูปที่ 6.66 ระดับสมรรถนะของอาคารตัวอย่างที่ไม่ติดตั้งและติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า ภายใต้ แผ่นดินไหว Duzce Turkey, Kocamustafapaba Tomb (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.233g ซึ่งเป็นระดับที่ทำให้อาคารที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่ามีดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 1104
รูปที่ 6.67 การเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Kocaeli Turkey, Balikesir (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0328g
รูปที่ 6.68 การเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Kocaeli Turkey, Balikesir (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0801g
รูปที่ 6.69 การเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Kocaeli Turkey, Balikesir (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0801g106
รูปที่ 6.70 ค่าความเสียหายของอาคารที่ติดตั้งและไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าภายใต้คลื่น แผ่นดินไหว Kocaeli Turkey, Balikesir (1999)
รูปที่ 6.71 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าในการลดความเสียหายและการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ ชั้นหลังคาของอาคาร ภายใต้แผ่นดินไหว Kocaeli Turkey, Balikesir (1999)
รูปที่ 6.72 ระดับสมรรถนะของอาคารตัวอย่างที่ไม่ติดตั้งและติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า ภายใต้ แผ่นดินไหว Kocaeli Turkey, Balikesir (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0801g ซึ่งเป็นระดับที่ ทำให้อาคารที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่ามีดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 1
รูปที่ 6.73 การเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Hector Mine , Arleta -Nordhoff Fire Sta (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0249g
รูปที่ 6.74 การเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Hector Mine , Arleta -Nordhoff Fire Sta (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0647g
รูปที่ 6.75 การเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Hector Mine , Arleta - Nordhoff Fire Sta (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0647g
รูปที่ 6.76 ค่าความเสียหายของอาคารที่ติดตั้งและไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าภายใต้คลื่น แผ่นดินไหว Hector Mine , Arleta -Nordhoff Fire Sta (1999)

ຈັ

รูปที่ 6.77 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าในการลดความเสียหายและการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ ชั้นหลังคาของอาคาร ภายใต้แผ่นดินไหว Hector Mine ,Arleta -Nordhoff Fire Sta (1999)113
รูปที่ 6.78 ระดับสมรรถนะของอาคารตัวอย่างที่ไม่ติดตั้งและติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า ภายใต้ แผ่นดินไหว Hector Mine , Arleta -Nordhoff Fire Sta (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0647g ซึ่งเป็นระดับที่ทำให้อาคารที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่ามีดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 1 114
รูปที่ 6.79 การเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคารตัวอย่าง ภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Denali Alaska, Anchorage - K2-04 (2002) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.00812g
รูปที่ 6.80 การเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคารตัวอย่าง ภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Denali Alaska, Anchorage - K2-04 (2002) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0541g
รูปที่ 6.81 การเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Denali Alaska, Anchorage - K2-04 (2002) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0541g
รูปที่ 6.82 ค่าความเสียหายของอาคารที่ติดตั้งและไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า ภายใต้คลื่น แผ่นดินไหว Denali Alaska, Anchorage - K2-04 (2002)
รูปที่ 6.83 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าในการลดความเสียหายและการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ ชั้นหลังคาของอาคารภายใต้แผ่นดินไหว Denali Alaska, Anchorage - K2-04 (2002)
รูปที่ 6.84 ระดับสมรรถนะของอาคารตัวอย่างที่ไม่ติดตั้งและติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า ภายใต้ แผ่นดินไหว Denali Alaska, Anchorage - K2-04 (2002)
รูปที่ 6.85 การเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Nenana Mountain Alaska, Anchorage International Airport (2002) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0218g120
รูปที่ 6.86 การเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Nenana Mountain Alaska, Anchorage International Airport (2002)ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0436g.121
รูปที่ 6.87 การเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Nenana Mountain Alaska, Anchorage International Airport (2002)ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0436g
รูปที่ 6.88 ค่าความเสียหายของอาคารที่ติดตั้งและไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า ภายใต้คลื่น แผ่นดินไหว Nenana Mountain Alaska, Anchorage International Airport (2002)

รูปที่ 6.89 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าในการลดความเสียหายและการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ ชั้นหลังคาของอาคารภายใต้แผ่นดินไหว Nenana Mountain Alaska, Anchorage	102
International Airport (2002) รูปที่ 6.90 ระดับสมรรถนะของอาคารตัวอย่างที่ไม่ติดตั้งและติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า ภายใต้ แผ่นดินไหว Nenana Mountain Alaska, Anchorage International Airport (2002) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0436g ซึ่งเป็นระดับที่ทำให้อาคารที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่ามีดัชนีความ เสียหาย เท่ากับ 1	123
รูปที่ 6.91 เปรียบเทียบการสลายพลังงานของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว ที่ระดับ PGA ที่ ทำให้อาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าวิบัติ	125
รูปที่ 6.92 การสลายพลังงานเฉลี่ยของอาคารที่ติดตั้งและไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า	126
้ รูปที่ 6.93 การลดการสลายพลังงานของชิ้นส่วนภายในอาคารตัวออย่างภายใต้แผ่นดินไหวที่ ระดับความเร่งที่ทำให้อาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าวิบัติ	126
รูปที่ 7.1 พฤติกรรมของอาคารตัวอย่าง	129
รูปที่ 7.2 P-M Diagram ของเสามวลหน่วงปรับค่า	131
้ รูปที่ 7.3 ค่าความเสียหายของอาคารที่ไม่ติดตั้งและติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติกและ แบบอินอิลาสติก ภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Nenana Mountain Alaska, Anchorage	
International Airport (2002)	132
รูปที่ 7.4 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกในการลดความเสียหายของอาคาร ภายใต้แผ่นดินไหว Nenana Mountain Alaska, Anchorage International Airport (2002)	132
รูปที่ 7.5 P-M Diagram ของเสามวลหน่วงปรับค่าที่ถูกปรับค่ากำลังต้านทานลง 50%	133
รูปที่ 7.6 ค่าความเสียหายของอาคารที่ไม่ติดตั้งและติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติกและ แบบอินอิลาสติก (0.5Fy) ภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Nenana Mountain Alaska, Anchorage International Airport (2002)	134
รูปที่ 7.7 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก (0.5F _y) ในการลดความเสียหาย ของอาคารภายใต้แผ่นดินไหว Nenana Mountain Alaska, Anchorage International	
Airport (2002)	134
รูปที่ 7.8 P-M Diagram ของเสามวลหน่วงปรับค่าที่ถูกปรับค่ากำลังต้านทานลง 75%	135

แบบอนอลาสตก (0.25Fy) ภายโตคลินแผนดนไหว Nenana Mountain Alaska, Anchorage International Airport (2002)	136
รูปที่ 7.10 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก (0.25F _y) ในการลดความเสียหาย ของอาคารภายใต้แผ่นดินไหว Nenana Mountain Alaska, Anchorage International Airport (2002)	136
รูปที่ 7.11 ค่าความเสียหายของอาคารที่ไม่ติดตั้งและติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าทั้งหมดจำนวน 5 อาคาร ภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Nenana Mountain Alaska, Anchorage International Airport (2002)	137
รูปที่ 7.12 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก ทั้งหมดจำนวน 4 อาคาร ในการ ลดความเสียหายของอาคารภายใต้แผ่นดินไหว Nenana Mountain Alaska, Anchorage International Airport (2002)	138
รูปที่ 7.13 การสลายพลังงานตัวอย่างของอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติกและแบบ อินอิลาสติก ภายใต้แผ่นดินไหว Nenana Mountain Alaska, Anchorage International Airport (2002)	139
รูปที่ 7.14 การสลายพลังงานของอาคาร และมวลหน่วงปรับค่า ภายใต้แผ่นดินไหว Nenana Mountain Alaska, Anchorage International Airport (2002) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.051g.:	140
รูปที่ 7.15 การสลายพลังงานของอาคาร และมวลหน่วงปรับค่า ภายใต้แผ่นดินไหว Nenana Mountain Alaska, Anchorage International Airport (2002) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.056g .:	140
รูปที่ 7.16 ค่าความเสียหายของอาคารที่ไม่ติดตั้งและติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติกและ แบบอินอิลาสติก ภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Hector Mine, Arleta -Nordhoff Fire Sta (1999):	141
รูปที่ 7.17 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกในการลดความเสียหายของ อาคารภายใต้แผ่นดินไหว Hector Mine,Arleta -Nordhoff Fire Sta (1999)	141
รูปที่ 7.18 ค่าความเสียหายของอาคารที่ไม่ติดตั้งและติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติกและ แบบอินอิลาสติก (0.5Fy) ภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Hector Mine, Arleta -Nordhoff Fire Sta (1999)	142
รูปที่ 7.19 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก (0.5F _y) ในการลดความเสียหาย	

ของอาคารภายใต้แผ่นดินไหว Hector Mine, Arleta -Nordhoff Fire Sta (1999)......143

รูปที่ 7.20 ค่าความเสียหายของอาคารที่ไม่ติดตั้งและติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติกและ
แบบอินอิลาสติก (0.25Fy) ภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Hector Mine, Arleta -Nordhoff Fire Sta
(1999)
รูปที่ 7.21 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก (0.25F _y) ในการลดความเสียหาย
ของอาคารภายใต้แผ่นดินไหว Hector Mine, Arleta -Nordhoff Fire Sta (1999)144
รูปที่ 7.22 ค่าความเสียหายของอาคารที่ไม่ติดตั้งและติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า ทั้งหมดจำนวน 5
อาคาร ภายเตคลนแผนดนไหว Hector Mine, Arleta -Nordhoff Fire Sta (1999)145
รูปที่ 7.23 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก ทั้งหมดจำนวน 4 อาคาร ในการ
ลดความเสียหายของอาคารภายใต้แผ่นดินไหว Hector Mine,Arleta -Nordhoff Fire Sta
(1999)
รูปที่ 7.24 การสลายพลังงานตัวอย่างของอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติกและแบบ
อินอิลาสติก ภายใต้แผ่นดินไหว Hector Mine, Arleta -Nordhoff Fire Sta (1999)147
รูปที่ 7.25 การสลายพลังงานของอาคาร และมวลหน่วงปรับค่า ภายใต้แผ่นดินไหว Hector
Mine, Arleta -Nordhoff Fire Sta (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.100g
รูปที่ 7.26 การสลายพลังงานของอาคาร และมวลหน่วงปรับค่า ภายใต้แผ่นดินไหว Hector
Mine, Arleta -Nordhoff Fire Sta (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.129g
รูปที่ 7.27 ค่าความเสียหายของอาคารที่ไม่ติดตั้งและติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติกและ
แบบอินอิลาสติก ภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999)
รูปที่ 7.28 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกในการลดความเสียหายของ
อาคารภายใต้แผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999)150
รูปที่ 7.29 ค่าความเสียหายของอาคารที่ไม่ติดตั้งและติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติกและ
แบบอินอิลาสติก (0.5Fy) ภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999)151
รูปที่ 7.30 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก (0.5Fy) ในการลดความเสียหาย
ของอาคารภายใต้แผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999)151
รูปที่ 7.31 ค่าความเสียหายของอาคารที่ไม่ติดตั้งและติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติกและ
แบบอินอิลาสติก (0.25Fy) ภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999)152

รูปที่ 7.32 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก (0.25Fy) ในการลดความ
เสียหายของอาคารภายใต้แผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999)
รูปที่ 7.33 ค่าความเสียหายของอาคารที่ไม่ติดตั้งและติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า ทั้งหมดจำนวน 5 อาคาร ภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999)
รูปที่ 7.34 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก ทั้งหมดจำนวน 4 อาคาร ในการ ลดความเสียหายของอาคารภายใต้แผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999)
รูปที่ 7.35 การสลายพลังงานตัวอย่างของอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก และแบบ อินอิลาสติก ภายใต้แผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999)
รูปที่ 7.36 การสลายพลังงานของอาคาร และมวลหน่วงปรับค่า ภายใต้แผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.061g
รูปที่ 7.37 การสลายพลังงานของอาคาร และมวลหน่วงปรับค่า ภายใต้แผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.085g
รูปที่ 7.38 ค่าความเสียหายของอาคารที่ไม่ติดตั้งและติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติกและ แบบอินอิลาสติก ภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Landers, LA - Obregon Park (1992)
รูปที่ 7.39 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกในการลดความเสียหายของ อาคารภายใต้แผ่นดินไหว Landers, LA - Obregon Park (1992)
รูปที่ 7.40 ค่าความเสียหายของอาคารที่ไม่ติดตั้งและติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติกและ แบบอินอิลาสติก (0.5Fy) ภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Landers, LA - Obregon Park (1992) 159
รูปที่ 7.41 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก (0.5Fy) ในการลดความเสียหาย ของอาคารภายใต้แผ่นดินไหว Landers, LA - Obregon Park (1992)
รูปที่ 7.42 ค่าความเสียหายของอาคารที่ไม่ติดตั้งและติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติกและ แบบอินอิลาสติก (0.25Fy) ภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Landers, LA - Obregon Park (1992)160
รูปที่ 7.43 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก (0.25Fy) ในการลดความ เสียหายของอาคารภายใต้แผ่นดินไหว Landers, LA - Obregon Park (1992)
รูปที่ 7.44 ค่าความเสียหายของอาคารที่ไม่ติดตั้งและติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า ทั้งหมดจำนวน 5 อาคาร ภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Landers, LA - Obregon Park (1992)

รูปที่ ง.7 ความถี่การสั่นไหวของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan,	194
NAU002 (1999) ทระพบ PGA เท เกบ 0.012g 0.042g แถะ 0.024g	104
รูปที่ ง.8 กราฟการแปลงฟูเรียร์แบบเร็วกับความถู่การสินไหวโนแนวแกนหลักของคลิน แต่นอินไหว (chi Taiwaa KAU082 (1999)	195
	105
รูปที่ ง.9 ความถีการสันไหวของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Duzce Turkey,	
Ambarli (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.008g 0.046g และ 0.057g	185
รูปที่ ง.10 กราฟการแปลงฟูเรียร์แบบเร็วกับความถี่การสั่นไหวในแนวแกนหลักของคลื่น แผ่นดินไหว Duzce Turkey, Ambarli (1999)	186
รปที่ ง.11 ความถี่การสั่นไหวของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Duzce Turkey.	
Kocamustafapaba Tomb (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0540g 0.215g และ 0.286g	186
รปที่ ง 12 กราฟการแปลงฟเรียร์แบบแร็วกับความถี่การสั่นไหวในแนวแกนหลักของคลื่น	
ูแผ่นดินไหว Duzce Turkey. Kocamustafapaba Tomb (1999)	187
ระเพิ่ม 12 ออกเลือกระสั่นในของอาการการการการการให้กลื่นแปนเอินไหว Kanadi Turkay	
มูบที่ 3.15 คี 1 เมเกิ เวิสนเท เซียงย์ เคี้ เวิศ 100 เจริ เยเตศิสนแผนตินเท 1 Kocaeu Turkey,	107
Ballkesir (1999) 1152010 PGA WIRD 0.070g 0.209g และ 0.250g	107
รูปที่ ง.14 กราฟการแปลงฟูเรียร์แบบเร็วกับความถี่การสันไหวในแนวแกนหลักของคลื่น	
แผ่นดินไหว Kocaeli Turkey, Balikesir (1999)	188
รูปที่ ง.15 ความถี่การสั่นไหวของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Hector Mine , Arleta	
- Nordhoff Fire Sta (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.02g 0.095g และ 0.139g	188
รูปที่ ง.16 กราฟการแปลงฟูเรียร์แบบเร็วกับความถี่การสั่นไหวในแนวแกนหลักของคลื่น	
แผ่นดินไหว Hector Mine , Arleta - Nordhoff Fire Sta (1999)	189
รปที่ ง 17 ความถี่การสั่นไหวของอาคารตัวอย่างกายใต้คลื่มแผ่นดิบไหว Denali Alaska	
Anchorage - K2-04 (2002) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.008g 0.046g และ 0.057g	189
	107
รูบท 3.18 กราพการแบลงพูเรยรแบบเรวกบความถการสนเหวเนแนวแกนหลกของคลน	100
แผนดนเทว Denati Alaska, Anchorage - KZ-04 (2002)	190
รูปที่ ง.19 ความถี่การสันไหวของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Nenana Mountain	
Alaska, Anchorage International Airport (2002) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.022g 0.051g	
และ 0.056g	190

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

1.1 ความเป็นมา

ปัจจุบันได้เกิดภัยธรรมชาติต่างๆเกิดขึ้นมากมาย ซึ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็น อุทกภัย วาตภัย สึนามิ แผ่นดินไหว เป็นต้น ซึ่งล้วนแล้วแต่ส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สิน ในอดีตแผ่นดินไหว เป็นภัยธรรมชาติที่เชื่อกันว่ามีโอกาสเกิดขึ้นได้น้อยมากในประเทศไทย แต่ ในช่วงหลังได้เกิดแผ่นดินไหวบ่อยครั้งขึ้นในประเทศไทย รวมถึงประเทศใกล้เคียง เพราะ ประเทศ ไทยตั้งอยู่ในบริเวณรอยต่อของแผ่นเปลือกโลก ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดของแผ่นดินไหวขนาดใหญ่ ภายในแผ่นเปลือกโลกยังมีรอยเลื่อนมีพลัง ซึ่งยังมีการเคลื่อนตัวอยู่จึงทำให้มีโอกาสในการเกิด แผ่นดินไหวได้อีก

ในประเทศไทย ตำแหน่งของรอยเลื่อนมีพลัง ซึ่งเป็นบริเวณที่เป็นศูนย์กลางการเกิด แผ่นดินไหว ส่วนใหญ่จะอยู่บริเวณภาคเหนือและภาคตะวันตก ในบริเวณดังกล่าวพบว่าการเกิด แผ่นดินไหวในแต่ละครั้ง มีการรายงานถึงความเสียหายต่อสิ่งปลูกสร้าง และความรุนแรงนี้ยังส่งผล กระทบมาถึงบริเวณ พื้นที่กรุงเทพฯ ซึ่งมีระยะทางค่อนข้างไกลจากศูนย์กลางการเกิดแผ่นดินไหว พบว่าตามอาคารสูงต่างๆที่มีอยู่อย่างมากมายได้รับถึงแรงสั่นสะเทือน เนื่องจากกรุงเทพฯ มีลักษณะ ที่ตั้งอยู่บนชั้นดินอ่อน ซึ่งเป็นตัวเร่งให้เกิดการขยายของคลื่นแผ่นดินไหวได้ นอกจากนี้พบว่าอาคาร สูงส่วนใหญ่ในกรุงเทพฯ เป็นอาคารเก่าซึ่งการออกแบบยังมิได้คำนึงถึงการรับแรงแผ่นดินไหว เมื่อ เกิดแผ่นดินไหวที่มีระดับความรุนแรงสูงอาจส่งผลให้อาคารสูงต่างๆเหล่านี้ ได้รับความเสียหายเกิดขึ้น ดังนั้น การเสริมกำลังกับอาคารเก่าเพื่อควบคุมการสั่นไหว จึงมีความจำเป็น แต่อาจทำได้ลำบากและ ยุ่งยาก รวมทั้งมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานค่อนข้างสูง ระบบมวลหน่วงปรับค่าจึงเป็นอีกทางเลือก หนึ่งที่ถูกนำมาใช้ในการควบคุมการสั่นไหวกับอาคารสูง โดยระบบมวลหน่วงปรับค่าจึงเป็นอีกทางเลือก หนึ่งที่ถูกนำมาใช้ในการควบคุมการสั่นไหวกับอาคารสูง โดยระบบมวลหน่วงปรับค่าจึงเป็นอีกทางเลือก หนึ่งที่ถูกนำมาใช้ในการควบคุมการสั่นไหวกับอาคารสูง โดยระบบมวลหน่วงปรับค่าจึงเป็นอีกทางเลือก เหม่ดดินไหว ด้านี้งาวมาง ซึ่งหากมีการปรับตั้งค่าที่ดีและเหมาะสมจะสามารถสลายพลังงานของ โครงสร้างได้ ทำให้มวลหน่วงปรับค่ามีประสิทธิภาพในการลดการสั่นไหวของโครงสร้างจาก แผ่นดินไหวลงได้

อย่างไรก็ตามหาก ขนาดของแผ่นดินไหวมีความรุนแรงมาก จนทำให้โครงสร้างมีการกระจัด สูง และมีความเสียหายเกิดขึ้น พฤติกรรมของโครงสร้างจะเปลี่ยนจากช่วงอิลาสติกไปสู่ช่วง อินอิลาสติก ซึ่งจากงานวิจัยในอดีตพบว่าเมื่อพฤติกรรมของโครงสร้างเข้าสู่ช่วงอินอิลาสติก ระบบ มวลหน่วงปรับค่าจะมีประสิทธิภาพลดลงเมื่อจำลองระบบมวลหน่วงปรับค่าเป็นแบบอิลาสติกเชิงเส้น เนื่องจากความถี่ของโครงสร้างมีการเปลี่ยนแปลงไปทำให้เกิดการเบี่ยงเบนของความถี่ออกจาก ค่าความถี่ของระบบมวลหน่วงปรับค่าที่ถูกปรับไว้ให้เหมาะสมในเบื้องต้น

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น งานวิจัยฉบับนี้จึงได้ทำการวิเคราะห์พฤติกรรมของโครงสร้างที่ ติดตั้งและไม่ติดตั้งระบบมวลหน่วงปรับค่า โดยทำการติดตั้งระบบมวลหน่วงปรับค่าที่ชั้นบนสุด ของอาคารสูงคอนกรีตเสริมเหล็ก จำนวน 20 ชั้น และจำลองพฤติกรรมเสาของระบบมวลหน่วง ปรับค่าให้มีพฤติกรรมแบบอินอิลาสติกไม่เชิงเส้น เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการควบคุมการสั่น ไหวและลดความเสียหายของโครงสร้างเมื่อมีพฤติกรรมอยู่ในช่วงอินอิลาสติก ซึ่งเป็นพฤติกรรมจริงที่ เกิดขึ้น ภายใต้คลื่นแผ่นดินไหวความรุนแรงสูง

1.2 วัตถุประสงค์

ในงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้ 🥢

1.2.1 ศึกษาพฤติกรรมการสั่นไหวของโครงสร้างในช่วงอินอิลาสติกเมื่อติดตั้งและไม่ติดตั้ง ระบบมวลหน่วงปรับค่าแบบแพสสีฟ

1.2.2 ศึกษาประสิทธิภาพของระบบมวลหน่วงปรับค่าในการลดการตอบสนองของโครงสร้าง จากแรงแผ่นดินไหว

1.2.3 เปรียบเทียบประสิทธิภาพระหว่างระบบมวลหน่วงปรับค่าที่มีพฤติกรรมแบบอิลาสติก และอินอิลาสติก รวมถึงศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพของระบบมวลหน่วงปรับค่า

1.3 ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตของการศึกษาและการทำวิจัยมีดังต่อไปนี้ 🗖

1.3.1 อาคารตัวอย่างเป็นอาคารโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กที่มีพฤติกรรมแบบอินอิลาสติก แบบ Lump plasticity hinge ตามมาตรฐาน ASCE41 [1] โดยพิจารณาเป็นโครงสร้าง 3 มิติ

 1.3.2 ไม่พิจารณาผลของผนังก่ออิฐในการพิจารณาสติฟเนสของอาคาร โดยพิจารณาเป็น เพียงมวลส่วนหนึ่งของอาคาร

1.3.3 ติดตั้งระบบมวลหน่วงปรับค่าแบบแพสสีฟ 1 หน่วย ที่ชั้นบนสุดของโครงสร้าง โดย จำลองให้มีพฤติกรรมแบบอิลาสติกและอินอิลาสติก

 1.3.4 แรงแผ่นดินไหวกระทำเฉพาะในแนวราบ โดยคิดผลทั้งในแนวแกนหลักและแนวแกน รอง โดยให้ระดับความรุนแรงตั้งแต่ศูนย์จนถึงระดับที่ทำให้อาคารถึงจุดวิบัติ

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

งานวิจัยนี้ คาดว่าจะมีประโยชน์ดังต่อไปนี้

1.4.1 เพื่อทราบถึงประสิทธิภาพของระบบมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก ในการลดการ สั่นไหวของโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กที่มีพฤติกรรมในช่วงอินอิลาสติก

 1.4.2 สามารถเปรียบเทียบประสิทธิภาพของระบบมวลหน่วงปรับค่าที่มีคุณสมบัติแตกต่าง กัน ในการลดการสั่นไหวของโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กที่มีพฤติกรรมในช่วงอินอิลาสติก ภายใต้ คลื่นแผ่นดินไหวที่แตกต่างกัน

1.4.3 เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรังปรุงประสิทธิภาพของระบบมวลหน่วงปรับค่าในการ ลดการสั่นไหวของโครงสร้างต่อไป

1.5 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

งานวิจัยนี้ มีขั้นตอนการดำเนินงานตามลำดับดังต่อไปนี้

1.5.1 ศึกษาทฤษฏีที่เกี่ยวข้อง และงานวิจัยที่ผ่านมาในอดีตที่เกี่ยวข้องกับการเสริมกำลังของ อาคารด้วยระบบมวลหน่วงปรับค่า

1.5.2 กำหนดขอบเขตของงานวิจัย

1.5.3 สังเคราะห์คลื่นแผ่นดินไหวระยะไกลที่จะใช้ในการศึกษาจากคลื่นแผ่นดินไหวจริงที่ เกิดขึ้นในอดีต

1.5.4 สร้างแบบจำลองอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก และทำการวิเคราะห์โครงสร้าง ภายใต้แรง ฮาร์มอนิกและแผ่นดินไหว โดยโปรแกรม PERFORM-3D

1.5.5 สร้างแบบจำลองอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กที่ติดตั้งระบบมวลหน่วงปรับค่า และทำการ วิเคราะห์โครงสร้าง ภายใต้แรงฮาร์มอนิกและแผ่นดินไหวโดยโปรแกรม PERFORM-3D

1.5.6 วิเคราะห์ผลการศึกษา และทำการเปรียบเทียบพฤติกรรมการตอบสนองของอาคารที่ ติดตั้งและไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า

1.5.7 สร้างแบบจำลองอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กที่ติดตั้งระบบมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลา สติก และทำการวิเคราะห์โครงสร้าง ภายใต้แผ่นดินไหวโดยโปรแกรม PERFORM-3D

1.5.8 เปรียบเทียบพฤติกรรมการตอบสนองของอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลา สติกและอินอิลาสติก

1.5.9 สรุปผลงานวิจัย

1.5.10 จัดทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์

บทที่ 2 งานวิจัยและทฤษฏีที่เกี่ยวข้อง

2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบมวลหน่วงปรับค่าแบบแพสสีฟ

ในอดีตได้มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำระบบมวลหน่วงปรับค่าแบบแพสสีฟ มาใช้เพื่อลด การสั่นไหวของโครงสร้าง เพื่อศึกษาถึงประสิทธิภาพของระบบมวลหน่วงปรับค่าภายใต้เงื่อนไขต่างๆ ที่แตกต่างกัน เช่น พารามิเตอร์ของระบบมวลหน่วงปรับค่า ลักษณะของแรงที่กระทำ พฤติกรรมของโครงสร้าง เป็นต้น โดยงานวิจัยในช่วงแรกจะกล่าวถึงโครงสร้างที่มีพฤติกรรมแบบอิ ลาสติก แต่ในช่วงหลังโครงสร้างที่มีพฤติกรรมแบบอินอิลาสติกได้รับความสนใจในการศึกษาเพิ่มมาก ขึ้นเนื่องจากในความเป็นจริงเมื่อเกิดแผ่นดินไหวที่มีขนาดรุนแรง โครงสร้างอาจจะมีพฤติกรรมอยู่ ในช่วงดังกล่าวซึ่งเป็นพฤติกรรมจริงของโครงสร้างที่เกิดขึ้นภายใต้แรงแผ่นดินไหว ดังแสดงต่อไปนี้

Sadek และคณะ (1997) [2] ได้ทำการหาค่าพารามิเตอร์ต่างๆของมวลหน่วงปรับค่าแบบ แพสสีฟที่เหมาะสม ได้แก่ อัตราส่วนมวล (Mass ratio), ความถี่ (Frequency) และ อัตราส่วน ความหน่วง (Damping ratio) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าในการลดการตอบสนอง ของโครงสร้างอันเนื่องมาจากแรงแผ่นดินไหวจำนวนหลายคลื่น ทำการปรับค่าพารามิเตอร์ให้เท่ากับ ค่าการสั่นไหวของ 2 โหมดแรก ทำการทดสอบทั้งโครงสร้างที่มีองศาอิสระเดียว และหลายองศา อิสระ พบว่าระบบมวลหน่วงปรับค่าสามารถช่วยลดการตอบสนองของโครงสร้างได้อย่างมีนัยสำคัญ โดยพบว่าระบบมวลหน่วงปรับค่าจะแสดงถึงประสิทธิภาพเมื่อโครงสร้างมี Damping ratio ต่ำ สามารถใช้อัตราส่วนมวลไม่มากก็สามารถลดการตอบสนองได้ แต่เมื่อโครงสร้างมี Damping ratio สูง พบว่า จำเป็นต้องใช้ค่าอัตราส่วนมวลที่สูงขึ้น โดยโครงสร้างของชั้นนั้นจะมีขนาดใหญ่และต้องมี ความสามารถในการรับกำลัง และความเหนียว เนื่องจากชั้นดังกล่าวจะเป็นชั้นที่จะดูดซับพลังงาน โดยพบว่าการเลือกค่าพารามิเตอร์ที่เหมาะสมของมวลหน่วงปรับค่าจะมีประสิทธิภาพในการลดการ ตอบสนองของแรงแผ่นดินไหวได้มากถึง 50%

Lukkunaprasit และ Wanitkorkul (2001) [3] ได้ทำการศึกษาประสิทธิภาพของมวลหน่วง ปรับค่าในการควบคุมการสั่นไหวของอาคารภายใต้แรงแผ่นดินไหวความรุนแรงปานกลาง ได้แก่ SCT Mexico city 1985 และ Bangkok 1985 โดยพฤติกรรมของอาคารมีลักษณะแบบอิลาสโต-พลาสติก (Elasto-plastic) ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าเชิงเส้นแบบแพสสีฟแล้วทำการทดสอบการสลาย พลังงานฮีสเทอเรติกโดยมวลหน่วงปรับค่า และเทียบอัตราส่วนการสลายพลังงานฮีสเทอเรติกของ โครงสร้างที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าและโครงสร้างที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า โดยทำการปรับค่า คาบธรรมชาติของโครงสร้างที่แตกต่างกัน พบว่าภายใต้พฤติกรรมของโครงสร้างแบบอิลาสโต- พลาสติก อัตราส่วนของการเปลี่ยนตำแหน่งไม่สามารถบ่งบอกได้ถึงประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับ ค่า แต่ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าสามารถพิจารณาได้จากการอัตราส่วนการสลายพลังงานฮีส เทอเรติกของโครงสร้างที่ติดตั้งและไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า เนื่องจากเป็นค่าที่บอกถึงความสามารถ ในการสลายพลังงานของชิ้นส่วนของโครงสร้างที่ถึงจุดคราก โดยจากการศึกษาพบว่าหากความถึ เด่นชัดของโครงสร้างมีค่าใกล้เคียงกับความถึ่เด่นชัดของคลื่นแผ่นดินไหวระบบมวลหน่วงปรับค่าจะมี ประสิทธิภาพในการลดการสลายพลังงานฮีสเทอเรติกมาก ทำให้ความเสียหายที่เกิดขึ้นจะน้อยลง

Pinkaew และคณะ (2003) [4] ได้ทำการศึกษาประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าในการ ควบคุมโครงสร้างภายใต้แรงแผ่นดินไหว จากงานวิจัยในอดีตพบว่าประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับ ค่าในการลดการเคลื่อนตัวของโครงสร้าง ลดลงเมื่อพฤติกรรมของโครงสร้างถึงจุดคราก ความ เสียหายจึงถูกนำมาพิจารณา อาคารตัวอย่างที่ศึกษาได้แก่อาคารคอนกรีตเสริมเหล็กจำนวน 20 ชั้น ที่ออกแบบเฉพาะสำหรับแรงแนวดิ่งและแรงลม ทำการจำลองอาคารเป็น 1 ดีกรีอิสระแบบอินอิลา สติก โดยทดสอบโดยการให้แรงฮาร์มอนิก โดยมีความเร่งสูงสุดที่ฐาน (Peak ground acceleration) เท่ากับ 0.01g และ 0.05g และแรงแผ่นดินไหว SCT Mexico City (1985) กระทำ กับโครงสร้าง เมื่อเทียบอัตราส่วนระหว่างการเคลื่อนตัวของอาคารที่ติดตั้งหรือไม่ติดตั้งมวลหน่วง ้ปรับค่าที่มีพฤติกรรมอินอิลาสติกเทียบกับการเคลื่อนตัวของอาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าที่มี พฤติกรรมอิลาสติก (Displacement ratio) พบว่าเมื่อความเร่งสูงสุดที่ฐาน มีค่าสูงขึ้นจะทำให้ Displacement ratio ของทั้ง 2 กรณีมีค่าไม่ต่างกัน นั่นหมายความว่ามวลหน่วงปรับค่าไม่สามารถลด การเคลื่อนตัวของโครงสร้างได้เมื่อโครงสร้างมีพฤติกรรมแบบอินอิลาสติก แต่เมื่อพิจารณาความ เสียหาย (Damage) พบว่าโครงสร้างที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลดความเสียหายของโครงสร้าง ได้ดีกว่า เพราะสามารถต้านทานต่อความเร่งสูงสุดที่ฐาน ได้สูงกว่าก่อนโครงสร้างจะพังทลาย

Wong และ Johnson (2009) [5] ได้ทำการศึกษาประสิทธิภาพในการสลายพลังงานของ โครงสร้างอาคารที่มีพฤติกรรมโครงสร้างแบบอินอิลาสติกโดยใช้มวลหน่วงปรับค่าติดตั้งบนอาคารใน หลายตำแหน่งของอาคาร หลักการสมดุลของพลังงานได้นำมาใช้ โดยพลังงานที่เข้า ได้แก่ พลังงานจากแรงแผ่นดินไหว ความเสียหายที่เกิดขึ้นในโครงสร้างจะเกิดขึ้นเมื่อพลังงานที่ถูกนำเข้าสูง กว่าพลังงานที่โครงสร้างจะรับได้ โดยความเสียหายจะอยู่ในรูปของการสลายพลังงานพลาสติก วิธี Tuned mass spectra เป็นวิธีที่ดีวิธีหนึ่งที่นำมาใช้ในการวัดประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่า ภายใต้แรงแผ่นดินไหว โดยทำการปรับค่าของคาบของมวลหน่วงปรับค่าให้สอดคล้องกับคาบของ โครงสร้าง จะช่วยลดการสลายพลังงานพลาสติกลงได้ ซึ่งจะสามารถลดความเสียหายของโครงสร้าง ลงได้ เมื่อเปรียบเทียบ Damping ratio ของมวลหน่วงปรับค่าจะพบว่ามวลหน่วงปรับค่าที่มี damping ratio ต่ำกว่าจะต้องการการสลายพลังงานพลาสติกสูงกว่า โดยพบว่าการติดตั้งมวลหน่วง ปรับค่าที่มี damping ratioต่ำกว่า จะมีการเคลื่อนตัวของอาคารสูงกว่า นอกจากนี้ Wong และ Johnson ได้ทำการศึกษาการจัดตำแหน่งมวลหน่วงปรับค่าในหลายๆตำแหน่ง ในโครงสร้าง โครงข้อหมุนเหล็กจำนวน10 ชั้น ดังรูปที่ ภายใต้แรงแผ่นดินไหวจำนวน3คลื่น ได้แก่ Northridge (1994) Llolleo (1985) และ Kocaeli (1999) โดยค่อยๆติดตั้งไปทีละตำแหน่งแล้วพิจารณาถึงการ สลายพลังงานพลาสติกในแต่ละระดับ โดย Wong และ Johnson ได้ทำการทดลองจำนวน 5 รูปแบบ โดยในรูปแบบที่ 2 ซึ่งติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าไว้ที่ชั้นบนสุดเพียงตำแหน่งเดียว เป็นรูปแบบที่ดีที่สุด ในการ ในการลดการตอบสนองของแรงแผ่นดินไหวกับโครงสร้าง โดยสามารถลดการเคลื่อนตัวของ โครงสร้างในชั้นล่างๆ ได้ดีที่สุด แต่จะเกิดปัญหาในชั้นบนๆของอาคาร ดังนั้นจะต้องทำการออกแบบ ให้มีโครงสร้างมีขนาดใหญ่กว่าการออกแบบโดยทั่วไปเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นได้ในชั้น บนๆ

Marano และคณะ (2010) [6] ได้ทำการศึกษาประสิทธิภาพของระบบมวลหน่วงปรับค่า แบบแพสสีฟ โดยพิจารณาโครงสร้างเป็นแบบองศาอิสระเดียว ภายใต้ความเร่งเกิดขึ้นที่ฐาน โดย ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าจะพิจารณาจากการทำให้การกระจัดของโครงสร้างเกิดขึ้นน้อย ที่สุด หรือการทำให้ความเร่งที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด โดยปรับค่าพารามิเตอร์เพื่อหาค่าที่เหมาะสมของ ระบบมวลหน่วงปรับค่า ได้แก่ ค่าสติฟเนส และค่าความหน่วงของระบบมวลหน่วงปรับค่า แต่ นอกจากนี้มีการศึกษาถึงผลอันเนื่องมาจากอัตราส่วนของมวลของระบบมวลหน่วงปรับค่าและระบบ โครงสร้างหลักที่เหมาะสมอีกด้วย พบว่าระบบที่จะให้ประสิทธิภาพดีที่สุดเมื่อพิจารณาถึงการลด ความเร่ง ได้แก่ ระบบที่มีอัตราส่วนของมวลมากกว่า แต่ในแง่ของความเป็นจริงมวลที่มีน้ำหนักมาก จนเกินไปไม่สามารถนำมาใช้ในงานได้จริง เนื่องจากมวลมีขนาดใหญ่มากกว่าเกณฑ์ที่จะยอมรับได้ แต่เมื่อพิจารณาถึงการลดกระจัด พบว่าสามารถใช้อัตราส่วนมวลน้อยกว่าได้เมื่อเทียบกับการพิจารณา ความเร่ง ซึ่งเป็นขนาดมวลที่ยอมรับได้ โดยจะพิจารณาพารามิเตอร์อื่นๆประกอบด้วย

Sgobba และ Marano (2010) [7] ได้ทำการพิจารณาหาค่าพารามิเตอร์ที่เหมาะสมของ มวลหน่วงปรับค่าสำหรับการป้องกันความเสียหายของโครงสร้างที่มีพฤติกรรมแบบอินอิลาสติกอัน เนื่องมาจากแรงแผ่นดินไหว โดยศึกษาโครงสร้างที่มีองศาอิสระเดียว และมีพฤติกรรมแบบ Bouc-Wen Hysteretic model ดังรูปที่ 2.1 โดยทำการเปรียบเทียบอัตราส่วนของประสิทธิภาพของ โครงสร้างระหว่างโครงสร้างที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าและไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า โดยค่าตัวแปรที่ นำมาพิจารณา ได้แก่ การเคลื่อนตัวของโครงสร้าง (Displacement ratio) การสลายพลังงานฮีสเตอ เรติก (Dissipated energy ratio) และความเสียหาย (Damage Index) ซึ่งเป็นการพิจารณาผลจาก การเคลื่อนตัวของโครงสร้างและการสลายพลังงานฮีสเตอเรติก โดยค่าที่พิจารณาสนใจคือ ความถี่ (Tuning frequency) และ อัตราส่วนความหน่วง (Damping ratio)

 เมื่อโครงสร้างเกิดการคราก จะมีการเปลี่ยนแปลงของค่าสติฟเนสเนื่องจากมีการเปลี่ยน รูปร่างแบบพลาสติกทำให้มีการเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติทางกลของโครงสร้าง ประสิทธิภาพ ของมวลหน่วงปรับค่าในการลดการสั่นไหวจึง ต่ำลง เรียกพฤติกรรมที่เกิดขึ้นดังกล่าวว่า Detuning effect

- 2. ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าลดลงในขณะที่อัตราส่วนระหว่างสติฟเนสหลังจากจุด ครากและสติฟเนสก่อนถึงจุดคราก (Post-yielding stiffness, $\alpha_s = k_p / k_i$) รวมถึง อัตราส่วนระหว่างกำลังที่จุดครากและกำลังมากที่สุดในช่วงอิลาสติก (Strength ratio, $\alpha_f = f_y / f_{\max}^{el}$) จะเพิ่มขึ้นเมื่อเกิด Detuning effect ในช่วงพฤติกรรมแบบพลาสติก
- การใช้มวลหน่วงปรับค่าในการลดพลังงานฮีสเทอเรติกจะมีประสิทธิภาพมากขึ้นเมื่อ โครงสร้างได้รับแรงสั่นสะเทือนเป็นเวลานานขึ้น

รูปที่ 2.1 Bouc-Wen Hysteretic Model

Mishra (2011) [8] ได้ทำการศึกษาประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าในการลดการสั่นไหว ของโครงสร้างที่มีพฤติกรรมแบบอิลาสติก ภายใต้แรงกระทำในรูปแบบต่างๆ โดยโครงสร้างที่ได้ ทำการศึกษาได้แก่ โครงสร้างอาคารรับแรงเฉือน (Shear Building) จำนวน100 ชั้น และโครงสร้าง เฟรมแบบ 2 มิติ (Multi-story frame) จำนวน 10 ชั้น โดยให้แรงที่กระทำจำนวน 3 ลักษณะ ได้แก่ แรงฮาร์มอนิก (Harmonic Force) IS-1894 at rocky soil (PGA=1.0g) และ 1940 El Centro Earthquake record (PGA=0.313g) เมื่อทำการเปรียบเทียบพฤติกรรมของโครงสร้างที่ติดตั้งและไม่ ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าภายใต้เงื่อนไขที่แตกต่างกัน มวลหน่วงปรับค่ามีประสิทธิภาพในการลดการ เคลื่อนตัวของโครงสร้างได้ดีกว่าโครงสร้างที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าในช่วงพฤติกรรมแบบอิลาสติก มวลหน่วงปรับค่าจะมีประสิทธิภาพมากขึ้น เมื่อโครงสร้างมี Damping ratio ต่ำลง และเมื่อ อัตราส่วนระหว่างมวลของมวลหน่วงปรับค่ากับมวลของโครงสร้าง (Mass ratio) มีค่าเพิ่มมากขึ้น หรือเพิ่มมวลของมวลหน่วงปรับค่าให้มากขึ้นจะมีผลทำให้มวลหน่วงปรับค่ามีประสิทธิภาพในการลด การเคลื่อนตัวของอาคารได้มากขึ้น

Rfooei และ Abtahi (2011) [9] ได้ทำการศึกษาประสิทธิภาพของระบบมวลหน่วงปรับค่า แบบแพสสีฟ ในการลดความเสียหายของโครงสร้างอันเนื่องมาจากแรงดินไหว โดยแบบจำลองที่ ทำการศึกษา ได้แก่ โครงข้อถักรับโมเมนต์ดัด 2 มิติ จำนวน 3 โครงสร้าง ได้แก่ 8 ชั้น 12 ชั้น และ
15 ชั้น โดยให้มวลหน่วงปรับค่าตั้งแต่ 1-5% ของน้ำหนักโครงสร้าง จากการศึกษาผลพบว่า โครงสร้าง 8 ชั้น ความเข้มข้นของแรงแผ่นดินไหวที่กระทำ จะมีผลต่อประสิทธิภาพของมวลหน่วง ปรับค่า เมื่อเกิด Detuning effect ในช่วงที่โครงสร้างมีพฤติกรรมแบบอินอิลาสติก จะพบว่ามวล หน่วงปรับค่าประสิทธิภาพลดลงเมื่ออยู่ในช่วงพฤติกรรมดังกล่าว แต่ที่ค่า PGA เดียวกันพบว่าไม่เกิด พฤติกรรมแบบอินอิลาสติกกับโครงสร้าง 12 ชั้น และ 15 ชั้น เนื่องจากมีโครงสร้างมีคาบสูงกว่า นอกจากนี้พบว่าประสิทธิภาพในการลดความเสียหายของโครงสร้างโดยมวลหน่วงปรับค่าจะยิ่งมาก ขึ้น เมื่อเพิ่มขนาดของมวลหน่วงปรับค่า

้จุลชิน เฉินบำรุง และทศพล ปิ่นแก้ว (2012) [10] ได้ทำการศึกษาการป้องกันภัยแผ่นดินไหว ของอาคารสูงด้วยมวลหน่วงปรับค่าแบบแพสสีฟ โดยศึกษาพฤติกรรมในช่วงอินอิลาสติกและลักษณะ ความเสียหายของอาคารสูง ซึ่งเป็นอาคารสูง 20 ชั้น ออกแบบตามมาตรฐาน ACI 1995 คิดผลของ แรงลมตามมาตรฐาน มยผ. 1311-50 โดยไม่ได้คิดผลอันเนื่องมาจากแรงแผ่นดินไหว งานวิจัย ดังกล่าวได้ทำการศึกษาพฤติกรรมของอาคารตัวอย่างภายใต้แรงกระทำแบบฮาร์มอนิก โดยมีความถึ่ ของแรงเท่ากับความถี่หลักของอาคาร เป็นระยะเวลา 30 วินาที โดยกำหนดความเร่งสูงสุดของพื้นดิน (Peak ground acceleration) เท่ากับ 0.001g และ 0.024g พบว่าเมื่อให้ PGA เท่ากับ 0.001g อาคารทั้งที่ติดตั้งและไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่ายังมีพฤติกรรมอยู่ในช่วงอิลาสติก เมื่อให้ PGA เท่ากับ 0.024g ปรากฏว่าโครงสร้างบางส่วนมีการครากเกิดขึ้นทั้งที่ติดตั้งและไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า แต่ ทั้ง 2 กรณี จะพบว่าเมื่อติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลดการเคลื่อนตัวของอาคารได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังทำการทดสอบโดยคลื่นแผ่นดินไหว จำนวน 7 คลื่น ได้แก่ Chi-Chi (1999) จำนวน 2 คลื่น ต่างสถานี, Denali (2002), Nenana (2002), Kobe (1995), Landers (1992), Duzce (1999) โดยทำการทดสอบอาคารที่ติดตั้งและไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าพบว่าทุกคลื่นแผ่นดินไหว อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลดการเคลื่อนตัวของอาคารได้มากกว่าอาคารที่ไม่ติดตั้งมวล หน่วงปรับค่า และความเสียหายของอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่ายังน้อยกว่าอีกด้วย โดยพบว่า มวลหน่วงปรับค่าจะมีประสิทธิภาพมากเมื่อความถี่เด่นชัดของคลื่นแผ่นดินไหวมีค่าใกล้เคียงกับ ความถี่ของโครงสร้าง เพราะเกิดการสั่นพ้องขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่ามวลหน่วงปรับค่ายังคงมี ประสิทธิภาพเมื่อโครงสร้างมีพฤติกรรมแบบอินอิลาสติกที่มีชิ้นส่วนเกิดการครากเพียงเล็กน้อย

Wong (2012) [11] ได้ทำการนำมวลหน่วงปรับค่ามาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพของ โครงสร้างในการสลายพลังงานที่เข้ามาอันเนื่องมาจากแรงแผ่นดินไหว เพื่อลดการเคลื่อนตัวและเพิ่ม ค่า Seismic fragility ของโครงสร้างที่ระดับประสิทธิภาพของโครงสร้างที่แตกต่างกัน ได้แก่ Immediate occupancy (IO), Life safety (LS) และ Collapse prevention (CP) โดย ทำการศึกษากับโครงสร้างโครงข้อหมุนเหล็กรับแรงดัด (Moment-resisting steel frame) จำนวน 6 ชั้น ที่มีพฤติกรรมอยู่ในช่วงไม่เชิงเส้น (Nonlinear material behavior) ทดสอบโดยการให้คลื่น แผ่นดินไหวจำลองจำนวน 100 คลื่น ที่มีการปรับค่า Normalized PGA เท่ากับ 0.1g พบว่าเมื่อมี การติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าประสิทธิภาพในการสลายพลังงานของตัวหน่วง (Damping Energy) มี มากขึ้น ในขณะที่การสลายพลังงานพลาสติก (Plastic Energy) มีค่าลดลง ทำให้ความเสียหายของ โครงสร้างก็จะลดลงด้วย นอกจากนี้ยังมีการเปรียบเทียบความน่าจะเป็นในการเกิดความเสียหายที่ ระดับประสิทธิภาพต่างๆกันจะเห็นว่าค่า PGA ที่จะทำให้โครงสร้างเกิดความเสียหายที่ระดับ IO LS CP จะมีค่าเพิ่มขึ้นตามลำดับ โดยจะเห็นว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลดความเสียงต่อการ เกิดความเสียหายลงได้เมื่อพิจารณาแรงแผ่นดินไหวระดับต่ำหรือปานกลาง แต่มวลหน่วงปรับค่าจะ ไม่มีประสิทธิภาพเมื่อพิจารณาแรงแผ่นดินไหวระดับสูง เพราะจะเกิด Detuning effect แต่เมื่อ เปรียบเทียบขนาดของมวลหน่วงปรับค่าพบว่าอัตราส่วนมวล (Mass ratio) 0.1 และ 0.2 สามารถ ป้องกันความเสียหายได้ไม่ต่างกัน

Rakicevic และ คณะ (2012) [12] ได้ทำการประเมินประสิทธิภาพของระบบมวลหน่วงปรับ ค่าที่มีต่อผลโครงสร้างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหวจำนวน 10 คลื่น โดยทำการทดลองโดยใช้ shaking table กับโครงสร้างจำลองโครงข้อแข็งเหล็กจำนวน 5 ชั้น ที่มีพฤติกรรมแบบอิลาสติก พบว่ามวล หน่วงปรับค่ามีความสามารถในการลดการตอบสนองของโครงสร้างหลักได้ ทั้งความเร่งและการ เคลื่อนตัว โดยสามารถลดได้ตั้งแต่ 10% ถึงมากกว่า 50% โดยขึ้นกับความถี่ของคลื่นแผ่นดินไหว พบว่ามวลหน่วงปรับค่ามีความเหมาะสมในการลดการตอบสนองภายใต้ Resonance effect ใน โครงสร้างหลักได้ นอกจากนี้ยังได้ทำการประเมินประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าของโครงสร้าง เดิม โดยการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม SAP2000 พบว่าผลการวิเคราะห์สอดคล้องกับผลที่ได้จากการ ทดลอง นอกจากนี้ตำแหน่งของการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่ายังถูกนำมาพิจารณาโดยพบว่า โดยทั่วไป มวลหน่วงปรับค่าจะมีประสิทธิภาพมากที่สุดเมื่อติดตั้งที่ชั้นบนสุด แต่จากการทดลองยังพบว่าระบบ มวลหน่วงปรับค่าจะผมประสิทธิภาพเมื่อติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าในชั้นที่ต่ำลง ลดลงตามลำดับ นอกจากนี้ การติดตั้งมวลหน่วงปรับค่ามากกว่า 1 ตำแหน่ง โดยการปรับค่าความถี่ให้เหมาะสมกับ คลื่นแผ่นดินไหว จะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการตอบสนองของโครงสร้างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว ที่มีความถี่แตกต่างกันได้

Angelis และคณะ (2012) [13] ได้ทำการศึกษาประสิทธิภาพของระบบมวลหน่วงปรับค่าที่มี ค่าอัตราส่วนมวล (mass ratio) มาก โดยทำการทดสอบโดยใช้วิธีการ Numerical และการทดลอง ด้วย Shaking table โดยทำการติดตั้ง HDRB (High-Damping Rubber Bearing) เชื่อมระหว่าง โครงสร้างหลักและมวลหน่วงปรับค่า โดยทำการทดสอบกับโครงข้อแข็ง 2 ชั้น โดยติดตั้งระบบมวล หน่วงปรับค่าไว้ที่ชั้นบน โดยทำการเปรียบเทียบระบบที่มีอัตราส่วนมวล 1.049 เปรียบเทียบกับ ระบบที่มีอัตราส่วนมวล 0.02 พบว่าระบบที่มีอัตราส่วนมวลมากกว่าจะสามารถลดการตอบสนอง ของโครงสร้างได้มากกว่า โครงสร้างจะยังมีความทนทานเมื่อโครงสร้างมีพฤติกรรมแบบไม่เชิงเส้น นอกจากนี้ความถี่ยังมีผลน้อยลงต่อประสิทธิภาพของระบบมวลหน่วงปรับค่า และพบว่าการที่ระบบ มวลหน่วงปรับค่ามีมวลมากจะสามารถลดผลจาก Detuning effect ลงได้ รวมถึงแรงเฉือนที่ฐาน โมเมนต์รวมถึงความเร่งก็ลดลงถึง 40-70%

Johnson (2012) [14] ได้ทำการวิเคราะห์อาคารโครงข้อแข็งเหล็กที่ติดตั้งระบบมวลหน่วง ปรับแบบแพสสีฟ NRTMDF (Nonlinear rooftop tuned mass damper frame) ไว้ที่ชั้นบนสุด โดยติดตั้งค้ำยันป้องกันการโก่งเดาะ (Buckling Restrained Brace, BRB) ให้เป็นชิ้นส่วนแรกที่เกิด การคราก เพื่อช่วยในการสลายพลังงานของ NRTMDF ทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม PERFORM-3D พิจารณาถึงประสิทธิภาพของระบบมวลหน่วงปรับค่าในการลดการตอบสนองของ โครงสร้างภายใต้แรงแผ่นดินไหวที่มีเงื่อนไขแตกต่างกันได้แก่ ลักษณะของชั้นดิน ขนาดของ แผ่นดินไหว และระยะทางของโครงสร้างจากจุดกำเนิดแผ่นดินไหว จากการวิเคราะห์โครงสร้างพบว่า เมื่อมวลหน่วงปรับค่ามีพฤติกรรมแบบไม่เชิงเส้น ระบบดังกล่าวจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการ ตอบสนองได้ดีกว่าพฤติกรรมแบบเชิงเส้น เนื่องจากมีการเพิ่มขึ้นของคาบ (Period Shift) ที่มากกว่า เมื่อระบบมวลหน่วงปรับค่าถึงการครากจะมีการสลายพลังงานเกิดขึ้น โดยระบบมวลหน่วงปรับค่า ดังกล่าวจะมีประสิทธิภาพเมื่อโครงสร้างมีคาบปานกลางหรือสูง นอกจากนี้การที่ระบบมวลหน่วง ปรับค่าที่พฤติกรรมแบบไม่เชิงเส้น จะมีลักษณะเหมือนกับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นของโครงสร้าง

Zhang และ Balendra (2013) [15] ได้ทำการเสนอวิธีการ Mini-max optimization ใน การลดการตอบสนองของโครงสร้างที่มีพฤติกรรมแบบอินอิลาสติก โดยจำลองเป็น Bilinear ติดตั้ง มวลหน่วงปรับค่าแบบแพสสีฟ ภายใต้แรงแผ่นดินไหวระยะไกล โดยทำการทดสอบกับโครงสร้าง องศาอิสระเดียว กับโครงสร้างหลายองศาอิสระ สำหรับโครงสร้างองศาอิสระเดียวเมื่อ PGA 0.1g และ 0.2g พบว่าโครงสร้างมีพฤติกรรมแบบไม่เชิงเส้นเพียงเล็กน้อย (Slight nonlinearity) พบว่า การติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลดการเคลื่อนตัวของโครงสร้างได้ 8% และ 10% แต่เมื่อ PGA 0.3g โครงสร้างจะมีพฤติกรรมไม่เชิงเส้นมากขึ้น แต่มวลหน่วงปรับค่าสามารถช่วยลดการเคลื่อนตัว ได้ถึง 15% และมวลหน่วงปรับค่าช่วยลดการสลายพลังงานฮีสเทอเรติกได้มากขึ้น เมื่อมีการ ้ควบคุม Stroke limit เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจะเกิดขึ้นกับมวลหน่วงปรับค่า พบว่าการเคลื่อน ้ตัวของโครงสร้างหลักที่มีพฤติกรรมแบบอินอิลาสติกจะมีมากขึ้นเมื่อมีการควบคุม Stroke limit ้ดังนั้นการเพิ่มอัตราส่วนมวล (Mass ratio) ทำให้สามารถลด Stroke limit ได้ โดยยังสามารถควบคุม การเคลื่อนตัวของโครงสร้างได้ นอกจากนี้ได้ทำการทดสอบอาคาร 8 ชั้น โดยมี PGA 0.1g โดยมีการ ควบคุม Stroke limit พบว่า ที่stroke limit 0.75m เทียบกับไม่มีการควบคุม Stroke limit พบว่าพฤติกรรมการตอบสนองของโครงสร้างเหมือนกันคือ มวลหน่วงปรับค่ามีความสามารถในการ ลดการเคลื่อนตัวของอาคาร และสามารถลดความเร่งสูงสุดที่พื้นได้ และเมื่อพิจารณาผลของ Stroke limit พบว่า เมื่อ Stroke limit 0.3m จะเห็นว่าการเคลื่อนตัวสูงสุดจะมีค่าเดียว เหมือนกับโครงสร้าง

ที่ไม่มีการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า การที่มีการควบคุม Stroke limit จะทำให้มีการควบคุมการสลาย พลังงานจากโครงสร้างสู่มวลหน่วงปรับค่า ทำให้การตอบสนองของโครงสร้างหลักจากแรงภายนอกมี มากขึ้น

2.2 ทฤษฏีที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 สมการการเคลื่อนที่ของโครงสร้างภายใต้แรงแผ่นดินไหว

สำหรับสมการการเคลื่อนที่ตามหลักการทางพลศาสตร์ จะประกอบด้วยแรงภายในจำนวน 3 แรง ได้แก่ แรงสติฟเนส (Stiffness Force, f_s) แรงหน่วง (Damping Force, f_D) และ แรงเฉื่อย (Inertia Force, f_I) โดยแต่ละแรงอยู่ในเทอมของการกระจัด (Displacement, u), ความเร็ว (Velocity, \dot{u}) และความเร่ง (Accerelation, \ddot{u}) ของโครงสร้าง ตามลำดับ ภายใต้แรงภายนอก p(t) ที่กระทำกับโครงสร้าง ดังรูปที่ 2.2

สำหรับโครงสร้างที่มี 1 ดีกรีอิสระ จากการพิจารณาสมดุลของแรง สามารถเขียนสมการการ เคลื่อนที่ได้ดังสมการที่ 2.1

$$f_{S} + f_{D} + f_{I} = p(t)$$
(2.1)

โดย แรงสติฟเนสเป็นแรงต้านที่พยายามจะทำให้ระบบเคลื่อนที่เข้าหาสมดุล เมื่อพิจารณา พฤติกรรมของโครงสร้างอยู่ในช่วงยืดหยุ่น (Elastic) แรงสปริงจะเป็นไปตามกฎของฮุค โดยที่ค่า k คือค่าสติฟเนสของโครงสร้าง (Stiffness) ดังสมการที่ 2.2

$$f_s = ku \tag{2.2}$$

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมของโครงสร้างอยู่ในช่วงไม่ยืดหยุ่น (Inelastic) แรงสติฟเนสจะขึ้นอยู่ กับการกระจัด และความเร็วของโครงสร้าง ดังสมการที่ 2.3

$$f_S = f_s(u, \dot{u}) \tag{2.3}$$

แรงหน่วงเป็นแรงที่ขึ้นกับค่าความหน่วง(Damping, c) และ ความเร็วของโครงสร้าง (Velocity, \dot{u}) ดังสมการที่ 2.4 โดยความหน่วงเป็นคุณสมบัติในการเปลี่ยนพลังงานของการ เคลื่อนที่เป็นพลังงานในรูปอื่น

$$f_D = c\dot{u} \tag{2.4}$$

แรงเฉื่อย เป็นแรงต้านการเคลื่อนที่เมื่อระบบเคลื่อนผ่านจุดสมดุล ขึ้นอยู่กับมวลของ โครงสร้าง (Mass, m) และความเร่งของโครงสร้าง (Accerelation , \ddot{u}) ดังสมการที่ 2.5

$$f_I = m \ddot{u} \tag{2.5}$$

จากสมการที่ 2.1 จะสามารถเขียนสมการการเคลื่อนที่ของโครงสร้าง (Equation of Motion) เมื่อโครงสร้างอยู่ในช่วงยืดหยุ่น ได้ดังสมการที่ 2.6

$$ku + c\dot{u} + m\ddot{u} = p(t) \tag{2.6}$$

พฤติกรรมการสั่นไหวของอาคารอันเนื่องมาจากแรงแผ่นดินไหว จะถูกบันทึกโดย Seismograph ในลักษณะของความเร่งที่พื้นดิน (Ground acceleration) จึงทำให้บริเวณฐานของ อาคารหรือพื้นดินเกิดการเคลื่อนที่ขึ้น (Ground displacement , $u_{_g}$) ในกรณีที่เกิดแรงแผ่นดินไหว ขึ้นกับอาคาร เราจะไม่สนใจการเคลื่อนที่สัมบูรณ์ (Absolute , $oldsymbol{u}^t$) ในแต่ละชั้นของอาคาร แต่เรา จะพิจารณาการเคลื่อนที่สัมพัทธ์ (Relative displacement , u) ระหว่างชั้นแทน

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของการเคลื่อนที่จะได้ดังสมการที่ 2.7

รูปที่ 2.4 ระบบโครงสร้าง SDOF ภายใต้แรงแผ่นดินไหว

จากรูปที่ 2.4 เมื่อพิจารณาตามสมการสมดุลทางพลศาสตร์ สามารถเขียนสมการที่ 2.8

$$f_{S} + f_{D} + f_{I} = 0 (2.8)$$

การเคลื่อนที่สัมพัทธ์ระหว่างโครงสร้างกับฐานรองรับเนื่องมาจากการเปลี่ยนรูป สำหรับ

โครงสร้างที่อยู่ในช่วงยืดหยุ่น ทำให้เกิดแรงสติฟเนสแบบยืดหยุ่น และแรงหน่วง ตามสมการที่ 2.8

แต่สำหรับแรงเฉื่อยจะมีค่าขึ้นอยู่กับการเคลื่อนที่สัมบูรณ์ (Absolute displacement, **u'**) จะได้ สมการการเคลื่อนที่ของระบบโครงสร้างองศาอิสระเดียว SDOF ภายใต้แรงแผ่นดินไหวดังสมการที่ 2.9

$$ku + c\dot{u} + m\ddot{u} = -m\ddot{u}_g \tag{2.9}$$

เมื่อเปรียบเทียบสมการที่ 2.6 กับสมการที่ 2.9 จะพบว่าภายใต้แรงแผ่นดินไหว แรง ภายนอก (p(t)) จะเกิดจากการเคลื่อนที่ที่ฐานของโครงสร้าง เรียกแรงดังกล่าวว่า แรงประสิทธิผล (Effective force, $\mathbf{P}_{e\!f\!f}(t)$) โดยมีค่าเท่ากับ $-m\ddot{u}_s$

การออกแบบโครงสร้างให้อยู่ในช่วงสภาวะอิลาสติก ความสามารถในการต้านทานของ โครงสร้างจะมีสูงมาก โดยพฤติกรรมดังกล่าวเมื่อแรงหยุดกระทำ โครงสร้างจะกลับคืนสู่สภาพเดิม โดยไม่มีความเสียหายเกิดขึ้น โดยพลังงานจลน์ที่เกิดจากการสั่นไหวจะถูกดูดซับเป็นพลังงานสะสม ในรูปพลังงานศักย์ (Potential energy) โดยไม่มีการสูญเสียพลังงาน มีเพียงการเปลี่ยนรูปเท่านั้น ดังรูปที่ 2.5

รูปที่ 2.5 ระบบที่มีพฤติกรรมอยู่ในช่วงอิลาสติก

สำหรับพฤติกรรมของโครงสร้างในช่วงสภาวะอินอิลาสติก ดังรูปที่ 2.6 แรงต้านทานของ โครงสร้าง จะมีค่าน้อยกว่าแรงต้านทานของโครงสร้างในสภาวะอิลาสติก และมีค่าการเปลี่ยน ตำแหน่งสูงสุดที่ตำแหน่ง A เมื่อโครงสร้างเกิดการคราก บริเวณนั้นจะสร้างจุดหมุนพลาสติก (Plastic hinge) เมื่อแรงหยุดกระทำ โครงสร้างจะไม่กลับคืนสู่สภาพเดิม แต่จะเกิดระยะสมดุลใหม่ ขึ้น โดยพลังงานจลน์ที่เกิดขึ้นจะถูกเก็บสะสมเป็นพลังงานศักย์บางส่วน (Potential energy) มีค่า เท่ากับพื้นที่ใต้กราฟ GDE ส่วนพลังงานส่วนที่เหลือจะถูกสลายไป (Dissipated energy) มีค่าเท่ากับ พื้นที่ใต้กราฟ OADG ไปโดยการสร้างจุดหมุนพลาสติก

ความเหนียวถือเป็นคุณสมบัติสำคัญของอาคารต้านทานแรงแผ่นดินไหว เพราะหากเรายอม ให้โครงสร้างเกิดความเสียหายได้บางส่วน เช่น เกิดการครากในเหล็กเสริม เกิดรอยร้าวต่างๆ เป็นต้น นั่นคือเราสามารถลดแรงที่ใช้ในการออกแบบได้ ทั้งนี้โครงสร้างต้องไม่เกิดการพังทลาย โดย โครงสร้างต้องถูกออกแบบให้มีความเหนียวเพียงพอ จะสามารถสลายพลังงานจากการสั่นไหว โดยยัง รักษากำลังของโครงสร้างไว้ได้ นอกจากนี้พบว่าเมื่อโครงสร้างเกิดการคราก คาบการสั่นจะยาวขึ้น ทำให้ความเร่งเหนี่ยวนำในโครงสร้างลดลง จะทำให้โครงสร้างรับแรงแผ่นดินไหวได้มากขึ้นด้วย

ความเหนียวของโครงสร้างเป็นการเทียบอัตราส่วนระหว่างการเปลี่ยนตำแหน่งของ โครงสร้าง ณ จุดที่โครงสร้างเกิดการวิบัติ (Ultimate deformation, δ_u) กับการเปลี่ยนแปลง ตำแหน่งของโครงสร้าง ณ จุดที่โครงสร้างเกิดการคราก (Yield deformation, δ_y) ดังแสดงในรูปที่

2.7

รูปที่ 2.7 ความสัมพันธ์ระหว่างแรงและการเปลี่ยนตำแหน่ง

2.2.2 โครงสร้างที่ติดตั้งระบบมวลหน่วงปรับค่า

ระบบมวลหน่วงปรับค่าเป็นระบบที่ติดตั้งเข้าไปกับโครงสร้างเพื่อลดการสั่นไหวของโครงสร้าง โดยทั่วไประบบมวลหน่วงปรับค่าจะประกอบด้วย มวล สปริง และตัวหน่วง โดยมีคุณสมบัติเป็นตัว ดูดซับพลังงานบางส่วนของโครงสร้าง ทำให้พลังงานของโครงสร้างลดลง ทำให้การสั่นไหวของ โครงสร้างลดลง ส่วนระบบมวลหน่วงปรับค่าซึ่งถูกถ่ายทอดพลังงานมาจากโครงสร้าง จะสั่นไหวมาก ขึ้นและพลังงานจะถูกสลายไปในที่สุด

2.2.2.1 ระบบมวลหน่วงปรับค่าที่ไม่มีความหน่วง (Undamped Tuned Mass Dampers)

รูปที่ 2.8 แสดง โครงสร้างที่มี 2 องศาอิสระ ปราศจากตัวหน่วง (Undamped twodegree-of freedom system) ประกอบด้วย m_p และ k_p เป็นส่วนประกอบของโครงสร้างหลัก (Primary structure) และ m_a และ k_a เป็นส่วนประกอบของระบบมวลหน่วงปรับค่า (Tuned mass dampers, TMD) โดยให้โครงสร้างหลักถูกกระทำโดยแรงฮาร์มอนิก ที่มีแอมพลิจูด และ ความถี่คงที่ ดังสมการที่ 2.10

$$F(t) = F_0 e^{i\omega t} \tag{2.10}$$

จากกฎของนิวตัน สมการการเคลื่อนที่ของระบบโครงสร้างที่มี 2 องศาอิสระ เป็นดังสมการที่ 2.11

$$n_p \ddot{x}_p + (k_p + k_a) x_p - k_a x_a = F$$
 (2.11a)

$$m_a \ddot{x}_a + k_a (x_a - x_p) = 0 \tag{2.11b}$$

รูปที่ 2.8 มวลหน่วงปรับค่าที่ไม่มีความหน่วง (Undamped TMD) ติดตั้งกับโครงสร้างหลัก (Primary Structure) [16]

การตอบสนองแบบ Steady-state harmonic response จะเป็นดังสมการที่ 2.12

$$x_p(t) = X_p e^{i\omega t} \tag{2.12a}$$

$$x_a(t) = X_a e^{i\omega t}$$
(2.12b)

เมื่อแทนค่าสมการที่ 2.12 ในสมการที่ 2.11 ซึ่งมีความถี่ และแอมพลิจูดของการตอบสนอง ฮาร์มอนิกเป็นพจน์หนึ่ง ได้สมการที่ 2.13

$$X_{p}(-m_{p}\omega^{2}+k_{p}+k_{a})-k_{a}X_{a}=F_{0}$$
(2.13a)

$$-k_a X_p + X_a (-m_a \omega^2 + k_a) = 0$$
 (2.13b)

แก้สมการที่ 2.13 เพื่อหาค่าแอมพลิจูด $X_p^{}/(X_p^{})_{st}^{}$ ดังสมการที่ 2.14

$$\frac{X_p}{(X_p)_{st}} = \frac{\left[1 - \left(\frac{\omega}{\omega_a}\right)^2\right]}{\left[1 + \left(\frac{k_a}{k_p}\right) - \left(\frac{\omega}{\omega_p}\right)^2\right] \left[1 - \left(\frac{\omega}{\omega_a}\right)^2\right] - \left(\frac{k_a}{k_p}\right)}$$
(2.14a)

$$\frac{X_a}{(X_p)_{st}} = \frac{1}{\left[1 + \left(\frac{k_a}{k_p}\right) - \left(\frac{\omega}{\omega_p}\right)^2\right] \left[1 - \left(\frac{\omega}{\omega_a}\right)^2\right] - \left(\frac{k_a}{k_p}\right)}$$
(2.14b)

โดยที่ $\omega_p = \sqrt{k_p / m_p}$, $\omega_a = \sqrt{k_a / m_a}$ และ $(X_p)_{st} = F_0 / k_p$ (2.15) แสดงความถี่ของโครงสร้างหลัก ความถี่ของมวลหน่วงปรับค่า เมื่อพิจารณาแยกระบบเป็น

แสดงความถของเครงสรางหลก ความถของมวลหนวงบรบคา เมอพจารณาแยกระบบเบน แบบองศาอิสระเดียว และการเคลื่อนที่แบบสถิตย์ (Static displacement) ของโครงสร้างหลัก ตามลำดับ

จากสมการ 2.14a จะเห็นว่าแอมพลิจูด X_p จะหายไปหรือไม่มีค่า เมื่อความถี่ของแรงฮาร์ มอนิก *@* มีค่าเท่ากับความถี่ของมวลหน่วงปรับค่า ภายใต้เงื่อนไขดังกล่าวจากสมการที่ 2.13a จะ ได้สมการที่ 2.16

$$X_a \Big|_{\omega = \omega_a} = -F_0 / k_a \tag{2.16}$$

จากสมการที่ 2.16 เครื่องหมายลบแสดงถึงแรงฮาร์มอนิกและการตอบสนองของมวลหน่วง ปรับค่ามีความต่างเฟสต่างกัน 180 องศา รูปที่ 2.9 จะเกิดพฤติกรรมที่เรียกว่า Antiresonance เมื่อความถี่จากแรงฮาร์มอนิกมีค่าเท่ากับความถี่ของมวลหน่วงปรับค่า ($\omega_a = \omega$) การลดการ ตอบสนองของโครงสร้างจากแรงภายฮาร์มอนิกที่มีความถี่ ω ค่าพารามิเตอร์ของระบบมวลหน่วง ปรับค่าควรเลือกค่าที่ทำให้ความถี่มีค่าเท่ากับความถี่ของแรงฮาร์มอนิก ($\omega_a = \sqrt{k_a / m_a}$)

รูปที่ 2.9 แสดงการเปรียบเทียบการตอบสนองของโครงสร้างหลักที่ไม่ติดตั้งและติดตั้งมวล หน่วงปรับค่า จะเห็นว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าจะเกิดค่าตอบสนองสูงสุด 2 ตำแหน่ง โดยช่วง ของความถี่ของแรงฮาร์มอนิกที่การลดการสั่นไหวของโครงสร้างหลักจะอยู่ภายใต้ความถี่ที่จำกัด ขอบเขตระหว่าง จุด A และ B เมื่อช่วงดังกล่าวแคบมากจะทำให้ประสิทธิภาพของระบบมวลหน่วง ปรับค่าที่ปราศจากตัวหน่วงลดลง

รูปที่ 2.9 การตอบสนองของโครงสร้างหลักที่ติดตั้งและไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าภายใต้ แรงฮาร์มอนิก โดย ω_a / $\omega_p=0.8$ และ m_a / $m_p=0.1$ [16]

การพิจารณาถึงอัตราส่วนมวล $\mu = m_a / m_p$ ในทางปฏิบัติควรมีค่าที่ไม่สูง แต่เมื่อ พิจารณาสมการที่ 2.16 จะพบว่าเมื่อมวลของมวลหน่วงปรับค่ามีค่าน้อย จะทำให้ค่าสติฟเนส k_a ลดลง การเคลื่อนตัวของมวลหน่วงปรับค่ามีค่าสูง ทำให้เกิดปัญหาในเรื่องความล้าของมวลหน่วง ปรับค่าขึ้น

สำหรับการลดการสั่นไหวของโครงสร้างหลักนั้น ในช่วงของความถี่ที่เกิดการสั่นพ้อง (Resonance) ความถี่ของระบบมวลหน่วงปรับค่าจะมีการถูกปรับค่าให้มีความถี่สอดคล้องกับความถี่ ของโครงสร้างหลัก ดังสมการที่ 2.17

$$k_a / m_a = k_p / m_p \tag{2.17}$$

นำสมการที่ 2.17 แทนในสมการที่ 2.14 สามารถเขียนใหม่ในเทอมของ Dimensionless parameter ได้ดังสมการที่ 2.18

$$\frac{X_p}{(X_p)_{st}} = \frac{[1-g^2]}{\left[1+\mu-g^2\right]\left[1-g^2\right]-\mu}$$
(2.18a)

$$\frac{X_a}{(X_p)_{st}} = \frac{1}{\left[1 + \mu - g^2\right] \left[1 - g^2\right] - \mu}$$
(2.18b)

โดยที่ $g = \omega / \omega_p$ (Forcing frequency ratio) และ $\mu = m_a / m_p$ (mass ratio) ค่ารากที่ 2 ของตัวหารในสมการที่ 2.19 แสดงค่าความถี่ธรรมชาติของโครงสร้าง 2 องศา อิสระ (โครงสร้างหลัก และมวลหน่วงปรับค่า)

$$g^{2} = 1 + \frac{\mu}{2} \pm \sqrt{\mu + \frac{\mu^{2}}{4}}$$
(2.19)

จากสมการที่ 2.19 เมื่อ g=1 โครงสร้างหลักจะไม่มีการสั่นไหวในขณะที่มวลหน่วงปรับค่า จะสั่นด้วยแอมพลิจูด $X_a = -(X_p)_{st} / \mu$ ดังแสดงใน รูปที่ 2.10

รูปที่ 2.10 การตอบสนองของโครงสร้างหลักที่ติดตั้งและไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าภายใต้ แรงฮาร์มอนิกโดย ω_a / $\omega_p=1$ และ m_a / $m_p=0.1$ [16]

2.2.2.2 ระบบมวลหน่วงปรับค่าที่มีความหน่วง (Viscously Damped Tuned Mass Dampers)

ระบบมวลหน่วงปรับค่าที่มีความหน่วง จะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการขยายช่วงความถี่ที่ สามารถลดการตอบสนองของโครงสร้างหลักลงได้ รูปที่ 2.11 แสดงระบบมวลหน่วงปรับค่าที่มีตัว หน่วงติดตั้งกับโครงสร้างหลักที่ปราศจากตัวหน่วง (Undamped) โดยมีแรงฮาร์มอนิกกระทำกับ โครงสร้างหลัก สามารถเขียนสมการการเคลื่อนที่ได้ดังสมการที่ 2.20

รูปที่ 2.11 มวลหน่วงปรับค่าที่มีความหน่วง (Damped TMD) ติดตั้งกับโครงสร้างหลัก (Primary structure) [16]

$$m_{p}\ddot{x}_{p} + k_{p}x_{p} + k_{a}\left(x_{p} - x_{a}\right) + c_{a}\left(\dot{x}_{p} - \dot{x}_{a}\right) = F_{0}e^{i\omega t}$$
(2.20a)

$$m_a \ddot{x}_a + k_a (x_a - x_p) + c_a (\dot{x}_a - \dot{x}_p) = 0$$
 (2.20b)

การตอบสนองแบบ Steady-state harmonic response เป็นดังสมการที่ 2.21

$$X_{p} = F_{0} \frac{k_{a} - m_{a}\omega^{2} + i\omega c_{a}}{\left(k_{p} - m_{p}\omega^{2}\right)\left(k_{a} - m_{a}\omega^{2}\right) - m_{a}k_{a}\omega^{2} + i\omega c_{a}\left(k_{p} - m_{p}\omega^{2} - m_{a}\omega^{2}\right)}$$
(2.21a)

$$X_{a} = F_{0} \frac{k_{a} + i\omega c_{a}}{\left(k_{p} - m_{p}\omega^{2}\right)\left(k_{a} - m_{a}\omega^{2}\right) - m_{a}k_{a}\omega^{2} + i\omega c_{a}\left(k_{p} - m_{p}\omega^{2} - m_{a}\omega^{2}\right)}$$
(2.21b)

สมการที่ 2.21 สามารถเขียนการตอบสนองของโครงสร้างได้ในเทอมของ Dimensionless parameters ดังสมการที่ 2.22

$$\frac{|X_p|}{(X_p)_{st}} = \sqrt{\left\{\frac{(2\xi g)^2 + (g^2 - f^2)^2}{(2\xi g)^2 (g^2 - 1 + \mu g^2) + [\mu f g^2 - (g^2 - 1)(g^2 - f^2)]^2}\right\}}$$
(2.22a)

$$\frac{|X_a|}{(X_p)_{st}} = \sqrt{\left\{\frac{(2\xi g)^2 + f^4}{(2\xi g)^2 (g^2 - 1 + \mu g^2) + \left[\mu f g^2 - (g^2 - 1)(g^2 - f^2)\right]^2}\right\}}$$
(2.22b)

โดยที่ $\mu = m_a / m_p$, mass ratio; manual frequency of TMD; $\omega_a = \sqrt{k_a / m_a}$ Cru, Undamped natural frequency of primary structure; $f = \omega_a / \omega_p$, Undamped natural frequency of primary structure; $f = \omega_a / \omega_p$, Tuning factor; $g = \omega / \omega_p$, Forcing frequency ratio; $c_c = 2m_a \omega_p$, Critical damping; $\xi = c_a / c_c$, Damping ratio; $(X_p)_{st} = F_0 / k_p$, Static displacement;

รูปที่ 2.12-2.13 แสดงการเปรียบเทียบการตอบสนองของโครงสร้างที่มีค่า $\zeta =$ และ fแตกต่างกัน โดยมีจุดตัดกันของกราฟที่จุด P และ Q เรียกจุดดังกล่าวว่า "Invariant points" สมการที่ 13b สามารถเขียนใหม่ได้ สมการที่ 2.22c

$$\frac{|X_a|}{(X_p)_{st}} = \sqrt{\frac{A\xi^2 + B}{C\xi^2 + D}}$$
(2.22c)

โดยที่ A, B, C และD อยู่ในเทอมของ f และ g

รูปที่ 2.11-2.13 จะเห็นว่าค่าแอมพลิจูด ที่ Invariant point จะขึ้นอยู่กับค่า f โดย เป้าหมายในการออกแบบ ระบบมวลหน่วงปรับค่าที่มีความหน่วง คือ การหาค่าพารามิเตอร์ที่ เหมาะสมเพื่อลดการตอบสนองของโครงสร้างหลัก จากรูปที่ 2.13 เมื่อออกแบบให้มี ้ค่าพารามิเตอร์ที่เหมาะสม จะเห็นว่าการตอบสนองที่ Invariant point มีค่าแตกต่างกันเพียง เล็กน้อย โดยค่าพารามิเตอร์ที่เหมาะสมถูกเสนอโดย Den Hartog [17] ดังสมการที่ 2.23 และ 2.24

รูปที่ 2.12 อิทธิพลของอัตราส่วนความหน่วงต่อการตอบสนองของโครงสร้าง โดย f =1, µ=1/20 [16]

(2.24)

รูปที่ 2.13 อิทธิพลของอัตราส่วนความหน่วงต่อการตอบสนองของโครงสร้างหลัก

โดย f=0.9 , $\mu=1/20$ [16]

รูปที่ 2.14 อิทธิพลของอัตราส่วนความหน่วงต่อการตอบสนองของโครงสร้างหลัก โดย f=0.952 , $\,\mu=\!1/\,20\,$ [16]

จากรูปที่ 2.14 จะเห็นว่าเมื่อค่าพารามิเตอร์เป็นค่าที่เหมาะสมจากสมการของ Den Hartog โค้งการตอบสนองของโครงสร้างหลักจะค่อนข้างเรียบ ที่จุด Invariant points ถูกปรับให้มีการ ตอบสนองใกล้เคียงกัน ซึ่งทำให้ไม่มีช่วงของความถี่ที่จะทำให้การตอบสนองของโครงสร้างสูงเกินไป 2.2.2.3 ระบบมวลหน่วงปรับค่าติดตั้งกับโครงสร้างที่มีความหน่วง (Viscously Damped Tuned Mass Dampers for Viscously Damped Primary Structure)

รูปที่ 2.15 มวลหน่วงปรับค่าที่มีความหน่วง (Damped TMD) ติดตั้งกับโครงสร้างหลักที่มี ความหน่วง (Damped primary structure) [16]

ระบบมวลหน่วงปรับค่าจะถูกนำมาติดตั้งกับโครงสร้างที่มีความหน่วงไม่สูง สำหรับ โครงสร้างที่มีความหน่วงสูงมักจะไม่ติดตั้งระบบมวลหน่วงปรับค่า แต่อย่างไรก็ตามการออกแบบ ระบบมวลหน่วงปรับค่าได้ถูกนำมาปรับใช้กับโครงสร้างที่มีความหน่วง ดังรูปที่ 2.15 แสดง โครงสร้างที่มี 2 ดีกรีอิสระ โดยมีสมการการเคลื่อนที่ดังสมการที่ 2.25

$$m_{p} \ddot{x}_{p} + (c_{p} + c_{a})\dot{x}_{p} - c_{a}\dot{x}_{a} + (k_{p} + k_{a})x_{a} = F_{0}e^{i\omega t}$$
(2.25a)

$$m_a \ddot{x}_a + c_a \dot{x}_a - c_a \dot{x}_p + k_a x_a - k_a x_p = 0$$
(2.25b)

จากสมการที่ 2.25 สามารถเขียนการตอบสนองของโครงสร้างหลักในเทอมของ Dimensionless parameters ดังสมการที่ 2.26

$$\frac{|X_p|}{(X_p)_{st}} = \sqrt{\left\{\frac{(2\xi_g)^2 + (g^2 - f^2)^2}{\left[(2\xi_a g)(1 - g^2 + \mu g^2) + 2\xi_p \mu g(f^2 - g^2)\right]^2 + \left[\mu f g^2 - (g^2 - 1)(g^2 - f^2)\right]^2}\right\}}$$
(2.26)

$$\tilde{\log} \vec{\eta} \quad \xi_a = \frac{c_a}{2m_a \omega_p} \quad \text{use} \quad \xi_p = \frac{c_p}{2m_a \omega_p}$$

2.2.3 การจำลองพฤติกรรมอินอิลาสติกของโครงสร้างตามมาตรฐาน ASCE/SEI41-13 [1]

2.2.3.1 โครงข้อแข็งต้านแรงดัด (Concrete moment frames)

โครงข้อแข็งต้านแรงดัดจะประกอบไปด้วยชิ้นส่วนเบื้องต้น ได้แก่ ชิ้นส่วนแนวราบ (คาน พื้น) ชิ้นส่วนแนวดิ่ง (เสา) และจุดเชื่อมต่อระหว่างชิ้นส่วนแนวราบและชิ้นส่วนแนวดิ่ง โดยชิ้นส่วน เหล่านี้จะถูกออกแบบให้สามารถรับแรงกระทำด้านข้างเพียงลำพัง หรือสามารถรับแรงร่วมกับผนังรับ แรงเฉือน (Shear walls) โครงยึดรั้ง (Braced frame) หรือชิ้นส่วนอื่นๆ

สำหรับการวิเคราะห์ด้วยวิธีพลศาสตร์ไม่เชิงเส้น (Nonlinear Dynamic Procedure, NDP) แต่ละชิ้นส่วนจะถูกจำลองให้มีพฤติกรรมแบบฮีสเทอเรติก (Hysteretic behavior) การจำลอง พฤติกรรรมความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนักบรรทุกและการเสียรูป (Generalized loaddeformation relation) ดังรูปที่ 2.16 ถูกนำมาวิเคราะห์ โดยการลดแรงและเพิ่มแรง จะแสดงถึง ความเสื่อมถอยของสติฟเนสและกำลังของโครงสร้าง

จากรูปที่ 2.16 ความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนักบรรทุกและการเสียรูป (Generalized loaddeformation relation) จะมีพฤติกรรมแบบเชิงเส้นจาก จุด A (Unloaded component) ถึง จุด B ซึ่งเป็นตำแหน่งที่เกิดการคราก หลังจากนั้นที่จุด B ถึง จุด C ชิ้นส่วนจะมีพฤติกรรมแบบเชิง เส้นโดยที่ค่าสติฟเนสลดลง เหลือประมาณ 0-10% ของสติฟเนสเริ่มต้น เนื่องจากเกิด Strain hardening ของเหล็กเสริมในคอนกรีต และความต้านทานแรงด้านข้างจะลดลงอย่างฉับพลันถึงจุด D หลังจากนั้นการตอบสนองที่ความต้านทานต่ำลงจะคงที่ถึงจุด E

สำหรับคานและเสา การเสียรูป จากรูปที่ 2.16 เป็นการเสียรูปของการหมุนของคอร์ด หรือการหมุนของจุดหมุนพลาสติก สำหรับรอยต่อของระบบคาน-เสา การเสียรูป คือ ความเครียด จากแรงเฉือน โดยค่าที่ตำแหน่ง B, C และ D เป็นค่าที่ได้จากการทดลองหรือการวิเคราะห์ โดยคิด ผลจากแรงดัด แรงแนวแกน และแรงเฉือนเข้าด้วยกัน โดยสามารถหาค่าพารามิเตอร์นี้ได้จาก ตารางที่ 2.1-2.3

ตารางที่ 2.1 ค่าพารามิเตอร์ของแบบจำลอง และหลักเกณฑ์ที่ยอมรับได้เชิงตัวเลขสำหรับการ ้วิเคราะห์โครงสร้างคานคอนกรีตเสริมเหล็กที่มีพฤติกรรมแบบไม่เชิงเส้น ตามมาตรฐาน ASCE41-13

				Acceling Paramete	ers*	A	cceptance Criteria	•
					Residual	Plastic	Rotations Angle (r	adians)
			Plastic Rota (radi	itions Angle ians)	Strength Ratio	F	Performance Leve	I
	Conditions		а	ь	c	ю	LS	CP
Condition	i. Beams controlled by fl	le xure ^b						
<u>ρ-ρ'</u> Ρωι	Transverse reinforcement ^c	$\frac{V}{b_w d \sqrt{f_c'}}^d$						
≤0.0	С	≤3 (0.25)	0.025	0.05	0.2	0.010	0.025	0.05
≤0.0	С	≥6 (0.5)	0.02	0.04	0.2	0.005	0.02	0.04
≥0.5	С	≤3 (0.25)	0.02	0.03	0.2	0.005	0.02	0.03
≥0.5	С	≥6 (0.5)	0.015	0.02	0.2	0.005	0.015	0.02
≤0.0	NC	≤3 (0.25)	0.02	0.03	0.2	0.005	0.02	0.03
≤0.0	NC	≥6 (0.5)	0.01	0.015	0.2	0.0015	0.01	0.015
≥0.5	NC	≤3 (0.25)	0.01	0.015	0.2	0.005	0.01	0.015
≥0.5	NC	≥6 (0.5)	0.005	0.01	0.2	0.0015	0.005	0.01
Condition	ii. Beams controlled by	shear						
Stirrup spa	acing $\leq d/2$		0.0030	0.02	0.2	0.0015	0.01	0.02
Stirrup sp	acing > d/2		0.0030	0.01	0.2	0.0015	0.005	0.01
Condition	iii. Beams controlled by	inadequate development	t or splicing along th	e snan ^o				
Stirrup sp	acing $\leq d/2$	initia de reception	0.0030	0.02	0.0	0.0015	0.01	0.02
Stirrup sp	acing > $d/2$		0.0030	0.01	0.0	0.0015	0.005	0.01
Condition	iv. Beams controlled by	inadequate embedment i	into beam_column io	int				
2			0.015	0.03	0.2	0.01	0.02	0.03

NOTE: f'_c in $Ib/in.^2$ (MPa) units. "Values between those listed in the table should be determined by linear interpolation. "Where more than one of conditions i, ii, iii, and iv occur for a given component, use the minimum appropriate numerical value from the table. "Where more than one of conditions i, ii, iii, and iv occur for a given component, use the minimum appropriate numerical value from the table. ""C" and "NC" are abbreviations for conforming and nonconforming transverse reinforcement, respectively. Transverse reinforcement is conforming if, within the flexural plastic hinge region, hoops are spaced at $\leq d/3$, and if, for components of moderate and high ductility demand, the strength provided by the hoops (V_e) is at least 3/4 of the design shear. Otherwise, the transverse reinforcement is considered nonconforming. "V is the design shear force from NSP or NDP.

ตารางที่ 2.2 การแบ่งประเภทของเสาคอนกรีตเสริมเหล็กสำหรับการวิเคราะห์ไม่เชิงเส้น

ตามผลของแรงเฉือน และรายละเอียดของเหล็กเสริมตามขวาง

Shear Capacity Ratio	ACI 318 Conforming Seismic Details with 135-Degree Hooks	Closed Hoops with 90-Degree Hooks	Other (Including Lap-Spliced Transverse Reinforcement)
$V_p/V_o \le 0.6$	i^a	ii	ii
$1.0 \ge V_p/V_o > 0.6$	ii	ii	iii
$V_p / V_o > 1.0$	iii	iii	iii

^{*a*}To qualify for condition i, a column should have $A_v/b_ws \ge 0.002$ and $s/d \le 0.5$ within flexural plastic hinge region. Otherwise, the column is assigned to condition ii.

			N	lodeling Paramete	ərsa	A	cceptance Crite	riaª
					Residual	Plastic	Rotations Angle	(radians)
			Plastic Rot (rad	ations Angle ians)	Ratio	I	Performance Lev	vel
	Conditions		а	b	c	ю	LS	CP
Condition i. ^b								
P^{c}	A_{v}							
$A_{a}f_{c}^{\prime}$	$\rho = \frac{b_w s}{b_w s}$							
≤0.1	≥0.006		0.035	0.060	0.2	0.005	0.045	0.060
≥0.6	≥0.006		0.010	0.010	0.0	0.003	0.009	0.010
≤0.1	=0.002		0.027	0.034	0.2	0.005	0.027	0.034
≥0.6	=0.002		0.005	0.005	0.0	0.002	0.004	0.005
Condition ii. ^b								
P ^c	$A_{\mathbf{v}}$	V^{d}						
$A_a f'_a$	$\rho = \frac{1}{b_w s}$	$b_{m}d\sqrt{f_{a}'}$						
≤0.1	≥0.006	≤3 (0.25)	0.032	0.060	0.2	0.005	0.045	0.060
≤0.1	≥0.006	≥6 (0.5)	0.025	0.060	0.2	0.005	0.045	0.060
≥0.6	≥0.006	≤3 (0.25)	0.010	0.010	0.0	0.003	0.009	0.010
≥0.6	≥0.006	≥6 (0.5)	0.008	0.008	0.0	0.003	0.007	0.008
≤0.1	≤0.0005	≤3 (0.25)	0.012	0.012	0.2	0.005	0.010	0.012
≤0.1	≤0.0005	≥6 (0.5)	0.006	0.006	0.2	0.004	0.005	0.006
≥0.6	≤0.0005	≤3 (0.25)	0.004	0.004	0.0	0.002	0.003	0.004
≥0.6	≤0.0005	≥6 (0.5)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Condition iii. ^b								
P ^c	A_{v}							
A. f'	$\rho = \frac{1}{b_w s}$							
≤0.1	≥0.006		0.0	0.060	0.0	0.0	0.045	0.060
≥0.6	≥0.006		0.0	0.008	0.0	0.0	0.007	0.008
≤0.1	≤0.0005		0.0	0.006	0.0	0.0	0.005	0.006
≥0.6	≤0.0005		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Condition iv. C	olumns controlled by ina	adequate development or s	blicing along the cle	ar height ^b				
P ^c	$A_{\mathbf{v}}$		0 0	0				
$\overline{A_a f_a'}$	$\rho = \frac{1}{b_w s}$							
≤0.1	≥0.006		0.0	0.060	0.4	0.0	0.045	0.060
≥0.6	≥0.006		0.0	0.008	0.4	0.0	0.007	0.008
≤0.1	≤0.0005		0.0	0.006	0.2	0.0	0.005	0.006
≥0.6	≤0.0005		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

ตารางที่ 2.3 ค่าพารามิเตอร์ของแบบจำลอง และหลักเกณฑ์ที่ยอมรับได้เชิงตัวเลขสำหรับการ วิเคราะห์โครงสร้างเสาคอนกรีตเสริมเหล็กที่มีพฤติกรรมแบบไม่เชิงเส้น ตามมาตรฐาน ASCE41-13

NOTE: f_c' is in lb/in.² (MPa) units. ¹⁰ Values between those listed in the table should be determined by linear interpolation. ¹⁰ Refer to Section 10.4.2.2.2 for definition of conditions i, ii, and iii. Columns are considered to be controlled by inadequate development or splices where the calculated steel stress at the splice exceeds the steel stress specified by Eq. (10-2). Where more than one of conditions i, ii, iii, and iv occurs for a given com-ponent, use the minimum appropriate numerical value from the table. ¹⁰ Where $P > 0.7A_0 f_c'$, the plastic rotation angles should be taken as zero for all performance levels unless the column has transverse reinforcement consisting of hoops with 135-degree hooks spaced at $\leq d/3$ and the strength provided by the hoops (V_s) is at least 3/4 of the design shear. Axial load P should be based on the maximum expected axial loads caused by gravity and earthquake loads. ⁴V is the design shear force from NSP or NDP.

2.2.3.2 แบบจำลองคานและเสา

ในงานวิจัยนี้ได้ทำการสร้างแบบจำลองโครงสร้างคานและเสาภายใต้แรงกระทำด้านข้างที่มี พฤติกรรมแบบไร้เชิงเส้น ดังรูปที่ 2.17 โดยกำหนดปลายคานและเสา ซึ่งเป็นบริเวณที่เกิดโมเมนต์สูง กว่าบริเวณอื่นๆ จำลองให้เกิดจุดหมุนพลาสติก (Plastic hinge) ขึ้น โดยตำแหน่งอื่นๆยังคงเป็น คุณสมบัติแบบอิลาสติก โดยที่จุดเชื่อมต่อระหว่างคานและเสา ซึ่งวัดจากจุดกึ่งกลางของคานมายัง ปลายเสาจำลองให้มีพฤติกรรมแบบอิลาสติก และมีค่าสติฟเนสสูง

รูปที่ 2.17 ก) แบบจำลองพฤติกรรมของเสาแบบไร้เชิงเส้นของชิ้นส่วนคานและเสา ข) ความสัมพันธ์ระหว่างแรงและการเปลี่ยนตำแหน่งของชิ้นส่วนที่เป็นอิลาสติก ค) ความสัมพันธ์ ระหว่างแรงและการเปลี่ยนตำแหน่งของชิ้นส่วนที่เป็นอินอิลาสติก

จุดต่อของการหมุนแบบพลาสติกของเสา จะคิดผลทั้งแรงในแนวแกนและแรงดัด ในแกนอ่อน จาก 2 ทิศทาง (P-M-M hinge) เมื่อจุดต่อการหมุนคราก จะเกิดการเปลี่ยนรูปทั้งการยืดหดในแนวแกนและ การหมุน กราฟความสัมพันธ์ระหว่างแรงในแนวแกนและโมเมนต์การดัด ดังรูป 2.18

2.2.3.3 กำแพงรับแรงเฉือนคอนกรีตเสริมเหล็กและส่วนประกอบของกำแพงรับแรงเฉือน (Reinforced concrete shear walls and wall segments)

สำหรับกำแพงรับแรงเฉือนและส่วนประกอบที่มีพฤติกรรมแบบอินอิลาสติกภายใต้น้ำหนัก บรรทุกกระทำด้านข้างซึ่งถูกควบคุมความเสียหายโดยการดัด ความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนักบรรทุก และการเสียรูป (Generalized load-deformation relation) จากรูปที่ 2.16 ถูกนำมาพิจารณา โดยแกนแนวราบ คือ การหมุน (rotation) ในบริเวณที่เกิด จุดหมุนพลาสติก (Plastic hinge) ที่ปลาย ของชิ้นส่วน ดังรูปที่ 2.19

รูปที่ 2.19 การหมุนของจุดหมุนพลาสติก(Plastic Hinge) ของกำแพงรับแรงเฉือนเมื่อมีพฤติกรรม แบบอินอิลาสติก ถูกควบคุมความเสียหายโดยการดัด การหมุนที่จุดหมุน (Hinge rotation) ที่จุด B จากรูปที่ 2.19 ซึ่งเป็นตำแหน่งที่เกิดการ คราก สามารถหาได้จากสมการที่ 2.27

$$\theta_{y} = \left(\frac{M_{y}}{E_{c}I}\right) l_{p}$$
(2.27)

โดยที่ M_y คือ โมเมนต์ต้านทานที่จุดครากของกำแพงรับแรงเฉือนหรือส่วนประกอบของกำแพง รับแรงเฉือน (Yield moment capacity of the shear wall or wall segment)

 E_c คือ โมดูลัสยืดหยุ่นของคอนกรีต (Concrete Modulus)

- I คือ โมเมนต์ความเฉื่อยของชิ้นส่วน (Member moment of inertia)
- l_p คือ ความยาวของจุดหมุนพลาสติก (Assumed plastic hinge length)

การวิเคราะห์แบบจำลองของกำแพงรับแรงเฉือนและส่วนประกอบของกำแพงรับแรงเฉือน ค่า *l_p* มีค่าเท่ากับครึ่งหนึ่งของความลึกของขึ้นส่วนรับแรงดัด แต่ต้องมีค่าน้อยกว่าความสูงขั้นของ กำแพงรับแรงเฉือน หรือน้อยกว่า ครึ่งหนึ่งของความยาวองค์อาคารสำหรับส่วนประกอบของกำแพง รับแรงเฉือนโดยที่ค่า a, b และ c จากรูปที่ 2.16a สามารถหาได้จาก ตารางที่ 2.4 เพื่อหาค่าที่ ตำแหน่ง C, D และ E

สำหรับกำแพงรับแรงเฉือนและส่วนประกอบที่มีพฤติกรรมแบบอินอิลาสติกภายใต้น้ำหนัก บรรทุกกระทำด้านข้างซึ่งถูกควบคุมความเสียหายโดยแรงเฉือน ความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนัก บรรทุกและการเสียรูป (Generalized load-deformation relation) จากรูปที่ 2.16 ถูกนำมา พิจารณา โดยแกนแนวราบ คือ การเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ สำหรับกำแพงรับแรงเฉือนจะเป็นการเคลื่อน ตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้น สำหรับส่วนประกอบของกำแพงรับแรงเฉือนจะเป็นการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ ระหว่างชิ้นส่วน ดังรูปที่ 2.20

รูปที่ 2.20 การเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นของกำแพงรับแรงเฉือนเมื่อมีพฤติกรรมแบบอินอิลาสติก ถูกควบคุมความเสียหายโดยแรงเฉือน

สำหรับ coupling beam ความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนักบรรทุกและการเสียรูป (generalized load-deformation relation) ดังรูปที่ 2.21 ถูกนำมาพิจารณา โดยแกนแนวราบ คือ มุมหมุน (Chord Rotation)

รูปที่ 2.21 มุมหมุนของ coupling beam ในกำแพงรับแรงเฉือน

โดยที่ค่า d, e, f, g และ c จากรูปที่ 2.16 สามารถหาได้จากตารางที่ 2.5 เพื่อหาค่าที่ ตำแหน่ง C, D, E และ F โดยสามารถใช้วิธีการ linear interpolation เพื่อหาค่าได้ภายใต้ขอบเขต ที่กำหนดไว้ในตาราง

ตารางที่ 2.4 ค่าพารามิเตอร์ของแบบจำลอง และหลักเกณฑ์ที่ยอมรับได้เชิงตัวเลขสำหรับการ ้วิเคราะห์โครงสร้างกำแพงรับแรงเฉือนคอนกรีตเสริมเหล็กซึ่งถูกควบคุมโดยแรงดัดที่มีพฤติกรรม แบบไม่เชิงเส้น ตามมาตรฐาน ASCE41-13

					Residual	Acceptab	le Plastic Hinge (radians)	Rotation [*]
			Plastic Hin (rad	ge Hotation ians)	Ratio	Р	erformance Leve	el.
	Conditions		а	ь	c	ю	LS	CP
i. Shear walls and w	vall segments							
$(A_r - A'_r)f_r + P$	V	Confined Boundary [®]	0.015					
$t_w l_w f_c'$	$t_w l_w \sqrt{f_c'}$							
≤0.1	≤4	Yes	0.010	0.020	0.75	0.005	0.015	0.020
≤0.1	≥6	Yes	0.009	0.015	0.40	0.004	0.010	0.015
≥0.25	≤4	Yes	0.005	0.012	0.60	0.003	0.009	0.012
≥0.25	≥6	Yes	0.008	0.010	0.30	0.0015	0.005	0.010
≤0.1	≤4	No	0.006	0.015	0.60	0.002	0.008	0.015
≤0.1	≥6	No	0.003	0.010	0.30	0.002	0.006	0.010
≥0.25	≤4	No	0.002	0.005	0.25	0.001	0.003	0.005
≥0.25	≥6	No	0.002	0.004	0.20	0.001	0.002	0.004
ii. Shear wall coupl	ing beams ^e							
Longitudinal reinfor transverse reinforce	rcement and ment ^d	$\frac{V}{t_w l_w \sqrt{f_c'}}$		0.050				
Conventional longit	udinal	≤3	0.025	0.040	0.75	0.010	0.025	0.050
reinforcement with transverse reinforce	conforming ment	≥6	0.020	0.035	0.50	0.005	0.020	0.040
Conventional longit	udinal	≤3	0.020	0.025	0.50	0.006	0.020	0.035
reinforcement with nonconforming tran reinforcement	sverse	≥6	0.010	0.050	0.25	0.005	0.010	0.025
Diagonal reinforcer	nent	NA	0.030	0.050	0.80	0.006	0.030	0.050

The product reinforcement is the product of the table shall be permitted. ³A boundary element shall be considered confined where transverse reinforcement exceeds 75% of the requirements given in ACI 318 and spacing of transverse reinforcement does not exceed 8*d_b*. It shall be permitted to take modeling parameters and acceptance criteria as 80% of confined values where boundary elements have at least 50% of the requirements given in ACI 318 and spacing of transverse reinforcement does not exceed 8*d_b*. Otherwise, boundary elements have at least 50% of the requirements given in ACI 318 and spacing of transverse reinforcement does not exceed 8*d_b*. Otherwise, boundary elements have at least 50% of the requirements given in ACI 318 and spacing of transverse reinforcement does not exceed 8*d_b*. Otherwise, boundary elements have at least 50% of the requirements given in ACI 318 and spacing of transverse reinforcement does not exceed 8*d_b*. Otherwise, boundary elements have at least 50% of the requirements given in ACI 318 and spacing of transverse reinforcement coes not exceed 8*d_b*. Otherwise, boundary elements have at least 50% of the requirements given in ACI 318 and spacing of transverse reinforcement considered not confined. For coupling beams spanning <8 ft 0in., with bottom reinforcement continuous into the supporting walls, acceptance criteria values shall be permitted to be doubled for LS and CP performance. ⁴Conventional longitudinal reinforcement consists of top and bottom steel parallel to the longitudinal axis of the coupling beams. Spacing ≤ *d/3*, and (b) strength of closed stirrups *V_x* ≥ 3/4 of required shear strength of the coupling beam.

ตารางที่ 2.5 ค่าพารามิเตอร์ของแบบจำลอง และหลักเกณฑ์ที่ยอมรับได้เชิงตัวเลขสำหรับการ วิเคราะห์โครงสร้างกำแพงรับแรงเฉือนคอนกรีตเสริมเหล็กซึ่งถูกควบคุมโดยแรงเฉือนที่มีพฤติกรรม แบบไม่เชิงเส้นตามมาตรฐาน ASCE41-13

							Accept Chor	table Total Dri d Rotation (rad	ft (%) or dians)°
		Total Dri Ro	ft Ratio (%), or tation (radians	° Chord)°	Strengt	h Ratio	P	erformance Le	vel
Conditions		d	е	g	c	f	ю	LS	CP
i. Shear walls and wall segments ^b									
$\frac{(A_s - A_s')f_y + P}{t - t - f_s'} \le 0.05$		1.0	2.0	0.4	0.20	0.6	0.40	1.5	2.0
$\frac{(A_s - A_s')f_y + P}{t_w l_w f_c'} > 0.05$		0.75	1.0	0.4	0.0	0.6	0.40	0.75	1.0
ii. Shear wall coupling beams ^e									
Longitudinal reinforcement and transverse reinforcement ^{d}	$\frac{V}{t_w l_w \sqrt{f_c'}}$								
Conventional longitudinal reinforcement with conforming transverse reinforcement	≤3 ≥6	0.02 0.016	0.030 0.024		0.60 0.30		0.006 0.005	0.020 0.016	0.030 0.024
Conventional longitudinal reinforcement with nonconforming transverse reinforcement	≤3 ≥6	0.012 0.008	0.025 0.014		0.40 0.20		0.006 0.004	0.010 0.007	0.020 0.012

For shear walls and wall segments, use drift; for coupling beams, use chord rotation; refer to Figures 10-5 and 10-6. For shear walls and wall segments where inelastic behavior is governed by shear, the axial load on the member must be $\leq 0.15A_{g}f_{c}^{\prime}$; otherwise, the member must be treated as a force-controlled component. Conventional longitudinal reinforcement consists of top and bottom steel parallel to the longitudinal axis of the coupling beam. Conforming transverse rein-forcement consists of (a) closed stirrups over the entire length of the coupling beam at a spacing $\leq d/3$ and (b) strength of closed stirrups $V_{r} \geq 3/4$ of required shear strength of the coupling beam. For coupling beams spanning < 81 0 in., with bottom reinforcement continuous into the supporting walls, acceptance criteria values shall be permitted to be doubled for LS and CP performance.

2.2.3.4. แบบจำลองกำแพงรับแรงเฉือน

สำหรับกำแพงรับแรงเฉือนจะใช้แบบจำลองหน้าตัดเส้นใยในแนวดิ่งที่มีคุณสมบัติแบบไร้เชิง เส้น (Nonlinear Vertical Fiber Model) เพื่อแสดงพฤติกรรมของกำแพงรับแรงเฉือนได้อย่าง ละเอียดในแต่ละหน้าตัดเส้นใย โดยประกอบด้วยส่วนที่เป็นคอนกรีต และส่วนที่เป็นเหล็กเสริม ดังรูป ที่ 2.22 ซึ่งมีคุณสมบัติค่าสติฟเนสในการรับแรงตามแนวแกน โมเมนต์การดัด และแรงเฉือนโดย ้กำหนดให้ค่าคุณสมบัติของชิน้ ส่วนเสาและกำแพงรับแรงเฉือนในช่วงที่มีพฤติกรรมแบบอินอิลาสติก ให้เป็นไปตามที่ระบุไว้ในมาตรฐาน ASCE41-13

รูปที่ 2.22 ก) แบบจำลองไฟเบอร์จำลองคอนกรีตและเหล็กเสริมของชิ้นส่วนโครงสร้างกำแพงรับแรง เฉือน ข) ความสัมพันธ์ระหว่างความเค้น-ความเครียดของคอนกรีต ค) ความสัมพันธ์ระหว่าง ความเค้น-ความเครียดของเหล็กเสริม

2.2.3.5 วัฏจักรฮิสเทอเรสิส (Hysteresis Loop)

พฤติกรรมของชิ้นส่วนโครงสร้างภายใต้แรงกระทำแบบวัฏจักร ซึ่งเป็นลักษณะของแรง แผ่นดินไหวที่กระทำกับโครงสร้าง ความสัมพันธ์ของแรงและการเปลี่ยนรูปของชิ้นส่วน รวมถึงวัฏ จักรฮิสเรอเรสิสที่เกิดจากแรงกระทำแบบวัฏจักร แสดงดังรูปที่ 2.23

รูปที่ 2.23 พฤติกรรมของชิ้นส่วนโครงสร้างแบบอินอิลาสติก

โดยที่ ตำแหน่ง Y, First yield point คือ จุดที่ชิ้นส่วนเริ่มเกิดการครากทำให้ชิ้นส่วนเริ่มมี พฤติกรรมแบบอินอิลาสติก

ตำแหน่ง U, Ultimate strength point คือ จุดที่ชิ้นส่วนสามารถรับกำลังได้สูงสุด

ตำแหน่ง L, Ductile limit point คือ จุดที่ชิ้นส่วนเริ่มมีการสูญเสียของกำลัง เมื่อมีการรับ แรงมากขึ้น

ตำแหน่ง R, Residual strength point คือ จุดที่แสดงกำลังคงค้างของชิ้นส่วน เมื่อรับกำลัง ได้ลดลง

สำหรับพื้นที่ใต้กราฟ Hysteresis loop ที่เกิดจากแรงกระทำแบบวัฏจักร แสดงถึงพลังงาน ที่ถูกสลายไปของชิ้นส่วนโครงสร้าง

สำหรับขึ้นส่วนโครงสร้างที่มีพฤติกรรมที่ปราศจากการเสื่อมถอยของสติฟเนสหรือพลังงาน ภายใต้แรงกระทำแบบวัฏจักร วัฏจักรฮิสเรอเรสิส จะถูกแสดงดังรูปที่ 2.24

รูปที่ 2.24 ก) ความสัมพันธ์ระหว่างแรงและการกระจัด ของชิ้นส่วนโครงสร้างที่มีพฤติกรรมแบบ Elastic perfectly plastic โดยปราศจากการเสื่อมถอยของสติฟเนส ข) ความสัมพันธ์ระหว่าง แรงและการกระจัด ของชิ้นส่วนโครงสร้างที่มีพฤติกรรมแบบ Trilinear โดยปราศจากการเสื่อมถอย ของสติฟเนส

รูปที่ 2.25 ความสัมพันธ์ระหว่างแรงและการกระจัด ของชิ้นส่วนโครงสร้างภายใต้แรงกระทำแบบ วัฏจักร ที่พิจารณาการเสื่อมถอยของสติฟเนส (Stiffness degradation)

จากรูปที่ 2.25 แสดงวัฏจักรฮิสเทอเรสิส จำนวน 2 วัฏจักร ที่คิดผลและไม่คิดผลของการ เสื่อมถอยของสติฟเนส ซึ่งการเสื่อมถอยของสติฟเนสจะมีผลทำให้ความสามารถในการรับกำลังของ ขิ้นส่วนน้อยลง อันเป็นผลจากคุณสมบัติของหน้าตัดชิ้นส่วนที่เปลี่ยนแปลงไป พฤติกรรมดังกล่าวอาจ เกิดจากผลของการแตกร้าวในคอนกรีต หรือเกิดการโก่งเดาะในเหล็กเสริม เป็นต้น เมื่อเปรียบเทียบ พื้นที่ใต้กราฟซึ่งแสดงการสลายพลังงานของชิ้นส่วนโครงสร้างพบว่าการคิดผลของการเสื่อมถอยของ สติฟเนสจะมีการสลายพลังงานที่น้อยกว่า

2.2.4 ระดับสมรรถนะของโครงสร้าง ตามมาตรฐาน ASCE41-13

ระดับสมรรถนะของโครงสร้าง คือ ค่าที่แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมของโครงสร้างในขณะที่รับ แรงแผ่นดินไหว และความเสียหายที่เกิดขึ้นในโครงสร้างเนื่องจากแรงแผ่นดินไหว ตามมาตรฐาน ASCE41 แบ่งสมรรถนะของโครงสร้างออกเป็น 4 ระดับดังต่อไปนี้

 1.ระดับใช้อาคารได้ตามปกติ (Operational) เกิดความเสียหายโดยรวมน้อยมาก โครงสร้าง ไม่เกิดการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์คงค้าง ไม่สูญเสียสติฟเนสและกำลัง อาจเกิดรอยร้าวขนาดเล็กใน โครงสร้าง ฝ้าเพดาน ผนังชั่วคราว แต่ระบบที่สำคัญในอาคารทั้งหมดเช่น ระบบไฟฟ้า ระบบลิฟต์ ระบบป้องกันไฟไหม้ ยังคงทำงานได้เป็นปกติ ความเสียหายโดยรวมน้อยมาก

2.ระดับเข้าใช้อาคารได้ทันที (Immediate occupancy, IO) เกิดความเสียหายโดยรวมน้อย โครงสร้างไม่เกิดการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์คงค้าง ไม่สูญเสียสติฟเนสและกำลัง อาจเกิดรอยร้าวขนาดเล็ก ในโครงสร้าง ฝ้าเพดาน ผนังชั่วคราว ระบบที่สำคัญในอาคารเช่น ระบบไฟฟ้า ระบบลิฟต์ ระบบ ้ป้องกันไฟไหม้ อาจหยุดทำงานแต่สามารถเริ่มทำงานใหม่ได้หลังเหตุการณ์แผ่นดินไหว ความเสียหาย โดยรวมน้อย

3.ระดับความปลอดภัยต่อชีวิต (Life safety, LS) เกิดความเสียหายโดยรวมระดับปลานกลาง โครงสร้างเกิดการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์คงค้างเล็กน้อย สูญเสียกำลังและสติฟเนสแต่ยังสามารถรับ น้ำหนักทั้งหมดได้ ต้องทำการซ่อมแซมอาคารก่อนเข้าใช้งานอีกครั้ง

4.ระดับเกิดความเสียหายรุนแรงเกือบพังทลาย (Collapse prevention, CP) เกิดความ เสียหายโดยรวมระดับรุนแรง แต่โครงสร้างยังไม่พังทลาย เกิดการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์คงค้างมาก คงเหลือกำลังและสติฟเนสเล็กน้อย ผนังชั่วคราวและกระจกในอาคารอาจเกิดการร่วงหล่น

โดยค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นของอาคารได้จากการตรวจวัดที่ตำแหน่งเสาใน บริเวณริมตึกในแต่ละชั้น และตำแหน่งจุดศูนย์กลางของอาคารในแต่ละชั้น

2.2.5 ระดับความเสียหายของโครงสร้าง

การวิเคราะห์โครงสร้างไม่เชิงเส้น ความถูกต้องของแบบจำลองฮีสเทอเรติกมีความสำคัญ มากในการหาค่าการตอบสนองพลศาสตร์ของโครงสร้าง แบบจำลองควรจะสามารถอธิบายการ ตอบสนองได้เหมือนกับการตอบสนองของโครงสร้างจริง Park และ คณะ (1985) [18] ได้ทำการ พัฒนาดัชนีความเสียหายโดยใช้โปรแกรม IDARC2D ประเมินความเสียหายแบบสะสมในชิ้นส่วนของ โครงสร้าง โดยประกอบด้วยส่วนของการตอบสนองสูงสุดของชิ้นส่วน และส่วนของการสลาย พลังงานจากการรับแรงแบบวัฏจักร ดังสมการที่ 2.28

$$DI = \frac{\delta_m}{\delta_u} + \frac{\beta}{\delta_u P_y} \int dE_h$$
(2.28)

โดยที่ $\delta_{\!m}$ คือ การเปลี่ยนแปลงรูปสูงสุด

 $\delta_{\!\scriptscriptstyle u}$ คือ การเปลี่ยนแปลงรูปร่างที่ตำแหน่งวิบัติ

P, คือ กำลังของชิ้นส่วนที่จุดคราก

(*dE*_h คือ พลังงานสะสมฮีสเทอเรติก

eta คือ ค่าคงที่เกิดจากผลของแรงแบบวัฏจักร เป็นค่าที่ได้จากการทดลอง

Kunnath และคณะ (1996) [19] ได้ทำการปรับปรุงดัชนี้ความเสียหายของ Park-Ang โดย พิจารณาถึงมุมที่เกิดจากการหมุนของชิ้นส่วนแทนการเคลื่อนตัวของชิ้นส่วน ดังสมการที่ 2.29

$$DI = \frac{\theta_m - \theta_r}{\theta_u - \theta_r} + \frac{\beta}{M_v \theta_u} E_h$$
(2.29)

โดยที่ $heta_m$ คือ การหมุนสูงสุด

- $heta_{\!u}$ คือ การหมุนที่ตำแหน่งวิบัติ
- θ_r คือ การหมุนคืนเมื่อไม่มีน้ำหนักบรรทุกกระทำ (Unloading)
- *M*, คือ โมเมนต์ที่จุดคราก
- *E*_h คือ พลังงานที่ถูกสลายไปที่หน้าตัด

ค่าดัชนีความเสียหายสามารถคำนวณได้ 3 ระดับได้แก่

1. ความเสียหายระดับชิ้นส่วนองค์อาคาร ได้แก่ เสา, คาน และกำแพงรับแรงเฉือน

 ความเสียหายระดับชั้น ได้แก่ ความเสียหายขององค์ประกอบทั้งหมดของชั้นทางด้าน แนวดิ่ง (เสาและกำแพงรับแรงเฉือน) และความเสียหายขององค์ประกอบ ทั้งหมดของชั้นทางด้าน แนวราบ (คานและพื้น) และความเสียหายทั้งหมดของชั้น

3. ความเสียหายทั้งหมดของโครงสร้าง

สำหรับความเสียหายระดับชั้นและระดับของโครงสร้าง คำนวณโดยวิธีการเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักโดย ใช้พลังงานที่ถูกสลายไป (Dissipated energy) ของชิ้นส่วนและชั้น ตามลำดับ แสดงได้ดังสมการที่ 2.30

$$DI_{story} = \sum_{i=1}^{n} (DI_i)_{component} \left[\frac{E_i}{\sum_{i=1}^{n} E_i} \right]_{component}$$
(2.30a)

$$DI_{overall} = \sum_{i=1}^{n} \left(DI_{i} \right)_{story} \left[\frac{E_{i}}{\sum_{i=1}^{n} E_{i}} \right]_{story}$$
(2.30b)

บทที่ 3 อาคารตัวอย่าง

3.1 อาคารตัวอย่าง

ในงานวิจัยนี้ต้องการศึกษาพฤติกรรมและรูปแบบความเสียหายของอาคารสูงคอนกรีตเสริม เหล็กที่ไม่ได้ออกแบบเพื่อรับแรงแผ่นดินไหว อาคารตัวอย่างที่ใช้ออกแบบตามมาตรฐาน ACI 1995 และคิดผลของแรงลมตามมาตรฐาน มยผ.1311-50 ออกแบบโดยจุลฉิน เฉินบำรุง และ ทศพล ปิ่นแก้ว (2012) [10] ซึ่งอาคารลักษณะดังกล่าวเป็นอาคารส่วนมากที่มีอยู่ในพื้นที่เขต กรุงเทพมหานคร

อาคารที่ใช้ในการศึกษาเป็นอาคารสูงคอนกรีตเสริมเหล็กความสูงจำนวน 20 ชั้น ตามแปลน ของ Moehle และคณะ 2011 [20] ดังรูปที่ 3.1 ประกอบด้วยระบบคาน และเสา โดยคานที่มีหน้า ตัด 0.40 x 0.80 เมตร ในชั้นล่างสุด และ 0.40 x 0.70 เมตร ในชั้นอื่นๆ วางในแนวกริด 2, 5, A และ F มีระบบต้านทานแรงด้านข้างประกอบไปด้วยกำแพงรับแรงเฉือนอยู่ตรงกลางของอาคาร ตลอดช่วงความสูงของอาคาร ออกแบบใช้น้ำหนักบรรทุกจรเท่ากับ 200 kg/m² มีผนังก่ออิฐครึ่ง แผ่นรอบอาคารคิดเป็นน้ำหนัก 180 kg/m² คอนกรีตที่ใช้มีกำลังอัด (f'_c) 300 kg/cm² ใช้เหล็ก SD40 ที่มีกำลังคราก (f_y) เท่ากับ 4000 kg/cm² โดยพื้นชั้นล่างมีความหนา 0.30 เมตร และพื้นชั้น อื่นๆมีความหนา 0.20 เมตร ขนาดหน้าตัดของเสา กำแพงรับแรงเฉือน เป็นไปตามตารางที่ 3.1-3.2

รูปที่ 3.1 ก) แปลน และ ข) รูปด้านข้าง ของอาคารตัวอย่าง

เสา	ช่วงชั้น	หน้าตัด(mxm)	เหล็กเสริม(%)	เสา	ช่วงชั้น	หน้าตัด(mxm)	เหล็กเสริม(%)
	1-19	0.75x0.75	6.28		1-3	0.55x0.55	5.19
	4-6	0.75x0.75	4.54		4-6	0.55x0.55	2.60
	7-9	0.75x0.75	2.09		7-9	0.55x0.55	1.95
D3.5	10-12	0.75x0.75	1.05	EO	10-12	0.55x0.55	1.30
	13-15	0.50x0.50	2.36		13-15	0.35x0.35	3.21
	16-19	0.50×0.50	1.57		16-19	0.35x0.35	1.60
	1-3	0.70x0.70	6.01		1-3	0.75x0.75	5.59
	4-6	0.70x0.70	4.01		4-6	0.75x0.75	3.49
DE	7-9	0.70x0.70	2.00		7-9	0.75x0.75	1.75
05	10-12	0.70x0.70	1.20	F4	10-12	0.75x0.75	1.05
	13-15	0.50x0.50	2.36		13-15	0.50x0.50	2.36
	16-19	0.50x0.50	1.57		16-19	0.50x0.50	1.57
	1-3	0.45x0.45	5.82		1-3	0.60×0.60	5.46
	4-6	0.45x0.45	3.88		4-6	0.60×0.60	3.27
De	7-9	0.45x0.45	1.94		7-9	0.60×0.60	1.64
Do	10-12	0.45x0.45	1.94	гэ	10-12	0.60×0.60	1.09
	13-15	0.30x0.30	4.36		13-15	0.40x0.40	2.45
	16-19	0.30x0.30	2.18		16-19	0.40x0.40	1.23
	1-3	0.75x0.75	5.59				
	4-6	0.75x0.75	3.84				
FC	7-9	0.75x0.75	1.75				
ED.	10-12	0.75x0.75	1.05				
	13-15	0.55x0.55	1.95				
	16-19	0.55x0.55	1.30				

ตารางที่ 3.1 รายละเอียดและหน้าตัดเสาของอาคารตัวอย่าง

ตารางที่ 3.2 รายละเอียดและหน้าตัดกำแพงรับแรงเฉือนของอาคารตัวอย่าง

ก้านพ.งจังแรงเดืองเ	ช่วงชั้น	ความหนา (m)	เหล็กเสริมแนวตั้ง (%)	เหล็กเสริมแนวนอน (%)
11 166 M V 3 11 663 V 673 (114	1-19	0.15	0.33	0.25

แบบจำลองเสา

แบบจำลองเสาประกอบด้วยส่วนประกอบ 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่เชื่อมต่อระหว่างเสาและคาน จะเป็นส่วนปลายแข็งเกร็ง (Rigid end zone) ส่วนที่ปลายเสาเป็นส่วนที่มีพฤติกรรมแบบอินอิลา สติกจะใส่จุดหมุนพลาสติก (Plastic hinge) และส่วนกลางเสาจะเป็นส่วนที่มีพฤติกรรมแบบอิลาสติก

ส่วนของเสาที่มีพฤติกรรมแบบอิลาสติกเริ่มจากการกำหนดหน้าตัดของเสา หลังจากนั้นให้ใส่ ค่าโมดูลัสยืดหยุ่น และอัตราส่วนปัวร์ซอง แล้วโปรแกรม PERFORM-3D จะคำนวณคุณสมบัติของ หน้าตัดมาให้ ดังรูปที่ 3.2

ในส่วนของเสาที่มีพฤติกรรมแบบอินอิลาสติก ค่ากำลังรับแรงแนวแกน และแรงดัด ของจุด หมุนพลาสติกจะพิจารณาจากค่า P-M Diagram ซึ่งคำนวณมาจากขนาดของหน้าตัด และเหล็กเสริม ในเสา ดังรูปที่ 3.3-3.4 หลังจากนั้นกำหนด ค่า Performance Level ตาม ASCE41-13 แล้วจึง ทำการรวม 3 ส่วนของเสาเข้าด้วยกัน ดังรูปที่ 3.5

Materials Strength Sects Compound	Stiffness, Dimensions	Inelastic Strength	Elastic Strength
	Shape and Dimensions Section Shape Rectangle B S	3 ▼	Axis 2 D
us Saved.	If you wish, you can edit the p	roperties after they have been calculat	ed. Calculate
Check Save Save As Delete Symmetry G Yes C No	Section Properties Avial Area Shear Area along Axis 2 Shear Area along Axis 3 Shear area = Shear area =	.36 To .3 Bending Inerti .3 Bending Inerti 0 means no shear deformation. Bending Inerti	a about Axis 2 .0108 a bout Axis 3 .0108
	Material Stiffness Young's Modulus 2.6E+07	Poisson's Ratio 2 Sh	ear Modulus = 1.0833E+07
Import Components Export Components	Toong a mooner in or or		

รูปที่ 3.2 การกำหนดหน้าตัดของเสาในโปรแกรม PERFORM-3D

รูปที่ 3.3 การกำหนดค่ากำลังรับแรงของจุดหมุนพลาสติกในเสาในโปรแกรม PERFORM-3D

รูปที่ 3.4 การกำหนดค่า P-M-M yield surface ของเสาในโปรแกรม PERFORM-3D

Inelastic Elastic Cross Sects.					
Materials Strength Sects Compound					
pe Frame Member Compound Component	1				
	COM	PONENT LENGTHS ARE NOT TO	SCALE		
edit an existing component.		Basic Components	Strength Sections	Self Weig	ht
ne new F5 79 🗸 🗸	CON	PONENT TO BE ADDED OR	CHANGED		
Purge Rename Text for filter. Filter		Component Type		• 8	
Length Unit m Force Unit kN		Component Name		- 2	
s Saved.			Text for filter	Filter	
Check Save Save As Delete]	Length Type	Add Insert	Length Value Replace Delete	
Check Save Save As Delete	Сом	Length Type	Add Inset	Length Value Delete Show Properties	-]]
Dreck Save Save As Delete] Сом	Length Type PONENT LIST (MAX. 12) Cir Component Type	Add Inset	Length Value Replace Delete Show Properties	Prop
Dheck Save Save As Delete	COM	Length Type PONENT LIST (MAX, 12) CX Component Type End Zone for a Beam or Column	Add Insett	Length Value Replace Delete Show Properties Length Auto	Prop
Check Save Save As Delete	COM	Length Type PONENT LIST (MAX. 12) Cli Component Type End Zone for a Beam or Column P-M2-M3 Hinge, Concrete Rotato Channe Beinforged Construct	Add Insert	Length Value Delete Show Properties Length Auto 0	Pro
Check Save SaveAs Delete	COM	Length Type PONENT LIST (MAX: 12) Cli Component Type End Zone for a Beam or Column PM2-M3 Hinge. Concrete Rotatio Column, Reinforced Concrete Set M12/L3 Hinge. Concrete Modalio Column, Reinforced Concrete Set	Add Inset Add Inset Component Name Default End Zone Type F57 962600 12 up no 1996 9600 12 up	Length Value Replace Delete Show Properties Length Auto 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0	Prop
Check Save Save As Delete	COM	Length Type PONENT LIST (MAX: 12) CX Component Type End Zone for a Beam or Column P-M2-M3 Hinge, Concrete Rotato Column, Reinforced Concretes P-M2-M3 Hinge, Concrete Rotato End Zone for a Beam or Column	Add Inset ick to highlight. Double cick to select. Component Name Default: End Zone 75 79 60x60 12 up. coto 0.660x0 69 n Type F5 79 60x60 12 up. Default: F67 29 60x60 12 up.	Length Value Replace Delete Show Properties Length Auto 0 Auto	Proj
Dreck Save Save As Delete	COM	Length Type PONENT LIST (MAX. 12) CR Component Type End Zone for a Beam or Column P-M2-M3 Hings. Concrete Rotato Column, Reinforced Concrete Seato AuX-M3 Hings. Concrete Rotato End Zone for a Beam or Column	Add Inset ink to highlight. Double click to select. Component Name Default: End Zone 75 79 60x60 12 up ctown 0 60x06 60 Type F5 79 60x60 12 up Default End Zone	Length Value Replace Delete Show Properties Length Auto 0 0 0 Auto	Prop
Dreck Søre Søre As Delete	COM	Length Type PONENT LIST (MAX: 12) Component Type End Zone for a Beam or Column Alf2-413 Hinge. Concrete Rotatio Column, Reinforced Concrete Se PAI2-413 Hinge. Concrete Rotatio End Zone for a Beam or Column	Add Inset ick to highlight. Double click to select. Component Name Default End Zone n Type F5 79 60x60 12 up 0 680x 60 Default End Zone	Length Value Replace Delete Show Properties Length Auto 0 Auto 0 Auto	Prop
Dreck Save Save As Delete	COM 1 2 3 4 5	Length Type PONENT LIST (MAX: 12) Cli Component Type End Zone for a Beam or Column PM2-M3 Hinge, Concrete Rotatio Column, Reinforced Concrete Se PM2-413 Hinge, Concrete Rotatio End Zone for a Beam or Column	Add Innet Component Name Default End Zone P5 79 60x60 12 up Default End Zone Default End Zone	Length Value Replace Delete Show Properties Length Auto 0 0 Auto	Prop
Dreck Save Save As Delete	СОМ 1 2 3 4 5	Length Type PONENT LIST (MAX. 12) Cit Component Type End Zone for a Beam or Column P.MZ-M3 Hinge, Concrete Rotato Column, Reinforced Concrete S P.MZ-M5 Hinge, Concrete Rotato End Zone for a Beam or Column	Add Inset Component Name Destuit End Zone F5 79 60x60 12 up Default End Zone Default End Zo	Length Value Replace Delete Show Properties Length Auto 0 0 Auto	Prop

รูปที่ 3.5 การรวมพฤติกรรมของเสาในโปรแกรม PERFORM-3D

แบบจำลองกำแพงรับแรงเฉือน

กำแพงรับแรงเฉือนมีหน้าที่ต้านทานแรงกระทำทางด้านข้าง ทำให้เกิดโมเมนต์ดัดและแรงเฉือนขึ้นใน ชิ้นส่วนกำแพงเป็นหลัก โดยกำแพงรับแรงเฉือนมีลักษณะของโมเมนต์และแรงที่เกิดขึ้นในทิศทาง ต่างๆ ดังรูปที่ 3.6 ได้แก่

- Vertical bending/axial (in-plane)
- Horizontal bending/axial (in-plane)
- Bending (out-of-plane)
- Torsion (out-of-plane)
- Shear (in-plane)
- Shear (out-of-plane)

กำแพงรับแรงเฉือนเลือกใช้แบบจำลองประเภทหน้าตัดเส้นใย (Fiber Cross Sections) โดย สามารถจำลองพฤติกรรมของกำแพงรับแรงเฉือนได้ละเอียดมากขึ้นเนื่องจากการแบ่งส่วนของกำแพง รับแรงเฉือนเป็นหน้าตัดหลายหน้าตัดต่อกันเพื่อให้สามารถกำหนดค่าสติฟเนสที่แตกต่างกันในแต่ละ หน้าตัดได้และสามารถวัดความเครียดที่เกิดขึ้นและอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและ ความเครียดของคอนกรีตและเหล็กเสริมที่กำหนดไว้คำนวณหาค่าความเค้นที่เกิดขึ้นในกำแพงรับแรง เฉือนและคำนวณเป็นแรงที่เกิดขึ้นในแต่ละหน้าตัดของกำแพงรับแรงเฉือนแยกกันได้ซึ่งทำให้มี พฤติกรรมแบบอินอีลาสติกใกล้เคียงกับอาคารจริงมากกว่าเมื่อเทียบกับวิธีการจำลองแบบกำหนดจุด หมุนพลาสติกที่ปลาย

การกำหนดคุณสมบัติวัสดุคอนกรีตแบบอินอิลาสติกแสดง ดังรูปที่ 3.7 ใช้ความสัมพันธ์แบบ Tri-linear อ้างอิงจากความสัมพันธ์ระหว่างความเค้น-ความเครียดของคอนกรีตใส่เหล็กปลอกของ Mander (Mander และคณะ, 1988 [21]) โดยพิจารณาการเสียกำลังของวัสดุ (Strength Loss) กำหนดให้ค่า มอดูลัสยืดหยุ่นเท่ากับ 2.6x10⁵ ksc ค่ากำลังรับแรงอัด ณ จุดครากเท่ากับ 300 ksc และกำลัง ณ จุดวิบัติเท่ากับ 390 ksc และไม่พิจารณาค่ากำลังรับแรงดึงในคอนกรีต สำหรับ คุณสมบัติของเหล็กเสริมในกำแพงรับแรงเฉือนแสดง ดังรูปที่ 3.8 เหล็กเสริมที่ใช้ในการศึกษาเป็น เหล็ก SD40 โดยใช้ความสัมพันธ์แบบ Tri-linear ไม่มีการเสียกำลังของวัสดุ (Strength Loss) กำหนดให้ค่า มอดูลัสยืดหยุ่นเท่ากับ 2x10⁶ ksc ค่ากำลังรับแรงอัด ณ จุดครากเท่ากับ 4000 ksc และกำลัง ณ จุดวิบัติเท่ากับ 5200 ksc

รูปที่ 3.8 คุณสมบัติเหล็กเสริมของกำแพงรับแรงเฉือนในโปรแกรม PERFORM-3D

6.00E+05

4.00E+05 2.00E+05

-2.00E+05

-4.00E+05

-6.00E+05

-2.00E-01

F = stress. D = strain.

Modulus, E 2E+08

KH/K0 Pos = .006

KH/K0 Neg =

Stiffness, K0

Positive

-1.00E-01

Cyclic Degradation Upper/Lower Bounds
Basic Relationship Strength Loss

1.00E-01

1

0

Tension Stresses

FY 400000

FU 520000

Tension Strains

DX 0.2

DU 0.1

2.00E-01

Strain Capacities

Compression Stresses

FY _____

FU FU

Compression Strains

DX

DU 📃

• 8

3

•

COMPONENT PROPERTIES

Inelastic Elastic Cross Sects. Materials Strength Sects Compound

Type Inelastic Steel Material, Non-Buckling

New Choose type and name edit an existing material.

Purge Rename
Text for fitter.
Length Unit m Force Unit kN

Close Graph Save Save As UnChange

Strain Capacities C Yes (* No

Cyclic Degradation

None
 None
 VULR
 O
 YVLR
 O
 YX+3

Name STEEL shear wall 0.15m inelastic

Shape of Relationship C E-P-P C Trilinear

Strength Loss C Yes @ No

Upper/Lower Bounds C Yes I No

Materials	Strength Sects	Compound	Structural Fibers	Monitored Fibers	Draw Section	Out-Of-Plane	Notes
Inelastic fype Shear Wall, In Mame Shear wall 0.1 Purge Length U Length U Latu: Saved. Check Fiber Areas and Cor	Elastic Elas	Cross Sects.	STRUCTURA CONCRET Materi Wall Th Relativ STEEL Materi Spect Percer Relativ	L FIBERS iii Type Inelastic 10 C Iii Type Inelastic 10 C CONCRETE si ickness 15 1 2 3 e Width 1 1 1 Specify lactors for iii Type Inelastic Steel al Name STEEL shear y area as G PERCEN t ot thickness 3 e Width 1 2 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1	oncrete Material hear wal 0.15 inelastic No. of Fibers 8 4 5 5 7 8 1 1 1 1 1 1 Haterial, Non-Buckling wal 0.15 inelastic IT of concrete area 0 0. of Fibers 4 5 5 7 8 1 1 1 1 1 No. of Fibers 4 5 5 7 8 1 1 1 1 1 No. of Fibers Assi 2 K		25 16 1 1 show fibers.
Selected co	rents Expo	Import					

รูปที่ 3.9 การรวมคุณสมบัติของวัสดุแบบ Fiber Cross Sections ในโปรแกรม PERFORM-3D

Inelastic Elastic Cross Sects. Materials Strength Sects Compound Type Shear Wall Compound Component	K u Usual orientation	Axis 2 is from IJ to KL (usually Axis 3 is from IK to JL (usually	vertical). horizontal).
New Choose type and name to edit an existing component.	Basic Components	Self Weight	Notes
Purge Rename Filter Filter Length Unit m Force Unit kN atus Seved	Cross Section for Vertical Axia/Bending Type Shear Wall, Inelastic So Name Shear wall 0.15 inelastic	ection	K Axis for I J fiber coords
Lineuk Janre Jarrek Ureeve	Wall Thickness 15 Shear Properties Shear Material Tune Flag	Young's Modulus 2.6E	
	Shear Material Name shear Effective Wall Thickness	ar wall 0.15 m	- 8
Import Components Export Components			

รูปที่ 3.10 การรวมคุณสมบัติของหน้าตัดของกำแพงรับแรงเฉือนในโปรแกรม PERFORM-3D
3.2 การจำลองความเสียหายของอาคาร

ในการจำลองความเสียหายของอาคารตัวอย่างจะพิจารณาจากความเสียหายที่เกิดขึ้นใน ชิ้นส่วนที่มีพฤติกรรมเป็นแบบอินอิลาสติก ได้แก่ เสา และกำแพงรับแรงเฉือน โดยใช้ดัชนีความ เสียหาย (Damage index, DI) และระดับสมรรถนะของอาคาร (Building performance level) ตามมาตรฐาน ASCE41 เป็นเกณฑ์ในการพิจารณา

3.2.1 ดัชนีความเสียหาย (Damage Index)

3.2.1.1 ความเสียหายระดับชิ้นส่วนองค์อาคาร

การจำลองความเสียหายของเสา

ในการประเมินประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าในการลดความเสียหายของอาคารภายใต้ แผ่นดินไหวขนาดรุนแรง ดัชนีความเสียหายของ Park และ Ang ที่ถูกพัฒนาโดย Kunnath และคณะ (1996) [19] ถูกนำมาพิจารณาความเสียหายของชิ้นส่วนขององค์อาคาร ซึ่งคำนวณจากเทอมของมุม หมุน และการสลายพลังงานของชิ้นส่วน ดังสมการที่ 3.1

$$DI = \frac{\theta_m - \theta_r}{\theta_u - \theta_r} + \frac{\beta}{M_y \theta_u} E_h$$
(3.1)

โดยที่

$$heta_m$$
คือ มุมหมุนที่เกิดขึ้นมากที่สุดของชิ้นส่วน

- *θ*, คือ มุนหมุนที่เหลืออยู่ขณะไม่มีน้ำหนักกระทำ
- *θ*_u
 e e
- *M*, คือ โมเมนต์ครากของชิ้นส่วน
- *E*_h คือ พลังงานที่ถูกสลายไปของชิ้นส่วน
- β คือ ค่าคงที่อันเนื่องมาจากการเสื่อมลงของกำลัง (= 0.27 Ciampoli และคณะ (1989) [22])

จากสมการที่ 3.1 ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่เป็นอัตราส่วนของการหมุน และส่วน ของการสลายพลังงานอันเนื่องจากแรงกระทำแบบวัฏจักร โดยในส่วนแรกจะเป็นการเทียบอัตราส่วน ระหว่าง การหมุนพลาสติก (Plastic rotation) หรือ $\theta_m - \theta_r$ ซึ่งสามารถหาได้โดยตรงจากโปรแกรม PERFORM-3D โดยจะมีค่าก็ต่อเมื่อมีแรงกระทำจนทำให้ชิ้นส่วนเกิดจุดหมุนพลาสติก (Plastic hinge) เทียบกับ ค่าการหมุนที่สภาวะวิบัติ หรือ $\theta_u - \theta_r$ ซึ่งหาได้จากตารางที่ 2.3 ตามมาตรฐาน ASCE41 โดยค่าดัชนีความเสียหายในส่วนการหมุนสามารถอธิบายได้จากความสัมพันธ์ระหว่าง โมเมนต์และมุมหมุนที่เกิดขึ้น ดังรูปที่ 3.11 สำหรับในเทอมของการสลายพลังงาน ค่าพลังงาน อินอิลาสติกที่ถูกสลายไปสามารถหาได้โดยตรงจากโปรแกรม PERFORM-3D

การจำลองความเสียหายของกำแพงรับแรงเฉือน

สำหรับการพิจารณาความเสียหายของกำแพงรับแรงเฉือนพิจารณาจากดัชนีความเสียหาย ของ Park และ Ang (1956) [17] โดยประกอบด้วย 2 ส่วน เช่นเดียวกับการพิจารณาความเสียหาย ในเสา แต่พิจารณาส่วนแรกโดยใช้การเคลื่อนตัวแทนมุมหมุนของกำแพงรับแรงเฉือน และอีกส่วน ได้แก่ การสลายพลังงานที่เกิดขึ้นในกำแพงรับแรงเฉือน ดังสมการที่ 3.2

$$DI = \frac{\delta_m}{\delta_u} + \frac{\beta}{P_y \delta_u} \int dE_h$$
(3.2)

โดยที่

- $\delta_{_m}$ คือ การเปลี่ยนแปลงรูปร่างสูงสุด
- $\delta_{\!u}$ คือ การเปลี่ยนแปลงรูปร่างที่ตำแหน่งวิบัติ
- **P**, คือ กำลังของชิ้นส่วนที่จุดคราก
- (*dE*_h คือ พลังงานที่ถูกสลายไปของชิ้นส่วน
- eta คือ ค่าคงที่อันเนื่องมาจากการเสื่อมลงของกำลัง

จากสมการที่ 3.2 ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่เป็นอัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงรูปร่าง สูงสุดเทียบกับการเปลี่ยนแปลงรูปร่างที่ตำแหน่งวิบัติ และส่วนของการสลายพลังงานของขึ้นส่วน โดยค่า **P**_y จะหาจากการพิจารณาค่ากำลังที่จุดครากกำแพงรับแรงเฉือน โดยทำการให้แรงกระทำ ด้านข้างในแนวแกนอ่อนกับปลายยอดของอาคารตัวอย่างจนถึงจุดวิบัติโดย Push-over analysis ดังรูปที่ 3.12 แล้วทำการวัดค่าแรงเฉือนที่เกิดขึ้นในกำแพงรับแรงเฉือนแต่ละชั้น เทียบกับค่าการ เคลื่อนตัวสัมพัทธ์ในแต่ละชั้น ทำการวัดค่ากำลังที่จุดคราก และการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ที่จุดวิบัติ มา เป็นค่าที่ใช้ในการคำนวณดัชนีความเสียหายของกำแพงรับแรงเฉือน

รูปที่ 3.12 ให้แรงด้านข้างดันอาคารตัวอย่างจนถึงจุดวิบัติ (Push-over analysis)

จาก Push-over analysis ดังรูปที่ 3.13 พิจารณาผลทีละแกน เมื่อให้แรงด้านข้างกระทำ พบว่า แกนที่อ่อนกว่า คือ แกน x ซึ่งเป็นแกนที่จะวิบัติก่อน ดังนั้นจึงพิจารณาค่าพารามิเตอร์จาก แกนดังกล่าวเป็นตัวแทนในการวิเคราะห์ดัชนีความเสียหายของกำแพงรับแรงเฉือน โดยค่ากำลังที่จุด ครากของชิ้นส่วนมีค่าเท่ากับ 4223 KN และค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ ณ จุดวิบัติ มีค่าเท่ากับ 0.0092

3.2.1.2 ความเสียหายระดับชั้นของอาคาร

ดัชนีความเสียหายระดับชั้นของอาคารพิจารณาจากการหาค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักของการ สลายพลังงานของชิ้นส่วน ในงานวิจัยนี้ค่าดัชนีความเสียหายของกริดที่มีค่ามากที่สุด จะถูกพิจารณา เป็นตัวแทนดัชนีความเสียหายในระดับชั้นนั้นๆ ดังสมการที่ 3.3

$$DI_{story} = DI_{grid}\Big|_{MAX} = \sum_{i=1}^{n} DI_{i \ component} \left| \frac{E_{i}}{\sum_{i=1}^{n} E_{i}} \right|_{component}$$
(3.3)

โดยที่ E_i คือ พลังงานที่สลายไปของชิ้นส่วนที่ "i"

3.2.1.3 ความเสียหายรวมทั้งหมดของอาคาร

ดัชนีความเสียหายรวมทั้งหมดของอาคารพิจารณาจากความเสียหายของชั้นที่มากที่สุดเป็น ตัวแทนในการพิจารณา

3.3 คุณสมบัติเชิงพลศาสตร์และพฤติกรรมความเสียหายของอาคารตัวอย่าง

ในการวิเคราะห์พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างโดยโปรแกรม PERFORM-3D ด้วยวิธีการ วิเคราะห์พลศาสตร์ไม่เชิงเส้น (Nonlinear dynamic procedure) โดยใช้วิธีแบบประวัติเวลา (Time history analysis) คำนวณผลการตอบสนองของอาคารที่ทุกช่วงขณะเวลา ภายใต้แรงกระทำแบบ ฮาร์มอนิกจำลองกระทำที่ฐาน โดยใช้ Time step เท่ากับ 500 μs ซึ่งเป็นค่าที่เหมาะสมในการลด ความคลาดเคลื่อนของผลการวิเคราะห์โครงสร้างที่มีพฤติกรรมอยู่ในช่วงอินอิลาสติก และพิจารณา ผลของ P-ΔEffect จากน้ำหนักบรรทุกแนวดิ่งรวมเข้าไปในการวิเคราะห์ด้วย

Chulalongkorn University

3.3.1 คุณสมบัติเชิงพลศาสตร์ของอาคารตัวอย่างจากโปรแกรม PERFORM-3D

อาคารตัวอย่างมีคุณสมบัติเชิงพลศาสตร์ ได้แก่ คาบธรรมชาติ ลักษณะของ Mode shape และ Effective mass factor ดังตารางที่ 3.3 จากโปรแกรม PERFORM-3D ด้วยวิธี Modal analysis

Mode	M 1 · · · / · · · · · · · · · · · · · · ·		Effective mass factor (%)			
number	Mode period (sec)	Mode shape	H1	H2		
1	2.19		63.32	1.31×10 ⁻⁴		
2	1.68		3.38×10 ⁻⁴	62.23		
3	1.36		7.68x10 ⁻⁶	5.10x10 ⁻⁶		

ตารางที่ 3.3 คุณสมบัติเชิงพลศาสตร์ของอาคารตัวอย่าง

3.3.2 ลักษณะความเสียหายของอาคารตัวอย่างภายใต้แรงกระทำแบบฮาร์มอนิก

ศึกษาโดยให้แรงกระทำแบบฮาร์มอนิกจำลองกระทำที่ฐาน แรงกระทำแบบฮาร์มอนิกจำลอง กระทำที่ฐานเป็นเวลา 60 วินาที ดังรูป แบ่งออกเป็น 3 ช่วง โดยช่วงแรกตั้งแต่วินาทีที่ 0 ถึง 15 มี ลักษณะเป็นคลื่นฮาร์มอนิกที่มีการเพิ่มขึ้นของแอมพลิจูดแบบเชิงเส้นจนถึงระดับ PGA ที่ต้องการ พิจารณา ช่วงที่สอง ตั้งแต่วินาทีที่ 15 ถึง 45 มีลักษณะเป็นคลื่นฮาร์มอนิกที่มีแอมพลิจูดคงที่ และ ช่วงที่ 3 ตั้งแต่วินาทีที่ 45 ถึง 60 มีลักษณะเป็นคลื่นฮาร์มอนิกที่มีการลดลงของแอมพลิจูดแบบเชิง เส้นจนถึงระดับ PGA ๆ ดังรูป เส้นจนถึงระดับที่ 15 ถึง 60 มีลักษณะเป็นคลื่นฮาร์มอนิกที่มีการลดลงของแอมพลิจูดแบบเชิง เส้นจนถึงระดับที่แรงกระทำเท่ากับศูนย์ โดยทำการให้แรงกระทำฮาร์มอนิกที่มี PGA = 0.01g ดังรูป ที่ 3.14-3.15 กระทำกับอาคารตัวอย่างทั้ง 2 แกน โดยปรับคาบของแรงฮาร์มอนิกที่กระทำในแกน x และ y ให้มีค่าตรงกับคาบของอาคารใน Mode ที่ 1 และ 2 ตามลำดับ ซึ่งเป็นกรณีที่จะทำให้เกิด การสั่นพ้อง (Resonance effect) ขึ้นกับอาคารตัวอย่าง

และ PGA เท่ากับ 0.01๑

การพิจารณาความเสียหายที่เกิดขึ้นของอาคาร ใช้ค่าความเสียหายของแนวกริดที่มีความ เสียหายมากที่สุดเป็นตัวแทนความเสียหายของอาคาร จากผลการวิเคราะห์อาคารตัวอย่างภายใต้แรง กระทำแบบฮาร์มอนิกดังกล่าวพบว่า ความเสียหายเกิดขึ้นมากที่สุดที่ชั้นบนสุดของอาคาร โดย ตำแหน่งที่เกิดความเสียหายเป็นตำแหน่งแรก คือ เสาต้นมุม ได้แก่ A2 และ F5 ในชั้นบนสุดของ อาคาร และมีค่าดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 0.65 เมื่อแรงหยุดกระทำ และมีระดับสมรรถนะถึงระดับ IO สำหรับกำแพงรับแรงเฉือนพบว่ามีความเสียหายเกิดขึ้นที่ชั้นล่างสุดของอาคารโดยมีค่าดัชนีความ เสียหาย เท่ากับ 0.3 และมีระดับสมรรถนะถึงระดับ IO ซึ่งในแนวแกน X จะมีระดับสมรรถนะเข้า ใกล้ระบบ LS มากกว่า สำหรับพิจารณาความเสียหายแยกออกเป็นในแนวแกน X และ Y พบว่าใน แนวแกน X กริด A และ F มีค่าดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 0.51 ส่วนในแนวแกน Y กริด 2 และ 5 มี ค่าดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 0.42 ดังนั้นจึงพิจารณาแนวกริด A และ F เป็นตัวแทนความเสียหาย ของอาคารตัวอย่าง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

บทที่ 4 การออกแบบระบบควบคุมการสั่นไหวด้วยมวลหน่วงปรับค่า

4.1 การออกแบบมวลหน่วงปรับค่า

อาคารตัวอย่างติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าที่ชั้นบนสุดของอาคาร ดังรูปที่ 4.1 ในการหา ค่าพารามิเตอร์ของมวลหน่วงปรับค่า พิจารณาอาคารเป็นระบบโครงสร้างองศาอิสระเดียว โดยทำการ ปรับค่าให้เหมาะสมในการลดการตอบสนองของอาคารโดยพิจารณาขึ้นกับโหมดการสั่นไหวของอาคาร ในโหมดแรก โดยเบื้องต้นทำการจำลองพฤติกรรมของมวลหน่วงปรับค่าให้เป็นแบบอิลาสติก

ในงานวิจัยนี้ มวลหน่วงปรับค่าอัตราส่วนมวล 5% ถูกนำมาพิจารณาในการควบคุมการสั่น ไหวของอาคารตัวอย่างภายใต้แรงกระทำแบบฮาร์มอนิกและแผ่นดินไหวระยะไกล โดยมีการปรับค่า ระดับความรุนแรงจนถึงระดับที่ทำให้อาคารตัวอย่างถึงจุดวิบัติ โดยค่าพารามิเตอร์ที่เหมาะสมของ มวลหน่วงปรับค่า เป็นค่าที่เหมาะสมสำหรับอาคารที่มีพฤติกรรมแบบอิลาสติกภายใต้แรงกระทำแบบ ฮาร์มอนิก เสนอโดย Den Hartog และคณะ (1956) ดังสมการที่ 4.1

$$\gamma_{opt} = \frac{1}{1+\mu}$$

$$\zeta_{opt} = \sqrt{\frac{3\mu}{8(1+\mu)}}$$
(4.1)

CHULALONGKORN UNIVERSITY โดยที่ μ , γ และ ζ คือ อัตรส่วนมวล อัตราส่วนความถี่ และอัตราส่วนความหน่วง

Building	Total	Mass = 19,941 tons
	SDOF	Mass = 5,334 tons, Stiffness = 43,859 kN/m,
	(Mode 1)	Period = 2.19 s, Damping ratio = 0.015
TMD		Mass = 997 tons, Stiffness = 5,839 kN/m,
		Damping ratio = 0.24

ตารางที่ 4.1 พารามิเตอร์ของอาคารตัวอย่างและมวลหน่วงปรับค่า

4.2 การกำหนดค่าคุณสมบัติของมวลหน่วงปรับค่าในโปรแกรม PERFORM-3D

มวลหน่วงปรับค่าที่ติดอยู่บนชั้นหลังคาของอาคารตัวอย่าง ดังรูปที่ 4.1 ประกอบไปด้วย เสา จำนวน 4 ต้น ติดตั้งที่มุมของกำแพงรับแรงเฉือนชั้นหลังคา โดยมีมวลอยู่บนติดตั้งอยู่ที่ยอดของปลาย เสา ดังรูปที่ 4.2 ตามที่ออกแบบไว้ดังตารางที่ 4.1 สำหรับตัวหน่วงใช้ตัวหน่วงแบบหนืด (Viscous dampers) ติดกับมวลในแนวราบทั้งแกน X และ Y และถูกยึดโดยเสาเหล็กรอบนอก มีคานและเสา รอบนอกที่มีคุณสมบัติแข็งเกร็งมากต่อยื่นออกมาจากกำแพงรับแรงเฉือนที่ชั้นบนสุดของอาคารเพื่อ เป็นจุดยึดให้มวลหน่วงปรับค่าทำงานได้ โดยคุณสมบัติของระบบมวลหน่วงปรับค่าเป็น ดังรูปที่ 4.3-4.6

52

CO	MPONENT PRO	PERTIES					
Materials	Strength Se	ects Comp	ound	Stiffness, Dimensions	Inelastic Streng	jth)	Elastic Strength
Inelastic	Elastic	Cross S	ects.				
Type Column, Stee	I Type, Nonstand Choose type a edit an existin Rename	dard Section	E T	Shape and Dimensions Section Shape Rectangle B 25	D .25		2 Axis 3
Length U	Init m For	ce Unit KN		To calculate the section prope If you wish, you can edit the p	erties for the above dimen roperties after they have I	sions, press this button. seen calculated.	Calculate
Status Saved							
Check	Save	Save As De	lete	Section Properties	Line		luna -
	- S	ummetru		Axial Area	11000	l orsional Inertia	11000
		G Yes C No		Shear Area along Axis 2	1000 E	ending Inertia about Axis 2	1000
		105 1 110		Shear Area along Axis 3	1000 E	ending Inertia about Axis 3	1000
				Shear area =	0 means no shear deform	ation.	
				Material Stiffness Young's Modulus 2:6E+11	Poisson's Ratio 🗍	3 Shear Modulus =	TE+11
Import Comport C Selected co	nents	Export Compone type. Impor	nts				

53

รูปที่ 4.3 การกำหนดคุณสมบัติของเสาแข็งเกร็งของระบบมวลหน่วงปรับค่าใน

โปรแกรม PERFORM-3D

Materials Strength Sects Compound	Dimensions and Stiffness	Inelastic Strength	Elastic Strength
	- Shape and Dimensions		
be Beam, Steel Type, Nonstandard Section			Axis 2
New edit an existing section.	section snape nectangle	_ _	
me rigid beam and brace	в 1.25	D 1.25	D
Purge Rename Text for filter.			B
	To calculate the section prop	erties for the shove dimensions, press th	is button 1
	If you wish, you can edit the p	properties after they have been calculate	ed. Calculate
us Saved.	- Section Stiffness		
Check Save Save As Delete	Axial Area	1000 To	rsional Inertia 1000
Symmetry	Shear Area along Axis 2	1000 Bending Inertia	a about Axis 2 1000
G Yes C No	Shear área along áxis 3	1000 Bending Inertia	about Axis 3 1000
	Shear area =	0 means no shear deformation.	
	- Material Stiffness		
	Young's Modulus 26E+11	Poisson's Batio	ear Modulus = 1E+11
	I I I I I I I I I I I I I I I I I I I	i contratte pro-	Junio Indiana
Import Components Export Components			
Selected components of this type			

รูปที่ 4.4 การกำหนดคุณสมบัติของคานแข็งเกร็งและค้ำยันของระบบมวลหน่วงปรับค่า ในโปรแกรม PERFORM-3D

Materials Strength Sects Compound Inelastic Elastic Cross Sects. Type Fluid Damper Image: Strength Sects Cross Sects. Mawe Choose type and name to edit an existing component. Image: Strength Sects Cross Sects. Name Damper TMD Image: Strength Sects Image: Strength Sects Image: Strength Sects Purge Rename Text for filter. Filter Length Unit Torce Unit Image: Strength Sects Image: Strength Sects	F C1 C0 Rate 1 Rate 2 R	C3 ate 3 (Etc., Max. 5) D Rate
Status Saved Graph Save Generate Coefficients Symmetry © Yes No Deformation Capacities Strength Capacities C Yes No	Damping Coefficients Cape F = axial force. D = axial deformation. F depen Damper length 1 (Used later) Coefficient, C0 292.6 292.6 1 Coefficient, C 292.6 Tension (up to 5 segments) Seg. Deform Rate Coefficient C 1 .09537 .286 2 97.66 .005042 3 5631 .0002956 4 1000000 3.3565-05 5	cicities Static Pushover ds on D rate. Generate Coefficients Force = (C) (Deformation Rate) Rate and Force at last segment Exponent, n 1 Rate at last segment Force at last segment
Import Components Export Components	If you want to change the Generate Coefficients so before you press the Save button. After you ha	No. of segments 4 -

รูปที่ 4.5 การกำหนดคุณสมบัติของตัวหน่วงของระบบมวลหน่วงปรับค่าในโปรแกรม PERFORM-3D

Materials Strength Sects Compound Inelastic Elastic Cross Sects.	Stiffness, Dimensions Inelastic Strength Elastic Strength
ype Column, Steel Type, Nonstandard Section Choose type and name to edit an existing section. ame TMDcolumn TMDcolumn TMDcolumn Filter Filter Filter	Shape and Dimensions Section Shape Rectangle Axis 2 B 25 D 25 D 15 D
Length Unit m Force Unit kN	To calculate the section properties for the above dimensions, press this button. If you wish, you can edit the properties after they have been calculated.
Check. Save Save As Delete Symmetry Gr Yes C No	Section Properties Axial Area 0625 Torsional Inertia 5.9335E-04 Shear Area along Axis 2 052083 Bending Inertia about Axis 2 0000189 Shear Area along Axis 3 052083 Bending Inertia about Axis 3 0000189 Shear Area along Axis 3 052083 Bending Inertia about Axis 3 0000189 Shear Area along Axis 3 052083 Bending Inertia about Axis 3 0000189
	Material Stiffness Young's Modulus 2.6E+08 Poisson's Ratio .3 Shear Modulus = 1E+08
Import Components Export Components	

รูปที่ 4.6 การกำหนดคุณสมบัติของเสามวลหน่วงปรับค่าในโปรแกรม PERFORM-3D

บทที่ 5 พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างภายใต้แรงฮาร์มอนิก

ในการวิเคราะห์พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างโดยโปรแกรม PERFORM-3D ด้วยวิธีการ วิเคราะห์พลศาสตร์ไม่เชิงเส้น (Nonlinear dynamic procedure) โดยใช้วิธีแบบประวัติเวลา (Time history analysis) คำนวณผลการตอบสนองของอาคารที่ทุกช่วงขณะเวลา ภายใต้แรงกระทำแบบ ฮาร์มอนิกจำลองกระทำที่ฐาน โดยใช้ Time step เท่ากับ 500 μs ซึ่งเป็นค่าที่เหมาะสมในการลด ความคลาดเคลื่อนของผลการวิเคราะห์โครงสร้างที่มีพฤติกรรมอยู่ในช่วงอินอิลาสติก และพิจารณา ผลของ P-ΔEffect จากน้ำหนักบรรทุกแนวดิ่งรวมเข้าไปในการวิเคราะห์ด้วย

ศึกษาโดยให้แรงกระทำแบบฮาร์มอนิกจำลองกระทำที่ฐาน โดยเริ่มทำการปรับค่าความเร่ง สูงสุดที่พื้นดิน (Peak ground acceleration, PGA) จนพบว่ามีชิ้นส่วนของอาคารตัวอย่างถึงจุด คราก แล้วทำการปรับค่า PGA เพิ่มขึ้น จนพบว่าอาคารตัวอย่างมีค่าดัชนีความเสียหาย (Damage index, DI) เท่ากับ 1 โดยพิจารณความเสียหายระดับชั้นที่มีความเสียหายมากที่สุดเป็นตัวแทนของ ความเสียหายของอาคาร

แรงกระทำแบบฮาร์มอนิกจำลองกระทำที่ฐานเป็นเวลา 60 วินาที ดังรูป 5.1 แบ่งออกเป็น 3 ช่วง โดยช่วงแรกตั้งแต่วินาทีที่ 0 ถึง 15 มีลักษณะเป็นคลื่นฮาร์มอนิกที่มีการเพิ่มขึ้นของแอมพลิจูด แบบเชิงเส้นจนถึงระดับ PGA ที่ต้องการพิจารณา ช่วงที่สอง ตั้งแต่วินาทีที่ 15 ถึง 45 มีลักษณะเป็น คลื่นฮาร์มอนิกที่มีแอมพลิจูดคงที่ และช่วงที่ 3 ตั้งแต่วินาทีที่ 45 ถึง 60 มีลักษณะเป็นคลื่นฮาร์มอ นิกที่มีการลดลงของแอมพลิจูดแบบเชิงเส้นจนถึงระดับที่แรงกระทำเท่ากับศูนย์

5.1 พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างภายใต้แรงฮาร์มอนิกกระทำทิศทางเดียว

การศึกษาพฤติกรรมของอาคาร โดยให้แรงกระทำแบบฮาร์มอนิกกระทำทิศทางเดียวกับ อาคารตัวอย่าง โดยทำการปรับค่าคาบของคลื่นฮาร์มอนิกให้มีค่าเท่ากับคาบของอาคารตัวอย่างใน แนวแกนหลักซึ่งเป็นแกนที่แรงฮาร์มอนิกกระทำกับโครงสร้าง ซึ่งภายใต้พฤติกรรมดังกล่าวจะเกิด การสั่นพ้อง (Resonance effect) ขึ้น ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่มวลหน่วงปรับค่าจะแสดงประสิทธิภาพได้ ดีที่สุด

จากการวิเคราะห์การตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้แรงกระทำแบบฮารมอนิกกระทำ ทิศทางเดียว พบว่ามวลหน่วงปรับค่ามีประสิทธิภาพในการลดความเสียหายของอาคารตัวอย่างได้ เมื่อ พิจารณาค่าดัชนีความเสียหาย (Damage index, DI) ของอาคารตัวอย่างพบว่าอาคารที่ไม่ติดตั้งมวล หน่วงปรับค่า จะเกิดความเสียหายจนถึงขั้นวิบัติ (Damage index =1) เมื่อความเร่งสูงสุดที่พื้นดิน (Peak ground acceleration, PGA) เท่ากับ 0.025g ในแนวกริด A และ F ที่ชั้น 19 จะเป็นแนวที่ วิบัติ โดยในเสาต้นมุมจะวิบัติก่อนเสาต้นใน

เมื่อพิจารณาค่าการเคลื่อนตัวของขั้นหลังคา เมื่อ PGA เท่ากับ 0.025g ดังรูปที่ 5.2 ซึ่งเป็น ระดับ PGA ที่ทำให้อาคารตัวอย่างที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่ามีความเสียหายจนถึงขั้นวิบัติในกริด A และ F ขั้นบนสุดของอาคาร มีค่าดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 1 ในขณะที่กำแพงรับแรงเฉือนมีความ เสียหายในชั้นที่ 1 โดยมีค่าดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 1 เช่นกัน พบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า สามารถลดค่าการเคลื่อนตัวของโครงสร้างได้ โดยสามารถลดการเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคาร ได้มากถึง 81.27 % นอกจากนี้ได้ทำการเปรียบเทียบการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้น ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.025g ดังรูปที่ 5.3 พบว่าอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลดการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ ระหว่างชั้นได้ภายใต้แรงกระทำแบบฮาร์มอนิก สำหรับอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าพบว่าที่ ระดับ PGA ดังกล่าว พบว่ายังไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นกับอาคาร โดยอาคารที่ติดตั้งหมวลหน่วงปรับ ค่าจะเริ่มมีความเสียหายเมื่อมีระดับ PGA เท่ากับ 0.07g สามารถทนต่อ PGA ได้ถึง 0.13g จน โครงสร้างมีค่าดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 1 ดังรูปที่ 5.4

รูปที่ 5.5 แสดงประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าในการลดความเสียหายของอาคาร ตัวอย่าง เมื่อ PGA น้อยกว่า 0.005g พบว่าอาคารตัวอย่างที่ติดตั้งและไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า ไม่มี ความเสียหายเกิดขึ้น เมื่อ PGA อยู่ในช่วง 0.005g ถึง 0.07g พบว่าไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นกับ อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า ประสิทธิภาพมวลหน่วงปรับค่าสามารถป้องกันความเสียหายที่อาจ เกิดขึ้นได้ ในขณะที่อาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถทนต่อ PGA ได้ถึง 0.025g จึงวิบัติ ในขณะที่อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าจะเริ่มเกิดความเสียหายเมื่อ PGA เท่ากับ 0.07g โดยมวล หน่วงปรับค่าสามารถป้องกันการวิบัติได้จนถึง PGA เท่ากับ 0.13g นอกจากนี้พบว่าในช่วงที่อาคาร ตัวอย่างที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าเริ่มเสียหาย ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าในการลดความ เสียหายจะค่อยๆลดลงอย่างช้าๆ แต่เมื่อความเสียหายของอาคารมากขึ้น การลดลงของความเสียหาย จะลดลงอย่างรวดเร็วเนื่องจากเกิด Detuning effect

จากรูปที่ 5.6 แสดงระดับสมรรถนะของอาคารตัวอย่างที่ไม่ติดตั้งและติดตั้งมวลหน่วงปรับ ค่าภายใต้แรงกระทำแบบฮาร์มอนิกกระทำในแกนหลักของอาคาร ที่ระดับความรุนแรงจนทำให้ อาคารวิบัติ ซึ่งแนวกริด A และ F เป็นตัวแทนของดัชนีความเสียหายของอาคาร พบว่า ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.025g อาคารที่ไม่ติดตั้วมวลหน่วงปรับค่าจะวิบัติ โดนจุดหมุนพลาสติกเกิดขึ้นในเสา ชั้น 13-19 โดยในเสาชั้นบนสุดมีระดับสมรรถนะถึงระดับ IO และกำแพงรับแรงเฉือนมีระดับ สมรรถนะถึงระดับ CP ในชั้นล่างสุด ในขณะที่อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า จะถึงจุดวิบัติที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.13g โดยมีจุดหมุนพลาสติกเกิดขึ้นในเสาชั้น 16-19 โดยในเสาชั้นบนสุดมีระดับ สมรรถนะถึงระดับ IO และกำแพงรับแรงเฉือนมีระดับสมรรถนะถึงระดับ CP ในชั้นล่างสุดเช่นกัน

5.2 พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างภายใต้แรงฮาร์มอนิกกระทำทั้ง 2 ทิศทาง

การศึกษาพฤติกรรมของอาคาร โดยให้แรงกระทำแบบฮาร์มอนิกกระทำทั้ง 2 ทิศทางกับ อาคารตัวอย่าง โดยทำการปรับค่าคาบของคลื่นฮาร์มอนิกให้มีค่าเท่ากับคาบของอาคารตัวอย่างใน แนวแกนหลักซึ่งภายใต้พฤติกรรมดังกล่าวจะเกิด การสั่นพ้อง (Resonance effect) ขึ้นในแนวแกน หลัก ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่มวลหน่วงปรับค่าจะแสดงประสิทธิภาพได้ดีที่สุด

จากการวิเคราะห์การตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้แรงกระทำแบบฮารมอนิกกระทำ ทิศทางเดียว พบว่ามวลหน่วงปรับค่ามีประสิทธิภาพในการลดความเสียหายของอาคารตัวอย่างได้ เมื่อ พิจารณาค่าดัชนีความเสียหาย (Damage index, DI) ของอาคารตัวอย่างพบว่าอาคารที่ไม่ติดตั้งมวล หน่วงปรับค่า จะเกิดความเสียหายจนถึงขั้นวิบัติ (Damage index =1) เมื่อความเร่งสูงสุดที่พื้นดิน (Peak ground acceleration, PGA) เท่ากับ 0.02g ในแนวกริด A และ F ที่ชั้น 19 จะเป็นแนวที่ วิบัติ โดยในเสาต้นมุมจะวิบัติก่อนเสาต้นใน

เมื่อพิจารณาค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคา เมื่อ PGA = 0.02g ดังรูปที่ 5.7 ซึ่งเป็นระดับ PGA ที่ทำให้อาคารตัวอย่างที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่ามีค่าดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 1 ในขณะที่ กำแพงรับแรงเฉือนมีความเสียหายในชั้นที่ 1 โดยมีค่าดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 1 เช่นกัน นอกจากนี้พบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลดค่าการเคลื่อนตัวของโครงสร้างได้ โดย สามารถลดการเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคารได้มากถึง 82.63 % นอกจากนี้ได้ทำการ เปรียบเทียบการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้น ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.020g ดังรูปที่ 5.8 พบว่าอาคาร ที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลดการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นได้ภายใต้แรงกระทำแบบฮาร์มอ นิก สำหรับอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าพบว่าที่ระดับ PGA ดังกล่าว พบว่ายังไม่มีความเสียหาย เกิดขึ้นกับอาคารตัวอย่าง ซึ่งพบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถป้องกันความเสียหายที่อาจ เกิดขึ้นกับอาคารได้ โดยอาคารที่ติดตั้งหมวลหน่วงปรับค่าจะเริ่มมีความเสียหายเมื่อมีระดับ PGA เท่ากับ 0.055g สามารถทนต่อ PGA ได้ถึง 0.115g จนโครงสร้างมี ดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 1 ดัง รูปที่ 5.9

รูปที่ 5.10 แสดงประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าในการลดความเสียหายของอาคาร ตัวอย่าง เมื่อ PGA น้อยกว่า 0.003g พบว่าทั้งอาคารตัวอย่างที่ติดตั้งและไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า ไม่มีความเสียหายเกิดขึ้น เมื่อ PGA อยู่ในช่วง 0.003g ถึง 0.055g พบว่าไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นกับ อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า ประสิทธิภาพมวลหน่วงปรับค่าสามารถป้องกันความเสียหายที่อาจ เกิดขึ้นได้ ในขณะที่อาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถทนต่อ PGA ได้ถึง 0.02g จึงวิบัติ ในขณะที่อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าจะเริ่มเกิดความเสียหายเมื่อ PGA เท่ากับ 0.055g โดยมวล หน่วงปรับค่าสามารถป้องกันการวิบัติได้จนถึง PGA เท่ากับ 0.115g นอกจากนี้พบว่าในช่วงที่อาคาร ตัวอย่างที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าเริ่มเสียหาย ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าในการลดความ เสียหายจะค่อยๆลดลงอย่างช้าๆ แต่เมื่อความเสียหายของอาคารมากขึ้น การลดลงของความเสียหาย จะลดลงอย่างรวดเร็วเนื่องจากเกิด Detuning effect

จากรูปที่ 5.11 แสดงระดับสมรรถนะของอาคารตัวอย่างที่ไม่ติดตั้งและติดตั้งมวลหน่วงปรับ ค่าภายใต้แรงกระทำแบบฮาร์มอนิก ที่ระดับความรุนแรงจนทำให้อาคารวิบัติ ซึ่งแนวกริด A และ F ของชั้นบนสุดเป็นตัวแทนของดัชนีความเสียหายของอาคาร พบว่า ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.02g อาคารที่ไม่ติดตั้วมวลหน่วงปรับค่าจะวิบัติ โดนจุดหมุนพลาสติกเกิดขึ้นในเสา บริเวณเสาต้นนอกจะมี ความเสียหายมากกว่า โดยในเสาต้นนอกชั้น18-19 มีระดับสมรรถนะถึงระดับ CP ส่วนเสาต้นในมี ระดับสมรรถนะ LS ในชั้นบนสุด และกำแพงรับแรงเฉือนมีระดับสมรรถนะถึงระดับ CP ในชั้นล่างสุด ในขณะที่อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า จะถึงจุดวิบัติที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.115g โดยมีในเสาซั้น 17-19 มีระดับสมรรถนะถึงระดับ CP นอกจากนี้ยังพบว่ามีจุดหมุนพลาสติกเกิดขึ้นในเสาต้นนอกชั้น 1-8 โดยบางชั้นมีระดับสมรรถนะถึงระดับ IO ในส่วนของกำแพงรับแรงเฉือนมีระดับสมรรถนะถึง ระดับ CP ในชั้นล่างสุดเช่นกัน

บทที่ 6 พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว

6.1 แผ่นดินไหวที่ใช้ในการศึกษา

แผ่นดินไหวที่ใช้ในการศึกษาเป็นแผ่นดินไหวที่เกิดขึ้นระยะไกล มากกว่า 150 กิโลเมตร และ เกิดขึ้นเป็นระยะเวลานาน โดยหาจากฐานข้อมูล The Pacific Earthquake Engineering Research Center (PEER) ซึ่งเป็นศูนย์วิจัยและการศึกษาด้านแผ่นดินไหวในสหรัฐอเมริกา โดยคลื่น แผ่นดินไหวที่ใช้ในการศึกษารายละเอียดดังตารางที่ 6.1 จำนวน 10 คลื่น ในแนวตั้งฉากและขนาน กับรอยเลื่อน โดยเลือกคลื่นในแนวที่มีความเร่งสูงสุดพื้นดิน (Peak ground acceleration, PGA) มากกว่า กระทำกับแนวแกนหลักของอาคารซึ่งเป็นแกนที่มีโอกาสวิบัติมากกว่า แล้วจึงทำการติดตั้ง มวลหน่วงปรับค่าและปรับค่าให้เหมาะสมทั้ง 2 แกน ตามแนวแกนหลัก

	Earthquake Name	Station Name	Year	Moment Magnitude (Mw)	5-95% Duration (sec)	R _{jb} (km)	R _{rup} (km)	V _{s30} (m/sec)
1	"Landers"	"LA - Obregon Park"	1992	7.3	46	152	152	349
2	"Kobe Japan"	"FUK"	1995	6.9	46	158	158	256
3	"Chi-Chi Taiwan"	"KAU046"	1999	7.6	43	162	163	204
4	"Chi-Chi Taiwan"	"KAU082"	1999	7.6	52	169	170	573
5	"Duzce Turkey"	"Ambarli"	1999	7.1	40	188	189	175
6	"Duzce Turkey"	"Kocamustafapaba Tomb"	1999	7.1	40	168	169	387
7	"Kocaeli Turkey"	"Balikesir"	1999	7.55	52	180	180	468
8	"Hector Mine"	"Arleta - Nordhoff Fire Sta"	1999	7.1	55	1934	194	298
9	"Denali Alaska"	"Anchorage - K2-04"	2002	7.9	148	274	274	240
10	"Nenana Mountain Alaska"	"Anchorage International Airport"	2002	6.7	91	273	273	342

ตารางที่ 6.1 คลื่นแผ่นดินไหวที่ใช้ในการศึกษา

1. Landers, LA - Obregon Park (1992)

2. Kobe Japan, FUK (1995)

สเปกตรัมและความถี่แสดงดังรูปที่ 6.4-6.6

รูปที่ 6.6 คลื่นแผ่นดินไหว Kobe Japan, FUK (1995) ในแนวแกนรอง

3. Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999)

รูปที่ 6.8 คลื่นแผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999) ในแนวแกนหลัก

รูปที่ 6.9 คลื่นแผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999) ในแนวแกนรอง

5. Duzce Turkey, Ambarli (1999)

6. Duzce Turkey, Kocamustafapaba Tomb (1999)

รูปที่ 6.16 สเปกตรัมคลื่นแผ่นดินไหว Duzce Turkey, Kocamustafapaba Tomb (1999)

รูปที่ 6.17 คลื่นแผ่นดินไหว Duzce Turkey, Kocamustafapaba Tomb (1999) ในแนวแกนหลัก

รูปที่ 6.18 คลื่นแผ่นดินไหว Duzce Turkey, Kocamustafapaba Tomb (1999) ในแนวแกนรอง

7. Kocaeli Turkey, Balikesir (1999)

รูปที่ 6.21 คลื่นแผ่นดินไหว Kocaeli Turkey, Balikesir (1999) ในแนวแกนรอง

8. Hector Mine, Arleta - Nordhoff Fire Sta (1999)

สเปกตรัมและความถี่แสดงดังรูปที่ 6.22-6.24

รูปที่ 6.22 สเปกตรัมคลื่นแผ่นดินไหว Hector Mine, Arleta - Nordhoff Fire Sta (1999)

รูปที่ 6.23 คลื่นแผ่นดินไหว Hector Mine, Arleta - Nordhoff Fire Sta (1999) ในแนวแกนหลัก

รูปที่ 6.24 คลื่นแผ่นดินไหว Hector Mine, Arleta - Nordhoff Fire Sta (1999) ในแนวแกนรอง

9. Denali Alaska, Anchorage - K2-04 (2002)

สเปกตรัมและความถี่แสดงดังรูปที่ 6.25-6.27

รูปที่ 6.26 คลื่นแผ่นดินไหว Denali Alaska, Anchorage - K2-04 (2002) ในแนวแกนหลัก

รูปที่ 6.27 คลื่นแผ่นดินไหว Denali Alaska, Anchorage - K2-04 (2002) ในแนวแกนรอง

10. Nenana Mountain Alaska, Anchorage International Airport (2002)

6.2 พฤติกรรมและความเสียหายของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว

ในการวิเคราะห์พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างโดยโปรแกรม PERFORM-3D ด้วยวิธีการ วิเคราะห์พลศาสตร์ไม่เชิงเส้น (Nonlinear dynamic procedure) โดยใช้วิธีแบบประวัติเวลา (Time history analysis) คำนวณผลการตอบสนองของอาคารที่ทุกช่วงขณะเวลา ภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว ระยะไกล จำนวน 10 คลื่น โดยใช้ Time step เท่ากับ 500 μs ซึ่งเป็นค่าที่เหมาะสมในการลดความ คลาดเคลื่อนของผลการวิเคราะห์โครงสร้างที่มีพฤติกรรมอยู่ในช่วงอินอิลาสติก และพิจารณาผลของ P-**Δ** Effect จากน้ำหนักบรรทุกแนวดิ่งรวมเข้าไปในการวิเคราะห์ด้วย

ศึกษาโดยให้แผ่นดินไหวกระทำกับโครงสร้างทั้ง 2 แกน โดยเริ่มทำการปรับค่าความเร่งสูงสุด ที่พื้นดิน (Peak Ground Acceleration, PGA) จนพบว่ามีชิ้นส่วนของอาคารตัวอย่างถึงจุดคราก แล้วทำการปรับค่า PGA เพิ่มขึ้น จนพบว่าอาคารตัวอย่างมีค่าดัชนีความเสียหาย (Damage Index, DI) เท่ากับ 1 โดยพิจารณาความเสียหายของกริดของชั้นที่มีความเสียหายมากที่สุดเป็นตัวแทนของ ความเสียหายของอาคาร

6.2.1 พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Landers, LA - Obregon Park (1992)

จากการวิเคราะห์การตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Landers, LA -Obregon Park (1992) พบว่า มวลหน่วงปรับค่ามีประสิทธิภาพในการลดความเสียหายของอาคาร ตัวอย่างได้ เมื่อพิจารณาค่าดัชนีความเสียหาย (Damage index, DI) ของอาคารตัวอย่างพบว่าอาคาร ที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า จะเกิดความเสียหายจนถึงขั้นวิบัติ (Damage index =1) เมื่อความเร่ง สูงสุดที่พื้นดิน (Peak ground acceleration, PGA) เท่ากับ 0.116g

การเคลื่อนตัวของชั้นหลังคา เมื่อ PGA เท่ากับ 0.0388g ดังรูปที่ 6.31 โครงสร้างที่ติดตั้ง และไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าภายใต้แรงดังกล่าว มีพฤติกรรมอยู่ในช่วงอิลาสติก พบว่าการติดตั้งมวล หน่วงปรับค่ามีประสิทธิภาพในการลดการเคลื่อนตัวของโครงสร้างได้ โดยสามารถลดการเคลื่อนตัวที่ ชั้นบนสุดของอาคารได้มากถึง 34.07 %

รูปที่ 6.31 การเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Landers, LA -Obregon Park (1992) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0388g

เมื่อพิจารณาค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคา เมื่อ PGA เท่ากับ 0.116g ดังรูปที่ 6.32 ซึ่งเป็น ระดับความรุนแรงที่ทำให้อาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าวิบัติ พบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า สามารถลดค่าการเคลื่อนตัวของโครงสร้างได้ โดยสามารถลดการเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคารได้ ถึง 22.07% นอกจากนี้ทำการเปรียบเทียบการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.039g และ 0.116g ดังรูปที่ 6.33 พบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลดการเคลื่อนตัว สัมพัทธ์ระหว่างชั้นได้ทั้ง 2 ระดับความรุนแรง

เมื่อพิจารณาถึงความเสียหายที่เกิดขึ้น เมื่อ PGA เท่ากับ 0.116g อาคารที่ไม่ติดตั้งมวล หน่วงปรับค่าวิบัติในแนวกริด A และ F ชั้น19 และมีความวิบัติเกิดขึ้นในกำแพงรับแรงเฉือนชั้นที่ 1 โดยมีค่าดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 1 สำหรับอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าพบว่าที่ระดับ PGA เดียวกันจะมีค่าดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 0.49 ซึ่งพบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลด ความเสียหายได้ 51.25% สำหรับกำแพงรับแรงเฉือนมีความเสียหายเกิดขึ้นในชั้นล่างสุด มีค่าดัชนี ความเสียหาย เท่ากับ 0.12 โดยอาคารที่ติดตั้งหมวลหน่วงปรับค่าสามารถทนต่อความเร่งสูงสุดที่ฐาน ได้ถึง 0.174g ดังรูปที่ 6.34

แผ่นดินไหว Landers, LA - Obregon Park (1992)

จากรูปที่ 6.35 การติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลดการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาได้ ประมาณ 20-35% จนถึงระดับที่อาคารที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าวิบัติ ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.116g มวลหน่วงปรับค่าสามารถลดการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาได้ 22.07%

จากรูปที่ 6.35 พบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลดความเสียหายของอาคาร ตัวอย่างลงได้ โดยในช่วงที่ PGA น้อยกว่า 0.0388g เป็นช่วงที่โครงสร้างทั้งติดตั้งและไม่ติดตั้งมวล หน่วงปรับค่ามีพฤติกรรมอยู่ในช่วงอิลาสติก ซึ่งช่วงดังกล่าวเป็นช่วงที่มวลหน่วงปรับค่าแสดง ประสิทธิภาพในการลดการสั่นไหวของอาคาร (Vibration suppression) เมื่อ PGA อยู่ในช่วง 0.0388g - 0.0517g พบว่าจะไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นกับโครงสร้างติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า เป็นช่วง ที่มวลหน่วงปรับค่าแสดงประสิทธิภาพในการป้องกันความเสียหายของโครงสร้าง (Damage protection) สำหรับ PGA อยู่ในช่วง 0.0517g – 0.116g เป็นช่วงที่มวลหน่วงปรับค่าแสดง ประสิทธิภาพในการลดความเสียหายของโครงสร้างได้ (Damage reduction) สำหรับ PGA อยู่ช่วง 0.116g – 0.174g สำหรับอาคารที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า จะมีค่า Damage Indax มากกว่า 1 หรืออยู่ในช่วงที่สามารถทำให้โครงสร้างพังทลายได้ โดยการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าจะสามารถลด ความเสียหายและป้องกันการพังทลายของอาคารได้ (Collapse prevention) แต่เมื่อ PGA มากกว่า 0.174g จะพบว่าอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าจะมีความเสียหายจนถึงพังทลาย ทำให้ ในช่วงประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าหมดลงในช่วงดังกล่าว

จากรูปที่ 6.36 แสดงตำแหน่งในแนวแกนหลักของอาคาร โดยแสดงผลในส่วนของชิ้นส่วน ของโครงสร้างที่มีความเสียหายมากที่สุดในแต่ละกริด และกำแพงรับแรงเฉือน พบว่าการติดตั้งมวล หน่วงปรับค่าสามารถลดตำแหน่งที่เกิดจุดหมุนพลาสติกของชิ้นส่วนโครงสร้างได้ เมื่อพิจารณาที่ PGA เท่ากับ 0.116g ซึ่งเป็นระดับที่อาคารที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าถึงจุดวิบัติ พบว่าอาคารที่ ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าในมีจุดหมุนพลาสติกเกิดขึ้นในเสาชั้น 13-19 และบริเวณเสาต้นริมของ ชั้นบนสุดมีระดับสมรรถนะถึงระดับ LS ในขณะที่กำแพงรับแรงเฉือนระดับสมรรถนะถึงระดับ CP ใน ชั้นล่างสุด ส่วนอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าพบว่าการเกิดจุดหมุนพลาสติกบริเวณเสาที่ชั้น16-19 และมีความเสียหายของกำแพงรับแรงเฉือนถึงระดับ IO

6.2.2 พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Kobe Japan, FUK (1995)

จากการวิเคราะห์การตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Kobe Japan, FUK (1995) พบว่า มวลหน่วงปรับค่ามีประสิทธิภาพในการลดความเสียหายของอาคารตัวอย่างได้ เมื่อพิจารณาค่าดัชนีความเสียหาย (Damage index, DI) ของอาคารตัวอย่างพบว่าอาคารที่ไม่ติดตั้ง มวลหน่วงปรับค่า จะเกิดความ เสียหายจนถึงขั้นวิบัติ (Damage index =1) เมื่อความเร่งสูงสุดที่ พื้นดิน (Peak ground acceleration, PGA) เท่ากับ 0.228g

การเคลื่อนตัวของชั้นหลังคา เมื่อ PGA เท่ากับ 0.0422g ดังรูปที่ 6.37 โครงสร้างที่ติดตั้งและ ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าภายใต้แรงดังกล่าว มีพฤติกรรมอยู่ในช่วงอิลาสติก พบว่าการติดตั้งมวล หน่วงปรับค่ามีประสิทธิภาพในการลดการเคลื่อนตัวของโครงสร้างได้ โดยสามารถลดการเคลื่อนตัวที่ ชั้นบนสุดของอาคารได้มากถึง 40.48 %

รูปที่ 6.37 การเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Kobe Japan, FUK (1995) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0422g

เมื่อพิจารณาค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคา เมื่อ PGA เท่ากับ 0.228g ดังรูปที่ 6.38 ซึ่งเป็น ระดับความรุนแรงที่ทำให้อาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าวิบัติ พบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า สามารถลดค่าการเคลื่อนตัวของโครงสร้างได้ แต่สามารถลดการเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคารได้ เพียง 4.31 % นอกจากนี้ทำการเปรียบเทียบการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.042g และ 0.228g ดังรูปที่ 6.39 พบว่าที่ระดับ 0.042g อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลด การเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นได้เมื่ออาคารสั่นไหวในช่วงอิลาสติก แต่ที่ระดับความรุนแรง 0.228g อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าจะมีการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นน้อยกว่าอาคารที่ไม่ติดตั้งมวล หน่วงปรับค่าเล็กน้อยในชั้นบน แต่มากกว่าเล็กน้อยในชั้นล่าง เมื่อพิจารณาถึงความเสียหายที่เกิดขึ้น เมื่อ PGA เท่ากับ 0.228g อาคารที่ไม่ติดตั้งมวล หน่วงปรับค่าวิบัติในแนวกริด A และ F ชั้น19 และมีความเสียหายเกิดขึ้นในกำแพงรับแรงเฉือนชั้นที่ 1 โดยมีค่าดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 0.81 สำหรับอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าพบว่าที่ระดับ PGA เดียวกันจะมีค่า DI ถึง 0.95 ซึ่งพบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลดความเสียหายได้ เพียง 5.28 % สำหรับกำแพงรับแรงเฉือนมีความเสียหายเกิดขึ้นในชั้นล่างสุด มีค่าดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 0.69 โดยอาคารที่ติดตั้งหมวลหน่วงปรับค่าสามารถทนต่อความเร่งสูงสุดที่ฐานได้ถึง 0.236g ดังรูปที่ 6.40

รูปที่ 6.38 การเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Kobe Japan, FUK (1995) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.228g

รูปที่ 6.39 การเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Kobe Japan, FUK (1995) ที่ ระดับ PGA เท่ากับ 0.228g

แผ่นดินไหว Kobe Japan, FUK (1995)

จากรูปที่ 6.41 การติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลดการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาได้ ประมาณ 40-50 % เมื่ออาคารมีพฤติกรรมอยู่ในช่วงอิลาสติก และจะค่อยๆลดลงเมื่ออาคารมี พฤติกรรมอยู่ในช่วงอินอิลาสติกจนถึงระดับที่อาคารที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าวิบัติ ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.228g การลดการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาได้มีค่าเพียง 4.31%

จากรูปที่ 6.41 พบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลดความเสียหายของอาคาร ตัวอย่างลงได้ โดยในช่วงที่ PGA น้อยกว่า 0.0422g เป็นช่วงที่โครงสร้างทั้งติดตั้งและไม่ติดตั้งมวล หน่วงปรับค่ามีพฤติกรรมอยู่ในช่วงอิลาสติก ซึ่งช่วงดังกล่าวเป็นช่วงที่มวลหน่วงปรับค่าแสดง ประสิทธิภาพในการลดการสั่นไหวของอาคาร (Vibration suppression) เมื่อ PGA อยู่ในช่วง 0.0422g - 0.0675g พบว่าจะไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นกับโครงสร้างติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า เป็นช่วง ที่มวลหน่วงปรับค่าแสดงประสิทธิภาพในการป้องกันความเสียหายของโครงสร้าง (Damage protection) สำหรับ PGA อยู่ในช่วง 0.0675g – 0.228g เป็นช่วงที่มวลหน่วงปรับค่าแสดง ประสิทธิภาพในการลดความเสียหายของโครงสร้างได้ (Damage reduction) สำหรับ PGA อยู่ช่วง 0.228g – 0.236g สำหรับอาคารที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า จะมีค่า Damage Indax มากกว่า 1 หรืออยู่ในช่วงที่สามารถทำให้โครงสร้างพังทลายได้ โดยการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าจะสามารถลด ความเสียหายและป้องกันการพังทลายของอาคารได้ (Collapse prevention) แต่เมื่อ PGA มากกว่า 0.236g จะพบว่าอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าจะมีความเสียหายจนถึงพังทลาย ทำให้ ในช่วงประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าหมดลงในช่วงดังกล่าว

รูปที่ 6.41 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าในการลดความเสียหายและการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้น หลังคาของอาคารภายใต้แผ่นดินไหว Kobe Japan, FUK (1995)

จากรูปที่ 6.42 แสดงตำแหน่งในแนวแกนหลักของอาคาร โดยแสดงผลในส่วนของขิ้นส่วน ของโครงสร้างที่มีความเสียหายมากที่สุดในแต่ละกริด และกำแพงรับแรงเฉือน พบว่าการติดตั้งมวล หน่วงปรับค่าสามารถลดตำแหน่งที่เกิดจุดหมุนพลาสติกของขิ้นส่วนโครงสร้างได้ เมื่อพิจารณาที่ PGA เท่ากับ 0.228g ซึ่งเป็นระดับที่อาคารที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าถึงจุดวิบัติ พบว่าอาคารที่ ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าในมีจุดหมุนพลาสติกเกิดขึ้นในเสาชั้น 13-19 และชั้นบนสุดพบว่าเสามี ระดับสมรรถนะถึงระดับ LS ในเสาต้นริม และ IO ในเสาต้นใน ในขณะที่กำแพงรับแรงเฉือนระดับ สมรรถนะถึงระดับ LS ในชั้นล่างสุด ส่วนอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าพบว่าการเกิดจุดหมุน พลาสติกในชั้น14-19 โดยเสาในชั้นบนสุดมีระดับสมรรถนะถึงระดับ IO ทั้งเสาต้นริมและต้นใน ในขณะที่กำแพงรับแรงเฉือนมีความเสียหายถึงระดับสมรรถนะ LS

รูปที่ 6.42 ระดับสมรรถนะของอาคารตัวอย่างที่ไม่ติดตั้งและติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า ภายใต้แผ่นดินไหว Kobe Japan, FUK (1995) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.228g ซึ่งเป็นระดับที่ทำให้อาคารที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่ามีดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 1

6.2.3 พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999)

จากการวิเคราะห์การตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Chi-ChiKAU046 พบว่ามวลหน่วงปรับค่ามีประสิทธิภาพในการลดความเสียหายของอาคารตัวอย่างได้ เมื่อพิจารณาค่า ดัชนีความเสียหาย (Damage Index, DI) ของอาคารตัวอย่างพบว่าอาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า จะเกิดความเสียหายจนถึงขั้นวิบัติ (Damage Index = 1) เมื่อความเร่งสูงสุดที่พื้นดิน (Peak Ground Acceleration, PGA) เท่ากับ 0.0375g '

การเคลื่อนตัวของชั้นหลังคา เมื่อ PGA เท่ากับ 0.0188g ดังรูปที่ 6.43 โครงสร้างที่ติดตั้งและ ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าภายใต้แรงดังกล่าว มีพฤติกรรมอยู่ในช่วงอิลาสติก พบว่าการติดตั้งมวล หน่วงปรับค่ามีประสิทธิภาพในการลดการเคลื่อนตัวของโครงสร้างได้ โดยสามารถลดการเคลื่อนตัวที่ ชั้นบนสุดของอาคารได้มากถึง 59.04 %

เมื่อพิจารณาค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคา เมื่อ PGA เท่ากับ 0.0375g ดังรูปที่ 6.44 ซึ่ง เป็นระดับความรุนแรงที่ทำให้อาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าวิบัติ พบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับ ค่าสามารถลดค่าการเคลื่อนตัวของโครงสร้างได้ โดยสามารถลดการเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคาร ได้มากถึง 52.81 % นอกจากนี้ทำการเปรียบเทียบการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.019g และ 0.038g ดังรูปที่ 6.45 พบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลดการเคลื่อน ตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นได้ทั้ง 2 ระดับความรุนแรง

เมื่อพิจารณาถึงความเสียหายที่เกิดขึ้น เมื่อ PGA เท่ากับ 0.0375g อาคารที่ไม่ติดตั้งมวล หน่วงปรับค่าวิบัติในแนวกริด A และ F ชั้น19 และมีความเสียหายเกิดขึ้นในกำแพงรับแรงเฉือนชั้นที่ 1 โดยมีค่าดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 0.8 สำหรับอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าพบว่าที่ระดับ PGA เดียวกันจะมีค่าดัชนีความเสียหาย เพียง 0.1 และไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นในกำแพงรับแรง เฉือน ซึ่งพบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลดความเสียหายได้มากถึง 90% เมื่อพิจารณา ระดับความเร่งสูงสุดที่พื้นดินดังกล่าว โดยอาคารที่ติดตั้งหมวลหน่วงปรับค่าสามารถทนต่อความเร่ง สูงสุดที่ฐานได้ถึง 0.101g ดังรูปที่ 6.46

รูปที่ 6.44 การเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0375g

รูปที่ 6.45 การเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0375g

จากรูปที่ 6.47 การติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลดการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาได้ ประมาณ 50-60% จนถึงระดับที่อาคารที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าวิบัติ ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0375g

จากรูปที่ 6.47 พบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลดความเสียหายของอาคาร ตัวอย่างลงได้ โดยในช่วงที่ PGA น้อยกว่า 0.0188g เป็นช่วงที่โครงสร้างทั้งติดตั้งและไม่ติดตั้งมวล หน่วงปรับค่ามีพฤติกรรมอยู่ในช่วงอิลาสติก ซึ่งช่วงดังกล่าวเป็นช่วงที่มวลหน่วงปรับค่าแสดง ประสิทธิภาพในการลดการสั่นไหวของอาคาร (Vibration suppression) เมื่อ PGA อยู่ในช่วง 0.0188g - 0.0328g พบว่าจะไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นกับโครงสร้างติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า เป็นช่วง ที่มวลหน่วงปรับค่าแสดงประสิทธิภาพในการป้องกันความเสียหายของโครงสร้าง (Damage protection) สำหรับ PGA อยู่ในช่วง 0.0328g – 0.0375g เป็นช่วงที่มวลหน่วงปรับค่าแสดง ประสิทธิภาพในการลดความเสียหายของโครงสร้างได้ (Damage reduction) สำหรับ PGA อยู่ช่วง 0.0375g – 0.101g สำหรับอาคารที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า จะมีค่า Damage Index มากกว่า 1 หรืออยู่ในช่วงที่สามารถทำให้โครงสร้างพังทลายได้ โดยการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าจะสามารถลด ความเสียหายและป้องกันการพังทลายของอาคารได้ (Collapse prevention) แต่เมื่อ PGA มากกว่า 0.101g จะพบว่าอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าจะมีความเสียหายจนถึงพังทลาย ทำให้ใน ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าหมดลงในช่วงดังกล่าว

รูปที่ 6.47 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าในการลดความเสียหายและการเคลื่อนตัวสูงสุดของ ของอาคารภายใต้แผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999)

จากรูปที่ 6.48 แสดงตำแหน่งในแนวแกนหลักของอาคาร โดยแสดงผลในส่วนของขึ้นส่วน ของโครงสร้างที่มีความเสียหายมากที่สุดในแต่ละกริด และกำแพงรับแรงเฉือน พบว่าการติดตั้งมวล หน่วงปรับค่าสามารถลดตำแหน่งที่เกิดจุดหมุนพลาสติกของขึ้นส่วนโครงสร้างได้ เมื่อพิจารณาที่ PGA เท่ากับ 0.0375g ซึ่งเป็นระดับความเร่งที่ทำให้อาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่ามีค่า ดัชนี ความเสียหาย = 1 จะพบว่า ยังมีขึ้นส่วนที่เกิดจุดหมุนพลาสติกในอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่ามีค่า ดัชนี เพียงที่ชั้นบนสุดของอาคาร แต่ไม่มีความเสียหายของกำแพงรับแรงเฉือน ในขณะที่อาคารที่ไม่ได้ ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าในบริเวณเสาต้นริมของชั้นบนสุดมีค่วามเสียหายถึงระดับ CP เช่นเดียวกับ กำแพงรับแรงเฉือนในชั้นล่างสุด

6.2.4 พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU082 (1999)

จากการวิเคราะห์การตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU082 (1999) พบว่า มวลหน่วงปรับค่ามีประสิทธิภาพในการลดความเสียหายของอาคาร ตัวอย่างได้ เมื่อพิจารณาค่าดัชนีความเสียหาย (Damage index, DI) ของอาคารตัวอย่างพบว่าอาคาร ที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า จะเกิดความ เสียหายจนถึงขั้นวิบัติ (Damage index =1) เมื่อความเร่ง สูงสุดที่พื้นดิน (Peak ground acceleration, PGA) เท่ากับ 0.0425g

การเคลื่อนตัวของชั้นหลังคา เมื่อ PGA เท่ากับ 0.0116g ดังรูปที่ 6.49 โครงสร้างที่ติดตั้งและ ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าภายใต้แรงดังกล่าว มีพฤติกรรมอยู่ในช่วงอิลาสติก พบว่าการติดตั้งมวล หน่วงปรับค่ามีประสิทธิภาพในการลดการเคลื่อนตัวของโครงสร้างได้ โดยสามารถลดการเคลื่อนตัวที่ ชั้นบนสุดของอาคารได้มากถึง 44.91 %

Time (sec)

รูปที่ 6.49 การเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU082 (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0116g

เมื่อพิจารณาค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคา ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0425g ดังรูปที่ 6.50 ซึ่ง เป็นระดับความรุนแรงที่ทำให้อาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าวิบัติ พบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับ ค่าสามารถลดค่าการเคลื่อนตัวได้เพียงเล็กน้อย โดยสามารถลดการเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคารได้ เพียง 0.042% เท่านั้น นอกจากนี้ทำการเปรียบเทียบการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.012g และ 0.043g ดังรูปที่ 6.51 พบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลดการ เคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นได้ทั้ง 2 ระดับความรุนแรง เมื่อพิจารณาถึงความเสียหายที่เกิดขึ้น เมื่อ PGA เท่ากับ 0.0375g อาคารที่ไม่ติดตั้งมวล หน่วงปรับค่าวิบัติในแนวกริด A และ F ชั้น19 และมีความวิบัติเกิดขึ้นในกำแพงรับแรงเฉือนชั้นที่ 1 โดยมีค่าดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 1 สำหรับอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าพบว่าที่ระดับ PGA เดียวกันจะมีค่า ดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 0.52 ซึ่งพบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลด ความเสียหายได้ถึง 48% สำหรับกำแพงรับแรงเฉือนมีความเสียหายเกิดขึ้นในชั้นล่างสุด มีค่าดัชนี ความเสียหาย เท่ากับ 0.13 โดยอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถทนต่อความเร่งสูงสุดที่ฐาน ได้ถึง 0.0541g ดังรูปที่ 6.52

รูปที่ 6.50 การเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU082 (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0425g

รูปที่ 6.51 การเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU082 (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0425g

แผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU082 (1999)

จากรูปที่ 6.53 การติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลดการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาได้มาก เมื่ออาคารมีพฤติกรรมอยู่ในช่วงอิลาสติก โดยเมื่ออาคารมีชิ้นส่วนที่มีพฤติกรรมแบบอินอิลาสติกมาก ขึ้นพบว่าการลดการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาจะลดลง จนกระทั่งถึงระดับ PGA เท่ากับ 0.0425g มี การลดลงของการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคาเพียง 0.042% ซึ่งเป็นระดับที่อาคารวิบัติ

จากรูปที่ 6.53 พบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลดความเสียหายของอาคาร ตัวอย่างลงได้ โดยในช่วงที่ PGA น้อยกว่า 0.0155g เป็นช่วงที่โครงสร้างทั้งติดตั้งและไม่ติดตั้งมวล หน่วงปรับค่ามีพฤติกรรมอยู่ในช่วงอิลาสติก ซึ่งช่วงดังกล่าวเป็นช่วงที่มวลหน่วงปรับค่าแสดง ประสิทธิภาพในการลดการสั่นไหวของอาคาร (Vibration suppression) เมื่อ PGA อยู่ในช่วง 0.0155g - 0.0232g พบว่าจะไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นกับโครงสร้างติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า เป็นช่วง ที่มวลหน่วงปรับค่าแสดงประสิทธิภาพในการป้องกันความเสียหายของโครงสร้าง (Damage สำหรับ PGA อยู่ในช่วง 0.0232 – 0.0425g เป็นช่วงที่มวลหน่วงปรับค่าแสดง protection) ประสิทธิภาพในการลดความเสียหายของโครงสร้างได้ (Damage reduction) สำหรับ PGA อยู่ช่วง 0.0425g – 0.0541g สำหรับอาคารที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า จะมีค่า Damage Indax มากกว่า 1 หรืออยู่ในช่วงที่สามารถทำให้โครงสร้างพังทลายได้ โดยการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าจะสามารถลด ้ความเสียหายและป้องกันการพังทลายของอาคารได้ (Collapse prevention) แต่เมื่อ PGA มากกว่า 0.0541g จะพบว่าอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าจะมีความเสียหายจนถึงพังทลาย ทำให้ ในช่วงประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าหมดลงในช่วงดังกล่าว เมื่อ PGA มากขึ้นแม้ว่า ประสิทธิภาพในการลดการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาจะลดลง แต่เมื่อพิจารณาในด้านความเสียหาย พบว่ามวลหน่วงปรับค่ายังคงมีประสิทธิภาพ

รูปที่ 6.53 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าในการลดความเสียหายและการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้น หลังคาของอาคารภายใต้แผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU082 (1999)

จากรูปที่ 6.54 แสดงตำแหน่งในแนวแกนหลักของอาคาร โดยแสดงผลในส่วนของชิ้นส่วน ของโครงสร้างที่มีความเสียหายมากที่สุดในแต่ละกริด และกำแพงรับแรงเฉือน พบว่าการติดตั้งมวล หน่วงปรับค่าสามารถลดตำแหน่งที่เกิดจุดหมุนพลาสติกของชิ้นส่วนโครงสร้างได้ เมื่อพิจารณาที่ PGA เท่ากับ 0.0425g พบว่าอาคารที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่ามีจุดหมุนพลาสติกเกิดขึ้นในเสาชั้น 13-19 และบริเวณเสาต้นริมของชั้นบนสุดมีระดับสมรรถนะถึงระดับ CP เช่นเดียวกับกำแพงรับแรง เฉือนในชั้นล่างสุด ส่วนอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าพบว่าการเกิดจุดหมุนพลาสติกที่ชั้น17-19 และบริเวณเสาต้นริมของชั้นบนสุดมีระดับสมรรถนะถึงระดับ IO และมีความเสียหายของกำแพงรับ แรงเฉือนถึงระดับ IO

PGA เพ่ากับ 0.0425g ซึ่งเป็นระดับ ที่ทำให้อาคารที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่ามีดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 1

6.2.5 พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Duzce Turkey, Ambarli (1999)

จากการวิเคราะห์การตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Duzce Turkey, Ambarli (1999) พบว่า มวลหน่วงปรับค่ามีประสิทธิภาพในการลดความเสียหายของอาคารตัวอย่าง ได้ เมื่อพิจารณาค่าดัชนีความเสียหาย (Damage index, DI) ของอาคารตัวอย่างพบว่าอาคารที่ไม่ ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า จะเกิดความ เสียหายจนถึงขั้นวิบัติ (Damage index =1) เมื่อความเร่ง สูงสุดที่พื้นดิน (Peak ground acceleration, PGA) เท่ากับ 0.146g

การเคลื่อนตัวของชั้นหลังคา เมื่อ PGA เท่ากับ 0.0231g ดังรูปที่ 6.55 โครงสร้างที่ติดตั้ง และไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าภายใต้แรงดังกล่าว มีพฤติกรรมอยู่ในช่วงอิลาสติก พบว่าการติดตั้งมวล หน่วงปรับค่ามีประสิทธิภาพในการลดการเคลื่อนตัวของโครงสร้างได้ โดยสามารถลดการเคลื่อนตัวที่ ชั้นบนสุดของอาคารได้มากถึง 64.76 %

เมื่อพิจารณาค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคา เมื่อ PGA เท่ากับ 0.146g ดังรูปที่ 6.56 ซึ่งเป็น ระดับความรุนแรงที่ทำให้อาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าวิบัติ พบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า สามารถลดค่าการเคลื่อนตัวของโครงสร้างได้ แต่สามารถลดการเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคารได้ เพียง 3.48 % นอกจากนี้ทำการเปรียบเทียบการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นที่ระดับ PGA เท่ากับ จ 0.023g และ 0.146g ดังรูปที่ 6.57 พบว่าที่ระดับ 0.023g การติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลดการ เคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นได้มาก แต่เมื่อความรุนแรงมากขึ้นพบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า สามารถลดการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นได้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น

เมื่อพิจารณาถึงความเสียหายที่เกิดขึ้น เมื่อ PGA เท่ากับ 0.146g อาคารที่ไม่ติดตั้งมวล หน่วงปรับค่าวิบัติในแนวกริด A และ F ชั้น19 และมีความวิบัติเกิดขึ้นในกำแพงรับแรงเฉือนชั้นที่ 1 โดยมีค่าดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 1 สำหรับอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าพบว่าที่ระดับ PGA เดียวกันจะมีค่า ดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 0.59 ซึ่งพบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลด ความเสียหายได้ถึง 41% สำหรับกำแพงรับแรงเฉือนมีความเสียหายเกิดขึ้นในชั้นล่างสุด มีค่าดัชนี ความเสียหาย เท่ากับ 0.3 โดยอาคารที่ติดตั้งหมวลหน่วงปรับค่าสามารถทนต่อความเร่งสูงสุดที่ฐานได้ ถึง 0.177g เท่านั้น ดังรูปที่ 6.58

รูปที่ 6.56 การเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Duzce Turkey, Ambarli (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.146g

รูปที่ 6.58 ค่าความเสียหายของอาคารที่ติดตั้งและไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า ภายใต้คลื่น แผ่นดินไหว Duzce Turkey, Ambarli (1999)

จากรูปที่ 6.59 การติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลดการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาได้ มากเมื่ออาคารมีพฤติกรรมอยู่ในช่วงอิลาสติก โดยเมื่ออาคารมีชิ้นส่วนที่มีพฤติกรรมแบบอินอิลาสติก มากขึ้นพบว่าการลดการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาจะลดลง

จากรูปที่ 6.59 พบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลดความเสียหายของอาคาร ตัวอย่างลงได้ โดยในช่วงที่ PGA น้อยกว่า 0.0231¢ เป็นช่วงที่โครงสร้างทั้งติดตั้งและไม่ติดตั้งมวล หน่วงปรับค่ามีพฤติกรรมอยู่ในช่วงอิลาสติก ซึ่งช่วงดังกล่าวเป็นช่วงที่มวลหน่วงปรับค่าแสดง ประสิทธิภาพในการลดการสั่นไหวของอาคาร (Vibration suppression) เมื่อ PGA อยู่ในช่วง 0.0231g - 0.0461g พบว่าจะไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นกับโครงสร้างติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า เป็นช่วง ที่มวลหน่วงปรับค่าแสดงประสิทธิภาพในการป้องกันความเสียหายของโครงสร้าง (Damage สำหรับ PGA อยู่ในช่วง 0.0461g – 0.146g เป็นช่วงที่มวลหน่วงปรับค่าแสดง protection) ประสิทธิภาพในการลดความเสียหายของโครงสร้างได้ (Damage reduction) สำหรับ PGA อยู่ช่วง 0.146g – 0.177g สำหรับอาคารที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า จะมีค่าดัชนีความเสียหาย มากกว่า 1 หรืออยู่ในช่วงที่สามารถทำให้โครงสร้างพังทลายได้ โดยการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าจะสามารถลด ความเสียหายและป้องกันการพังทลายของอาคารได้ (Collapse prevention) แต่เมื่อ PGA มากกว่า 0.177g จะพบว่าอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าจะมีความเสียหายจนถึงพังทลาย ทำให้ ในช่วงประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าหมดลงในช่วงดังกล่าว เมื่อ PGA มากขึ้นแม้ว่าประสิทธิภาพ ในการลดการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาจะลดลง แต่เมื่อพิจารณาในด้านความเสียหายพบว่ามวลหน่วง ปรับค่ายังคงมีประสิทธิภาพ

รูปที่ 6.59 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าในการลดความเสียหายและการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้น หลังคาของอาคารภายใต้แผ่นดินไหว Duzce Turkey, Ambarli (1999)

จากรูปที่ 5.60 แสดงตำแหน่งในแนวแกนหลักของอาคาร โดยแสดงผลในส่วนของขึ้นส่วน ของโครงสร้างที่มีความเสียหายมากที่สุดในแต่ละกริด และกำแพงรับแรงเฉือน พบว่าการติดตั้งมวล หน่วงปรับค่าสามารถลดตำแหน่งที่เกิดจุดหมุนพลาสติกของขึ้นส่วนโครงสร้างได้ เมื่อพิจารณาที่ PGA เท่ากับ 0.146g ซึ่งเป็นระดับที่อาคารที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าถึงจุดวิบัติ พบว่าอาคารที่ ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าในมีจุดหมุนพลาสติกเกิดขึ้นในเสาต้นริมชั้น 12-19 และบริเวณเสาต้นริม ของชั้นบนสุดมีระดับสมรรถนะถึงระดับ CP ส่วนเสาต้นในจะเกิดจุดหมุนพลาสติกชั้น 16-19 ในขณะ ที่กำแพงรับแรงเฉือนระดับสมรรถนะถึงระดับ CP ในชั้นล่างสุด ส่วนอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับ ค่าพบว่าการเกิดจุดหมุนพลาสติกบริเวณเสาต้นริมที่ชั้น16-19 และเสาต้นในชั้น 18-19 และมีความ เสียหายของกำแพงรับแรงเฉือนถึงระดับ IO

6.2.6 พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Duzce Turkey, Kocamustafapaba Tomb (1999)

จากการวิเคราะห์การตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Duzce Turkey, Kocamustafapaba Tomb (1999) พบว่า มวลหน่วงปรับค่ามีประสิทธิภาพในการลดความเสียหาย ของอาคารตัวอย่างได้ เมื่อพิจารณาค่าดัชนีความเสียหาย (Damage index, DI) ของอาคารตัวอย่าง พบว่าอาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า จะเกิดความ เสียหายจนถึงขั้นวิบัติ (Damage index =1) เมื่อความเร่งสูงสุดที่พื้นดิน (Peak ground acceleration, PGA) เท่ากับ 0.233g

การเคลื่อนตัวของชั้นหลังคา เมื่อ PGA เท่ากับ 0.0501g ดังรูปที่ 6.61 โครงสร้างที่ติดตั้งและ ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าภายใต้แรงดังกล่าว มีพฤติกรรมอยู่ในช่วงอิลาสติก พบว่าการติดตั้งมวล หน่วงปรับค่ามีประสิทธิภาพในการลดการเคลื่อนตัวของโครงสร้างได้ โดยสามารถลดการเคลื่อนตัวที่ ชั้นบนสุดของอาคารได้มากถึง 52.43 %

เมื่อพิจารณาค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคา เมื่อ PGA เท่ากับ 0.233g ดังรูปที่ 6.62 ซึ่งเป็น ระดับความรุนแรงที่ทำให้อาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าวิบัติ พบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า สามารถลดค่าการเคลื่อนตัวของโครงสร้างได้แต่สามารถลดการเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคารได้ เพียง 3.94 % นอกจากนี้ทำการเปรียบเทียบการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.051g และ 0.233g ดังรูปที่ 6.63 พบว่าที่ระดับ 0.051g การติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลดการ เคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นได้มาก แต่เมื่อความรุนแรงมากขึ้นพบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า สามารถลดการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นได้ลดลง

เมื่อพิจารณาถึงความเสียหายที่เกิดขึ้น เมื่อ PGA เท่ากับ 0.233g อาคารที่ไม่ติดตั้งมวล หน่วงปรับค่าวิบัติในแนวกริด A และ F ชั้น19 และมีความวิบัติเกิดขึ้นในกำแพงรับแรงเฉือนชั้นที่ 1 โดยมีค่าดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 1 สำหรับอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าพบว่าที่ระดับ PGA เดียวกันจะมีค่า ดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 0.72 ซึ่งพบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลด ความเสียหายได้ 28% สำหรับกำแพงรับแรงเฉือนมีความเสียหายเกิดขึ้นในชั้นล่างสุด มีค่า ดัชนี ความเสียหาย เท่ากับ 0.30 โดยอาคารที่ติดตั้งหมวลหน่วงปรับค่าสามารถทนต่อความเร่งสูงสุดที่ฐาน ได้ถึง 0.236g ดังรูปที่ 6.64

รูปที่ 6.62 การเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Duzce Turkey, Kocamustafapaba Tomb (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.233g

จากรูปที่ 6.65 การติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลดการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาได้ ประมาณ 50-55% เมื่ออาคารมีพฤติกรรมอยู่ในช่วงอิลาสติก และจะค่อยๆลดลงเมื่ออาคารมี พฤติกรรมอยู่ในช่วงอินอิลาสติกจนถึงระดับที่อาคารที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าวิบัติ ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.233g การลดการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาได้มีค่าเพียง 3.94%

จากรูปที่ 6.65 พบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลดความเสียหายของอาคาร ตัวอย่างลงได้ โดยในช่วงที่ PGA น้อยกว่า 0.0501g เป็นช่วงที่โครงสร้างทั้งติดตั้งและไม่ติดตั้งมวล หน่วงปรับค่ามีพฤติกรรมอยู่ในช่วงอิลาสติก ซึ่งช่วงดังกล่าวเป็นช่วงที่มวลหน่วงปรับค่าแสดง ประสิทธิภาพในการลดการสั่นไหวของอาคาร (Vibration suppression) เมื่อ PGA อยู่ในช่วง 0.0501g - 0.0752g พบว่าจะไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นกับโครงสร้างติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า เป็นช่วง ที่มวลหน่วงปรับค่าแสดงประสิทธิภาพในการป้องกันความเสียหายของโครงสร้าง (Damage protection) สำหรับ PGA อยู่ในช่วง 0.0752g – 0.233g เป็นช่วงที่มวลหน่วงปรับค่าแสดง ประสิทธิภาพในการลดความเสียหายของโครงสร้างได้ (Damage reduction) สำหรับ PGA อยู่ช่วง 0.233g – 0.286g สำหรับอาคารที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า จะมีค่า Damage Indax มากกว่า 1 หรืออยู่ในช่วงที่สามารถทำให้โครงสร้างพังทลายได้ โดยการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าจะสามารถลด ความเสียหายและป้องกันการพังทลายของอาคารได้ (Collapse prevention) แต่เมื่อ PGA มากกว่า 0.286g จะพบว่าอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าจะมีความเสียหายจนถึงพังทลาย ทำให้ ในช่วงประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าหมดลงในช่วงดังกล่าว

รูปที่ 6.65 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าในการลดความเสียหายและการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้น หลังคาของอาคาร ภายใต้แผ่นดินไหว Duzce Turkey, Kocamustafapaba Tomb (1999)

จากรูปที่ 6.66 แสดงตำแหน่งในแนวแกนหลักของอาคาร โดยแสดงผลในส่วนของขึ้นส่วน ของโครงสร้างที่มีความเสียหายมากที่สุดในแต่ละกริด และกำแพงรับแรงเฉือน พบว่าการติดตั้งมวล หน่วงปรับค่าสามารถลดตำแหน่งที่เกิดจุดหมุนพลาสติกของขึ้นส่วนโครงสร้างได้ เมื่อพิจารณาที่ PGA เท่ากับ 0.233g ซึ่งเป็นระดับที่อาคารที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าถึงจุดวิบัติ พบว่าอาคารที่ ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าในมีจุดหมุนพลาสติกเกิดขึ้นในเสาชั้น 13-19 และชั้นบนสุดพบว่าเสามี ระดับสมรรถนะถึงระดับ CP ในเสาต้นริม และ IO ในเสาต้นใน ในขณะที่กำแพงรับแรงเฉือนระดับ สมรรถนะถึงระดับ LS ในชั้นล่างสุด ส่วนอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าพบว่าการเกิดจุดหมุน พลาสติกในชั้น14-19 โดยเสาในชั้นบนสุดมีระดับสมรรถนะถึงระดับ IO ทั้งเสาต้นริมและต้นใน ในขณะที่กำแพงรับแรงเฉือนมีความเสียหายถึงระดับสมรรถนะ IO

6.2.7 พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Kocaeli Turkey, Balikesir (1999)

จากการวิเคราะห์การตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Kocaeli Turkey, Balikesir (1999) พบว่า มวลหน่วงปรับค่ามีประสิทธิภาพในการลดความเสียหายของ อาคารตัวอย่างได้ เมื่อพิจารณาค่าดัชนีความเสียหาย (Damage Index, DI) ของอาคารตัวอย่างพบว่า อาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า จะเกิดความ เสียหายจนถึงขั้นวิบัติ (Damage Index =1) เมื่อ ความเร่งสูงสุดที่พื้นดิน (Peak ground acceleration, PGA) เท่ากับ 0.0801g

การเคลื่อนตัวของชั้นหลังคา เมื่อ PGA เท่ากับ 0.0328g ดังรูปที่ 6.67 โครงสร้างที่ติดตั้ง และไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าภายใต้แรงดังกล่าว มีพฤติกรรมอยู่ในช่วงอิลาสติก พบว่าการติดตั้งมวล หน่วงปรับค่ามีประสิทธิภาพในการลดการเคลื่อนตัวของโครงสร้างได้ โดยสามารถลดการเคลื่อนตัวที่ ชั้นบนสุดของอาคารได้มากถึง 32.67 %

เมื่อพิจารณาค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคา เมื่อ PGA เท่ากับ 0.0801g ดังรูปที่ 6.68 ซึ่ง เป็นระดับความรุนแรงที่ทำให้อาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าวิบัติ พบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับ ค่าสามารถลดค่าการเคลื่อนตัวของโครงสร้างได้เล็กน้อย โดยสามารถลดการเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุด ของอาคารได้เพียง 4.43 % นอกจากนี้ทำการเปรียบเทียบการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.052g และ 0.080g ดังรูปที่ 6.69 ที่ระดับ 0.052g การติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถ ลดการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นได้มาก แต่ที่ระดับ 0.080g พบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถ เมื่อพิจารณาถึงความเสียหายที่เกิดขึ้น เมื่อ PGA เท่ากับ 0.0801g อาคารที่ไม่ติดตั้งมวล หน่วงปรับค่าวิบัติในแนวกริด A และ F ชั้น19 และมีความเสียหายเกิดขึ้นในกำแพงรับแรงเฉือนชั้นที่ 1 โดยมีค่า ดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 0.49 สำหรับอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าพบว่าที่ระดับ PGA เดียวกันจะมีค่า ดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 0.70 ซึ่งพบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถ ลดความเสียหายได้ 30% สำหรับกำแพงรับแรงเฉือนมีความเสียหายเกิดขึ้นในชั้นล่างสุด มีค่าดัชนี ความเสียหาย เท่ากับ 0.10 โดยอาคารที่ติดตั้งหมวลหน่วงปรับค่าสามารถทนต่อความเร่งสูงสุดที่ฐาน ได้ถึง 0.0910g เท่านั้น ดังรูปที่ 6.69

แผ่นดินไหว Kocaeli Turkey, Balikesir (1999)

จากรูปที่ 6.70 การติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลดการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาได้ ประมาณ 32% เมื่ออาคารมีพฤติกรรมอยู่ในช่วงอิลาสติก ในช่วงแรกมวลหน่วงปรับค่าจะสามารถลด การเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาได้มากขึ้น และจะค่อยๆลดลงเมื่ออาคารมีพฤติกรรมอยู่ในช่วงอินอิลา สติกจนถึงระดับที่อาคารที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าวิบัติ ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0801g การลด การเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาได้มีค่าเพียง 4.43%

จากรูปที่ 6.70 พบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลดความเสียหายของอาคาร ตัวอย่างลงได้ โดยในช่วงที่ PGA น้อยกว่า 0.0328g เป็นช่วงที่โครงสร้างทั้งติดตั้งและไม่ติดตั้งมวล หน่วงปรับค่ามีพฤติกรรมอยู่ในช่วงอิลาสติก ซึ่งช่วงดังกล่าวเป็นช่วงที่มวลหน่วงปรับค่าแสดง ประสิทธิภาพในการลดการสั่นไหวของอาคาร (Vibration suppression) เมื่อ PGA อยู่ในช่วง 0.0328g - 0.0473g พบว่าจะไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นกับโครงสร้างติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า เป็นช่วง ที่มวลหน่วงปรับค่าแสดงประสิทธิภาพในการป้องกันความเสียหายของโครงสร้าง (Damage protection) สำหรับ PGA อยู่ในช่วง 0.0473g – 0.0801g เป็นช่วงที่มวลหน่วงปรับค่าแสดง ประสิทธิภาพในการลดความเสียหายของโครงสร้างได้ (Damage reduction) สำหรับ PGA อยู่ช่วง 0.0801g – 0.091g สำหรับอาคารที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า จะมีค่า Damage Indax มากกว่า 1 หรืออยู่ในช่วงที่สามารถทำให้โครงสร้างพังทลายได้ โดยการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าจะสามารถลด ความเสียหายและป้องกันการพังทลายของอาคารได้ (Collapse prevention) แต่เมื่อ PGA มากกว่า 0.091g จะพบว่าอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าจะมีความเสียหายจนถึงพังทลาย ทำให้ ในช่วงประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าหมดลงในช่วงดังกล่าว

จากรูปที่ 6.71 แสดงตำแหน่งในแนวแกนหลักของอาคาร โดยแสดงผลในส่วนของชิ้นส่วน ของโครงสร้างที่มีความเสียหายมากที่สุดในแต่ละกริด และกำแพงรับแรงเฉือน พบว่าการติดตั้งมวล หน่วงปรับค่าสามารถลดตำแหน่งที่เกิดจุดหมุนพลาสติกของชิ้นส่วนโครงสร้างได้ เมื่อพิจารณาที่ PGA เท่ากับ 0.0801g ซึ่งเป็นระดับที่อาคารที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าถึงจุดวิบัติ พบว่าอาคารที่ ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าในมีจุดหมุนพลาสติกเกิดขึ้นในเสาชั้น 13-19 และชั้นบนสุดพบว่าเสามี ระดับสมรรถนะถึงระดับ IO ในขณะที่กำแพงรับแรงเฉือนระดับสมรรถนะถึงระดับ LS ในชั้นล่างสุด ส่วนอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าพบว่าการเกิดจุดหมุนพลาสติกในชั้น16-19 โดยเสาในชั้นบนสุดมี ระดับสมรรถนะถึงระดับ IO ทั้งเสาต้นริมและต้นใน ในขณะที่กำแพงรับแรงเฉือนมีความเสียหายถึง ระดับสมรรถนะ IO เช่นกัน

ระดับ PGA เท่ากับ 0.0801g ซึ่งเป็นระดับที่ทำให้อาคารที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่ามีดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 1

6.2.8 พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Hector Mine , Arleta - Nordhoff Fire Sta (1999)

จากการวิเคราะห์การตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Hector Mine, Arleta -Nordhoff Fire Sta (1999) พบว่า มวลหน่วงปรับค่ามีประสิทธิภาพในการลดความเสียหาย ของอาคารตัวอย่างได้ เมื่อพิจารณาค่าดัชนีความเสียหาย (Damage Index, DI) ของอาคารตัวอย่าง พบว่าอาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า จะเกิดความ เสียหายจนถึงขั้นวิบัติ (Damage Index =1) เมื่อความเร่งสูงสุดที่พื้นดิน (Peak ground acceleration, PGA) เท่ากับ 0.0647g

การเคลื่อนตัวของชั้นหลังคา เมื่อ PGA เท่ากับ 0.0249g ดังรูปที่ 6.73 โครงสร้างที่ติดตั้งและ ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าภายใต้แรงดังกล่าว มีพฤติกรรมอยู่ในช่วงอิลาสติก พบว่าการติดตั้งมวล หน่วงปรับค่ามีประสิทธิภาพในการลดการเคลื่อนตัวของโครงสร้างได้ โดยสามารถลดการเคลื่อนตัวที่ ชั้นบนสุดของอาคารได้มากถึง 34.61 %

เมื่อพิจารณาค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคา เมื่อ PGA เท่ากับ 0.0647g ดังรูปที่ 6.74 ซึ่ง เป็นระดับความรุนแรงที่ทำให้อาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าวิบัติ พบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับ ค่าสามารถลดค่าการเคลื่อนตัวของโครงสร้างได้ โดยสามารถลดการเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคาร ได้ถึง 42.31 % นอกจากนี้ทำการเปรียบเทียบการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.020g และ 0.065g ดังรูปที่ 6.75 พบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลดการเคลื่อนตัว สัมพัทธ์ระหว่างชั้นได้มากทั้ง 2 ระดับความรุนแรง เมื่อพิจารณาถึงความเสียหายที่เกิดขึ้น เมื่อ PGA เท่ากับ 0.0647g อาคารที่ไม่ติดตั้งมวล หน่วงปรับค่าวิบัติในแนวกริด A และ F ชั้น19 และมีความเสียหายเกิดขึ้นในกำแพงรับแรงเฉือนชั้นที่ 1 โดยมีค่าดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 0.54 สำหรับอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าพบว่าที่ระดับ PGA เดียวกันจะมีค่าดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 0.24 ซึ่งพบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถ ลดความเสียหายได้ 76% และไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นในกำแพงรับแรงเฉือน โดยอาคารที่ติดตั้ง มวลหน่วงปรับค่าสามารถทนต่อความเร่งสูงสุดที่ฐานได้ถึง 0.139g เท่านั้น ดังรูปที่ 6.76

รูปที่ 6.74 การเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Hector Mine , Arleta -Nordhoff Fire Sta (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0647g

รูปที่ 6.75 การเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Hector Mine , Arleta -Nordhoff Fire Sta (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0647g

จากรูปที่ 6.77 การติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลดการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาได้ ประมาณ 25-50% จนถึงระดับที่อาคารที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าวิบัติ ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0647g โดยสามารถลดการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคาของอาคารได้ถึง 42.31 %

จากรูปที่ 6.77 พบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลดความเสียหายของอาคาร ตัวอย่างลงได้ โดยในช่วงที่ PGA น้อยกว่า 0.0249g เป็นช่วงที่โครงสร้างทั้งติดตั้งและไม่ติดตั้งมวล หน่วงปรับค่ามีพฤติกรรมอยู่ในช่วงอิลาสติก ซึ่งช่วงดังกล่าวเป็นช่วงที่มวลหน่วงปรับค่าแสดง ประสิทธิภาพในการลดการสั่นไหวของอาคาร (Vibration suppression) เมื่อ PGA อยู่ในช่วง 0.0249g - 0.0398g พบว่าจะไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นกับโครงสร้างติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า เป็นช่วง ที่มวลหน่วงปรับค่าแสดงประสิทธิภาพในการป้องกันความเสียหายของโครงสร้าง (Damage protection) สำหรับ PGA อยู่ในช่วง 0.0398g – 0.0647g เป็นช่วงที่มวลหน่วงปรับค่าแสดง ประสิทธิภาพในการลดความเสียหายของโครงสร้างได้ (Damage reduction) สำหรับ PGA อยู่ช่วง 0.0647g – 0.139g สำหรับอาคารที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า จะมีค่า Damage Indax มากกว่า 1 หรืออยู่ในช่วงที่สามารถทำให้โครงสร้างพังทลายได้ โดยการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าจะสามารถลด ความเสียหายและป้องกันการพังทลายของอาคารได้ (Collapse prevention) แต่เมื่อ PGA มากกว่า 0.139g จะพบว่าอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าจะมีความเสียหายจนถึงพังทลาย ทำให้ ในช่วงประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าหมดลงในช่วงดังกล่าว

จากรูปที่ 6.78 แสดงตำแหน่งในแนวแกนหลักของอาคาร โดยแสดงผลในส่วนของชิ้นส่วน ของโครงสร้างที่มีความเสียหายมากที่สุดในแต่ละกริด และกำแพงรับแรงเฉือน พบว่าการติดตั้งมวล หน่วงปรับค่าสามารถลดตำแหน่งที่เกิดจุดหมุนพลาสติกของชิ้นส่วนโครงสร้างได้ เมื่อพิจารณาที่ PGA เท่ากับ 0.0647g ซึ่งเป็นระดับที่อาคารที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าถึงจุดวิบัติ พบว่าอาคารที่ ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าในมีจุดหมุนพลาสติกเกิดขึ้นในเสาชั้น 13-19 และชั้นบนสุดพบว่าเสามี ระดับสมรรถนะถึงระดับ IO ในเสาต้นริม ในขณะที่กำแพงรับแรงเฉือนระดับสมรรถนะถึงระดับ LS ในชั้นล่างสุด ส่วนอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าพบว่าการเกิดจุดหมุนพลาสติกเพียงบนสุด นอกจากนี้พบว่ายังไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นกับกำแพงรับแรงเฉือน

6.2.9 พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Denali Alaska, Anchorage - K2-04 (2002)

จากการวิเคราะห์การตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Denali Alaska, Anchorage - K2-04 (2002) พบว่า มวลหน่วงปรับค่ามีประสิทธิภาพในการลดความเสียหายของ อาคารตัวอย่างได้ เมื่อพิจารณาค่าดัชนีความเสียหาย (Damage Index, DI) ของอาคารตัวอย่างพบว่า อาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า จะเกิดความ เสียหายจนถึงขั้นวิบัติ (Damage Index =1) เมื่อ ความเร่งสูงสุดที่พื้นดิน (Peak ground acceleration, PGA) เท่ากับ 0.0541g

การเคลื่อนตัวของชั้นหลังคา เมื่อ PGA เท่ากับ 0.00812g ดังรูปที่ 6.79 โครงสร้างที่ติดตั้ง และไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าภายใต้แรงดังกล่าว มีพฤติกรรมอยู่ในช่วงอิลาสติก พบว่าการติดตั้งมวล หน่วงปรับค่ามีประสิทธิภาพในการลดการเคลื่อนตัวของโครงสร้างได้ โดยสามารถลดการเคลื่อนตัวที่ ชั้นบนสุดของอาคารได้มากถึง 64.17 %

เมื่อพิจารณาค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคา ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0541g ดังรูปที่ 6.80 ซึ่ง เป็นระดับความรุนแรงที่ทำให้อาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าวิบัติ พบว่าอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วง ปรับค่ามีการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคา มากกว่าโครงสร้างที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า โดยมีค่าการ เคลื่อนตัวสูงสุดมากกว่า 5.71% นอกจากนี้ทำการเปรียบเทียบการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นที่ ระดับ PGA เท่ากับ 0.008g และ 0.054g ดังรูปที่ 6.81 พบว่าที่ระดับ 0.008g ที่อาคารยังไม่มีความ เสียหาย การติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลดการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นได้ แต่ที่ระดับ 0.054g พบว่าอาคารที่ติดตั้งและไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่ามีค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้น ใกล้เคียงกัน
เมื่อพิจารณาถึงความเสียหายที่เกิดขึ้น เมื่อ PGA เท่ากับ 0.0541g อาคารที่ไม่ติดตั้งมวล หน่วงปรับค่าวิบัติในแนวกริด A และ F ชั้น19 และมีความเสียหายเกิดขึ้นในกำแพงรับแรงเฉือนชั้นที่ 1 โดยมีค่าดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 0.9 สำหรับอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าพบว่าที่ระดับ PGA เดียวกันจะมีค่าดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 0.93 ซึ่งพบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถ ลดความเสียหายได้ 7.34% สำหรับกำแพงรับแรงเฉือนมีความเสียหายเกิดขึ้นในชั้นล่างสุด มีค่า ดัชนี ความเสียหาย เท่ากับ 0.23 โดยอาคารที่ติดตั้งหมวลหน่วงปรับค่าสามารถทนต่อความเร่งสูงสุดที่ฐาน ได้ถึง 0.0568g เท่านั้น ดังรูปที่ 6.82

รูปที่ 6.80 การเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคารตัวอย่าง ภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Denali Alaska, Anchorage - K2-04 (2002) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0541g

รูปที่ 6.81 การเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Denali Alaska, Anchorage -K2-04 (2002) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0541g

รูปที่ 6.82 ค่าความเสียหายของอาคารที่ติดตั้งและไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า ภายใต้คลื่น แผ่นดินไหว Denali Alaska, Anchorage - K2-04 (2002)

จากรูปที่ 6.83 การติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลดการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาได้มาก เมื่ออาคารมีพฤติกรรมอยู่ในช่วงอิลาสติก โดยเมื่ออาคารมีชิ้นส่วนที่มีพฤติกรรมแบบอินอิลาสติกมาก ขึ้นพบว่าการลดการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาจะลดลง จนกระทั่งถึงระดับ PGA มากกว่า 0.049 พบว่า อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าจะมีการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาสูงกว่า

จากรูปที่ 6.83 พบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลดความเสียหายของอาคาร ตัวอย่างลงได้ โดยในช่วงที่ PGA น้อยกว่า 0.00812g เป็นช่วงที่โครงสร้างทั้งติดตั้งและไม่ติดตั้งมวล หน่วงปรับค่ามีพฤติกรรมอยู่ในช่วงอิลาสติก ซึ่งช่วงดังกล่าวเป็นช่วงที่มวลหน่วงปรับค่าแสดง ประสิทธิภาพในการลดการสั่นไหวของอาคาร (Vibration suppression) เมื่อ PGA อยู่ในช่วง 0.00812g - 0.0244g พบว่าจะไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นกับโครงสร้างติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า เป็น ช่วงที่มวลหน่วงปรับค่าแสดงประสิทธิภาพในการป้องกันความเสียหายของโครงสร้าง (Damage protection) สำหรับ PGA อยู่ในช่วง 0.0244g – 0.0541g เป็นช่วงที่มวลหน่วงปรับค่าแสดง ประสิทธิภาพในการลดความเสียหายของโครงสร้างได้ (Damage reduction) สำหรับ PGA อยู่ช่วง 0.0541g – 0.0568g สำหรับอาคารที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า จะมีค่า Damage indax มากกว่า 1 หรืออยู่ในช่วงที่สามารถทำให้โครงสร้างพังทลายได้ โดยการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าจะสามารถลด ความเสียหายและป้องกันการพังทลายของอาคารได้ (Collapse prevention) แต่เมื่อ PGA มากกว่า 0.0568g จะพบว่าอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าจะมีความเสียหายจนถึงพังทลาย ทำให้ ในช่วงประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าหมดลงในช่วงดังกล่าว เมื่อ PGA มากขึ้นแม้ว่า

ประสิทธิภาพในการลดการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาจะลดลง แต่เมื่อพิจารณาในด้านความเสียหาย พบว่ามวลหน่วงปรับค่ายังคงมีประสิทธิภาพในการเพิ่มความต้านทานต่อการวิบัติได้เล็กน้อย

จากรูปที่ 6.84 แสดงตำแหน่งในแนวแกนหลักของอาคาร โดยแสดงผลในส่วนของขิ้นส่วน ของโครงสร้างที่มีความเสียหายมากที่สุดในแต่ละกริด และกำแพงรับแรงเฉือน พบว่าการติดตั้งมวล หน่วงปรับค่าสามารถลดตำแหน่งที่เกิดจุดหมุนพลาสติกของขิ้นส่วนโครงสร้างได้ เมื่อพิจารณาที่ PGA เท่ากับ 0.0541g ซึ่งเป็นระดับที่อาคารที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าถึงจุดวิบัติ พบว่าอาคารที่ ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าในมีจุดหมุนพลาสติกเกิดขึ้นในเสาขั้น 14-19 และบริเวณเสาต้นริมของ ขั้นบนสุดมีระดับสมรรถนะถึงระดับ CP ในขณะที่กำแพงรับแรงเฉือนระดับสมรรถนะถึงระดับ LS ใน ขั้นล่างสุด ส่วนอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าพบว่าการเกิดจุดหมุนพลาสติกที่ชั้น16-19 และ บริเวณเสาต้นริมของชั้นบนสุดมีระดับสมรรถนะถึงระดับ IO และมีความเสียหายของกำแพงรับแรง เฉือนถึงระดับ IO

รูปที่ 6.83 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าในการลดความเสียหายและการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้น หลังคาของอาคารภายใต้แผ่นดินไหว Denali Alaska, Anchorage - K2-04 (2002)

6.2.10 พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว Nenana Mountain Alaska, Anchorage International Airport (2002)

จากการวิเคราะห์การตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Nenana Mountain Alaska, Anchorage International Airport (2002) พบว่า มวลหน่วงปรับค่ามี ประสิทธิภาพในการลดความเสียหายของอาคารตัวอย่างได้ เมื่อพิจารณาค่าดัชนีความเสียหาย (Damage Index, DI) ของอาคารตัวอย่างพบว่าอาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า จะเกิดความ เสียหายจนถึงขั้นวิบัติ (Damage Index =1) เมื่อความเร่งสูงสุดที่พื้นดิน (Peak ground acceleration, PGA) เท่ากับ 0.0436g

การเคลื่อนตัวของชั้นหลังคา เมื่อ PGA เท่ากับ 0.0218g ดังรูปที่ 6.85 โครงสร้างที่ติดตั้งและ ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าภายใต้แรงดังกล่าว มีพฤติกรรมอยู่ในช่วงอิลาสติก พบว่าการติดตั้งมวล หน่วงปรับค่ามีประสิทธิภาพในการลดการเคลื่อนตัวของโครงสร้างได้ โดยสามารถลดการเคลื่อนตัวที่ ชั้นบนสุดของอาคารได้มากถึง 38.25 %

เมื่อพิจารณาค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาเมื่อ PGA เท่ากับ 0.0436g ดังรูปที่ 6.86 ซึ่งเป็น ระดับความรุนแรงที่ทำให้อาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าวิบัติพบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า สามารถลดค่าการเคลื่อนตัวของโครงสร้างได้โดยสามารถลดการเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคารได้ถึง 18.28% นอกจากนี้ทำการเปรียบเทียบการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.022g และ 0.044g ดังรูปที่ 6.87 พบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลดการเคลื่อนตัว สัมพัทธ์ระหว่างชั้นได้ทั้ง 2 ระดับความรุนแรง เมื่อพิจารณาถึงความเสียหายที่เกิดขึ้น เมื่อ PGA = 0.0436g อาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วง ปรับค่าวิบัติในแนวกริด A และ F ชั้น19 และมีความเสียหายเกิดขึ้นในกำแพงรับแรงเฉือนชั้นที่ 1 โดยมีค่าดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 0.88 สำหรับอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าพบว่าที่ระดับ PGA เดียวกันจะมีค่า ดัชนีความเสียหายเพียง 0.17 ซึ่งพบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลดความ เสียหายได้ 83% และไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นในกำแพงรับแรงเฉือน โดยอาคารที่ติดตั้งหมวลหน่วง ปรับค่าสามารถทนต่อความเร่งสูงสุดที่ฐานได้ถึง 0.0558g เท่านั้น ดังรูปที่ 6.88

รูปที่ 6.86 การเคลื่อนตัวที่ชั้นบนสุดของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Nenana Mountain Alaska, Anchorage International Airport (2002)ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0436g

รูปที่ 6.87 การเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ระหว่างชั้นภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Nenana Mountain Alaska, Anchorage International Airport (2002)ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0436g

รูปที่ 6.88 ค่าความเสียหายของอาคารที่ติดตั้งและไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า ภายใต้คลื่น แผ่นดินไหว Nenana Mountain Alaska, Anchorage International Airport (2002)

จากรูปที่ 6.89 การติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลดการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาได้ ประมาณ 40% เมื่ออาคารมีพฤติกรรมอยู่ในช่วงอิลาสติก และจะค่อยๆลดลงเมื่ออาคารมีพฤติกรรม อยู่ในช่วงอินอิลาสติกจนถึงระดับที่อาคารที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าวิบัติ ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0436g การลดการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้นหลังคาได้มีค่า 18.28%

จากรูปที่ 6.89 พบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถลดความเสียหายของอาคาร ตัวอย่างลงได้ โดยในช่วงที่ PGA น้อยกว่า 0.0218g เป็นช่วงที่โครงสร้างทั้งติดตั้งและไม่ติดตั้งมวล หน่วงปรับค่ามีพฤติกรรมอยู่ในช่วงอิลาสติก ซึ่งช่วงดังกล่าวเป็นช่วงที่มวลหน่วงปรับค่าแสดง ประสิทธิภาพในการลดการสั่นไหวของอาคาร (Vibration suppression) เมื่อ PGA อยู่ในช่วง 0.0218g - 0.0291g พบว่าจะไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นกับโครงสร้างติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า เป็นช่วง ที่มวลหน่วงปรับค่าแสดงประสิทธิภาพในการป้องกันความเสียหายของโครงสร้าง (Damage protection) สำหรับ PGA อยู่ในช่วง 0.0291g – 0.0436g เป็นช่วงที่มวลหน่วงปรับค่าแสดง ประสิทธิภาพในการลดความเสียหายของโครงสร้างได้ (Damage reduction) สำหรับ PGA อยู่ช่วง 0.0436g – 0.0558g สำหรับอาคารที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า จะมีค่า Damage index มากกว่า 1 หรืออยู่ในช่วงที่สามารถทำให้โครงสร้างพังทลายได้ โดยการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าจะสามารถลด ความเสียหายและป้องกันการพังทลายของอาคารได้ (Collapse prevention) แต่เมื่อ PGA มากกว่า 0.0558g จะพบว่าอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าจะมีความเสียหายจนถึงพังทลาย ทำให้ ในช่วงประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าหมดลงในช่วงดังกล่าว

รูปที่ 6.89 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าในการลดความเสียหายและการเคลื่อนตัวสูงสุดที่ชั้น หลังคาของอาคารภายใต้แผ่นดินไหว Nenana Mountain Alaska, Anchorage International Airport (2002)

จากรูปที่ 6.90 แสดงตำแหน่งในแนวแกนหลักของอาคาร โดยแสดงผลในส่วนของชิ้นส่วน ของโครงสร้างที่มีความเสียหายมากที่สุดในแต่ละกริด และกำแพงรับแรงเฉือน พบว่าการติดตั้งมวล หน่วงปรับค่าสามารถลดตำแหน่งที่เกิดจุดหมุนพลาสติกของชิ้นส่วนโครงสร้างได้ เมื่อพิจารณาที่ PGA เท่ากับ 0.0436g ซึ่งเป็นระดับที่อาคารที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าถึงจุดวิบัติ พบว่าอาคารที่ ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าในมีจุดหมุนพลาสติกเกิดขึ้นในเสาชั้น 13-19 และชั้นบนสุดพบว่าเสามี ระดับสมรรถนะถึงระดับ CP ในเสาต้นริม และ LS ในเสาต้นใน ในขณะที่กำแพงรับแรงเฉือนระดับ สมรรถนะถึงระดับ LS ในชั้นล่างสุด ส่วนอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าพบว่าการเกิดจุดหมุน พลาสติกเพียงชั้น19 และไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นในกำแพงรับแรงเฉือน

ความเสียหาย เท่ากับ 1

6.3 การสลายพลังงานในชิ้นส่วนของอาคารตัวอย่าง

ความเสียหายในชิ้นส่วนของอาคาร จะพิจารณาจากการเคลื่อนตัวที่เกิดขึ้น และค่าของการ สลายพลังงานเมื่อชิ้นส่วนเข้าสู่พฤติกรรมแบบอินอิลาสติก โดยการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า มี จุดประสงค์เพื่อช่วยในการดูดซับพลังงานที่เกิดขึ้นในอาคารอันเนื่องมาจากการสั่นไหว ทำให้ช่วยลด การสลายพลังงานอาคาร ซึ่งเป็นผลให้ความเสียหายในอาคารลดลง

ในการพิจารณาค่าพลังงานที่สลายไปในชิ้นส่วนของอาคาร อันเนื่องมาจากแรงแผ่นดินไหว จำนวน 10 คลื่น ที่ระดับความรุนแรงที่ทำให้อาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าถึงจุดวับัติ (DI=1) ดังรูปที่ 6.91 จากการศึกษาพบว่าทั้ง 2 อาคาร ส่วนที่มีความเสียหายเป็นหลักของอาคารได้แก่ ชั้น19 ซึ่งเป็นตัวแทนในการพิจารณาความเสียหายของอาคาร และกำแพงรับแรงเฉือนชั้นที่ 1 จะมีการ สลายพลังงานมากที่สุด สำหรับอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าพบว่าจะมีการสลายพลังงานของ ขึ้นส่วนน้อยกว่า อันเนื่องมาจากมวลหน่วงปรับค่าทำหน้าที่เป็นตัวดูดซับพลังงานส่วนหนึ่งมาจาก อาคาร ภายใต้แผ่นดินไหวตัวอย่าง มวลหน่วงปรับค่าช่วยสลายพลังงานเฉลี่ยได้ถึง 3222.24 kJ ซึ่ง คิดเป็นประมาณ 87.26 % ของอาคาร โดยอาคารมีการสลายพลังงานเพียง 470.47 kJ ในขณะที่ อาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่ามีการสลายพลังงานเฉลี่ยเท่ากับ 3096.04 kJ ดังรูปที่ 6.92

รูปที่ 6.91 เปรียบเทียบการสลายพลังงานของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว ที่ระดับ PGA ที่ทำให้ อาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าวิบัติ

รูปที่ 6.92 การสลายพลังงานเฉลี่ยของอาคารที่ติดตั้งและไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า

จากรูปที่ 6.93 แสดงประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าในการลดการสลายพลังงานของ อาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว พบว่า มวลหน่วงปรับค่าสามารถลดการสลายพลังงานอยู่ในช่วง 15.52 – 99.93 % และค่าเฉลี่ย 81.67 % โดยคลื่นแผ่นดินไหวที่ทำให้มวลหน่วงปรับค่ามี ประสิทธิภาพมากที่สุด ได้แก่ Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999), Hector Mine, Arleta -Nordhoff Fire Sta (1999) และ Nenana Mountain Alaska, Anchorage International Airport (2002) โดยสามารถลดการสลายพลังงานได้เกือบ 100 % เป็นผลทำให้ความเสียหายที่เกิดขึ้นใน อาคารตัวอย่างมีน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับอาคารตัวอย่างที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า โดยมีค่า ดัชนีความเสียหาย ของอาคารอยู่ที่ 0.10, 0.17 และ 0.23 ตามลำดับ สำหรับคลื่น Kobe Japan, FUK (1995) เป็นคลื่นที่มวลหน่วงปรับค่าช่วยในการลดพลังงานได้เพียง 15.52 % โดยอาคารเกือบ ถึงขั้นวิบัติ โดยมีค่า ดัชนีความเสียหาย ถึง 0.95 เนื่องจากคลื่นดังกล่าวมีความถี่เด่นชัดไม่สอดคล้อง กับความถี่ของอาคารซึ่งเป็นช่วงที่มวลหน่วงปรับค่าจะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

Dissipated energy reduction (%)

รูปที่ 6.93 การลดการสลายพลังงานของชิ้นส่วนภายในอาคารตัวออย่างภายใต้แผ่นดินไหวที่ระดับ ความเร่งที่ทำให้อาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าวิบัติ

	ระดับความรุนแรงที่ทำให้		อัตราการเพิ่ม	อัตราการลดการสลายพลังงาน
Earthquake	อาคารวิบัติ (ความเร่งวิกฤต, PGA (g))		ความต้านทาน	ของอาคารตัวอย่างที่ระดับ
	อาคารที่ไม่ติดตั้ง	อาคารที่ติดตั้ง	ต่อการวิบัติ	ความเร่งวิกฤตของอาคารที่ไม่
	มวลหน่วงปรับค่า	มวลหน่วงปรับค่า		ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า (%)
Landers	0.116	0.174	1.50	94.27
Kobe	0.228	0.236	1.04	15.52
Chi-Chi,	0.039	0.101	2.69	99.93
KAU064				
Chi-Chi,	0.043	0.054	1.27	88.68
KAU082	0.013			
Duzce,	0.146	0.177	1.21	83.94
Ambarli	0.146			
Duzce,	0.022	0.286	1.23	69.20
Kocamustafa	0.255			
Kocaelli	0.080	0.091	1.14	74.99
Hector	0.065	0.139	2.14	99.22
Denali	0.054	0.057	1.05	91.48
Nenana	0.044	0.056	1.28	99.44
		Average	1.45	81.67

ตารางที่ 6.2 อัตราการเพิ่มความต้านทานต่อการวิบัติและการลดการสลายพลังงานของอาคาร ตัวอย่างจากมวลหน่วงปรับค่า ภายใต้แผ่นดินไหว

จากการทดสอบอาคารตัวอย่างที่ติดตั้งและไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า ภายใต้แผ่นดินไหว จำนวน 10 คลื่น พบว่าในภาพรวมของทุกคลื่นแผ่นดินไหว ดังรูปที่ 6.82-6.83 มวลหน่วงปรับค่าจะ มีประสิทธิภาพในการลดความเสียหาย และเพิ่มความต้านทานต่อการวิบัติของอาคารได้เป็นอย่างดี แม้ว่าจะมีบางคลื่นแผ่นดินไหว ที่มวลหน่วงปรับค่าไม่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากนัก ได้แก่ แผ่นดินไหว Kobe Japan, FUK (1995) เนื่องจากความถี่ของคลื่นแผ่นดินไหวไม่สอดคล้องกับ ความถี่ของอาคารตัวอย่าง แต่ทั้งนี้ยังไม่พบผลในเชิงลบในการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า โดยพบว่า มวลหน่วงปรับค่าสามารถเพิ่มความต้านทานต่อการวิบัติของอาคารได้อยู่ในช่วง 1.04-2.69 เท่า และ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.43 เท่า นอกจากนี้พบว่ามวลหน่วงปรับค่ามีประสิทธิภาพในการลดการสลาย พลังงานของอาคารตัวอย่างได้เป็นอย่างมาก ที่ระดับความเร่งวิกฤตที่ทำให้อาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วง ปรับค่าถึงจุดวิบัติ โดยสามารถลดการสลายพลังงานได้ตั้งแต่ 15.52-99.93% โดยมีค่าเฉลี่ยในการลด การสลายพลังงานของอาคารตัวอย่างได้ถึง 81.67%

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

บทที่ 7 พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกภายใต้แผ่นดินไหว

จากการศึกษาในข้างต้น พบว่ามวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติกมีประสิทธิภาพในการช่วย ป้องกันและลดความเสียหายของอาคารตัวอย่างที่มีพฤติกรรมอยู่ในช่วงอินอิลาสติกได้จากแรง แผ่นดินไหวขนาดรุนแรงได้อย่างมีนัยสำคัญ

ในหัวข้อนี้ได้ทำการเปลี่ยนพฤติกรรมของมวลหน่วงปรับค่าให้มีพฤติกรรมแบบอินอิลาสติก ติดตั้งบนอาคารตัวอย่างเดิม และวิเคราะห์พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างโดยโปรแกรม PERFORM-3D ด้วยวิธีการวิเคราะห์พลศาสตร์ไม่เชิงเส้น (Nonlinear dynamic procedure) โดยใช้วิธีแบบประวัติ เวลา (Time history analysis) คำนวณผลการตอบสนองของอาคารที่ทุกช่วงขณะเวลา แล้วจึงทำ การเปรียบเทียบประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกกับแบบอิลาสติก

7.1 การออกแบบมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก

การออกแบบคุณสมบัติของมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก จะต้องออกแบบให้ขึ้นส่วนเสา ให้มีพฤติกรรมแบบอินอิลาสติกโดยจะต้องกำหนดกำลังรับแรงของเสา หรือ P-M diagram ให้ เหมาะสม โดยกำหนดให้มวลหน่วงปรับค่ามีคุณสมบัติคงเดิมเมื่อมวลหน่วงปรับค่าสั่นไหวในช่วง อิลาสติก

ในงานวิจัยนี้ทำการสมมุติให้พิจารณาผลของระบบมวลหน่วงปรับค่าในการลดการ ตอบสนองในแนวแกนหลักของอาคารตัวอย่างเป็นหลัก จึงทำการปรับค่าเท่ากันทั้งในแนวแกน หลัก และแนวแกนรองของอาคารโดยปรับให้เหมาะสมกับคุณสมบัติของอาคารในโหมดแรก โดยเริ่มจาก การ Pushover analysis ในแนวแกนหลัก โดยใส่แรงดันที่ชั้นบนสุด แล้วทำการวัดการเคลื่อนตัวของ ชั้นหลังคา เพื่อดูพฤติกรรมในภาพรวมของอาคารตัวอย่าง

จากรูปที่ 7.1 พบว่าค่าการเคลื่อนตัวสัมพัทธ์ที่จุดครากในภาพรวมของอาคารมีค่าเท่ากับ 0.00168 ดังนั้นค่าการเคลื่อนตัวที่ชั้นหลังค่าจะมีค่าเท่ากับค่าดริฟคูณด้วยความสูงของอาคารจะมี ค่าเท่ากับ 0.00168 × 60.8 = 0.102 เมตร

หลังจากได้พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างแล้ว ทำการศึกษาพฤติกรรมการสั่นไหวของอาคาร ตัวอย่างที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก โดยวัดค่าที่จากแผ่นดินไหวทั้งหมด 10 คลื่น ที่ เคยใช้ในการศึกษาที่ระดับความรุนแรงที่ยังทำให้อาคารตัวอย่างมีพฤติกรรมอยู่ในช่วงอิลาสติก แล้ว ทำการวัดค่าการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคา และมวลหน่วงปรับค่า เพื่อคิดอัตราส่วนระหว่างการ เคลื่อนตัวของมวลหน่วงปรับค่าและชั้นหลังคา ดังตารางที่ 7.1

Farthquaka	Scale		TMD/Roof	
Еаптициаке	Factor	PGA (g)	Displacement Ratio	
Lander	0.6	0.0388	3.16	
Kobe	1	0.0422	1.59	
Chi-Chi (1)	0.8	0.0188	2.88	
Chi-Chi (2)	0.6	0.0116	2.47	
Duzce (1)	0.6	0.0230	1.97	
Duzce (2)	3	0.0510	1.76	
Kocaelli	1.8	0.0524	2.90	
Hector	0.8	0.0199	2.27	
Denali	0.6	0.0081	2.11	
Nenana	1.8	0.0218	2.98	
		Average	2.41	

ตารางที่ 7.1 อัตราส่วนเคลื่อนตัวระหว่างมวลหน่วงปรับค่าและชั้นหลังคาภายใต้แรงแผ่นดินไหว

จากตารางที่ 7.1 พบว่าการเคลื่อนตัวเฉลี่ยของมวลหน่วงปรับค่าเป็น 2.41 เท่าของการ เคลื่อนตัวของชั้นหลังคา แล้วทำการคำนวณการเคลื่อนตัวของมวลหน่วงปรับค่าที่จุดคราก โดยนำค่า อัตราส่วนการเคลื่อนตัวเฉลี่ยระหว่างมวลหน่วงปรับค่าและชั้นหลังคาคูณกับการเคลื่อนตัวที่ชั้น หลังคา ดังนั้นการเคลื่อนตัวของมวลหน่วงปรับค่าที่จุดครากมีค่าเท่ากับ 2.41 x 0.102 = 0.246 เมตร โดยค่ากำลังรับแรงแนวแกนของเสาของมวลหน่วงปรับค่า จะเกิดจากมวลของมวลหน่วงปรับ ค่าที่ติดตั้งอยู่ด้านบน รวมกับผลจากแผ่นดินไหว ที่ทำให้เกิดการเคลื่อนตัว หลังจากนั้นนำค่าเหล่านี้ไป สร้าง P-M Diagram หรือ Yield Surface ในโปรแกรม PERFORM-3D ให้มวลหน่วงปรับค่าถึงจุด ครากตามระยะที่ต้องการ ดังรูปที่ 7.2

รูปที่ 7.2 P-M Diagram ของเสามวลหน่วงปรับค่า

7.2 พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างภายใต้แผ่นดินไหว

ในส่วนนี้ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมของอาคารตัวอย่างที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลา สติก เปรียบเทียบกับมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก โดยคลื่นแผ่นดินไหวที่นำมาทำการทดสอบกับ มวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก ได้แก่ Nenana (2002), Hector-mine (1999), Chi-Chi (1999) และ Landers (1992) เนื่องจากอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติกภายใต้แผ่นดินไหว เหล่านี้ สามารถลดการตอบสนองของอาคารตัวอย่างได้ เนื่องจากมวลหน่วงปรับค่าสามารถดูดซึม พลังงานจากอาคารตัวอย่างได้เป็นอย่างดี ในการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกจึงมี แนวโน้มที่จะทำงานได้ดีภายใต้คลื่นแผ่นดินไหวดังกล่าว

7.2.1 พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกภายใต้ แผ่นดินไหว Nenana Mountain Alaska, Anchorage International Airport (2002)

จากการวิเคราะห์การตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Nenana Mountain Alaska, Anchorage International Airport (2002) โดยปรับพฤติกรรมของมวลหน่วง ปรับค่าให้เป็นแบบอินอิลาสติกดังรูปที่ 7.2 มวลหน่วงปรับค่าจะเริ่มถึงจุดครากเมื่อ แผ่นดินไหวมี ระดับ PGA เท่ากับ 0.0388g ซึ่งเป็นช่วงที่อาคารเริ่มมีความเสียหายไปแล้วบางส่วนโดยมีค่า ดัชนี ความเสียหาย เท่ากับ 0.1 โดยในช่วงที่มวลหน่วงปรับค่าเริ่มมีความเสียหาย ความเสียหายของอาคาร ไม่แตกต่างกันมากนักเมื่อเปรียบเทียบกับอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก แต่เมื่อมวล หน่วงปรับค่ามีความเสียหายมากขึ้น ความเสียหายของอาคารจะลดลง และพบว่ามวลหน่วงปรับค่า แบบอินอิลาสติกสามารถทนต่อความรุนแรงของแผ่นดินไหวได้จนกระทั่งอาคารถึงจุดวิบัติที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0606g ซึ่งทนได้มากกว่าอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก ที่วิบัติที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0558g ซึ่งคิดเป็น 1.09 เท่า ดังรูปที่ 7.3-7.4

รูปที่ 7.3 ค่าความเสียหายของอาคารที่ไม่ติดตั้งและติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติกและแบบ อินอิลาสติก ภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Nenana Mountain Alaska, Anchorage International

Airport (2002)

หลังจากนั้นทำการปรับค่ากำลังของเสามวลหน่วงปรับค่าลง 50% ดังรูปที่ 7.5 เพื่อให้มวล หน่วงปรับค่าถึงจุดครากเร็วขึ้น เพื่อศึกษาผลกระทบต่ออาคารตัวอย่าง

รูปที่ 7.5 P-M Diagram ของเสามวลหน่วงปรับค่าที่ถูกปรับค่ากำลังต้านทานลง 50%

หลังจากทำการปรับค่ากำลังของมวลหน่วงปรับค่าลง 50% พบว่ามวลหน่วงปรับค่าจะเริ่มถึง จุดครากเมื่อแผ่นดินไหวมีระดับ PGA เท่ากับ 0.0290g ซึ่งพบว่าอาคารเริ่มมีความเสียหายที่ระดับ ความรุนแรงนี้เช่นกัน

จากรูปที่ 7.6-7.7 แสดงถึงความเสียหายของอาคาร โดยพบว่ามวลหน่วงปรับค่าที่ถูกปรับลด กำลังลง 50% จะเริ่มถึงจุดครากที่ PGA เท่ากับ 0.0290g เช่นเดียวกับขึ้นส่วนแรกของอาคารตัวอย่าง ได้แก่ เสาต้นมุมของชั้น 19 โดยในช่วงที่มวลหน่วงปรับค่ามีความเสียหายไม่มากนัก มวลหน่วงปรับ ค่าแบบอินอิลาสติกยังไม่แสดงประสิทธิภาพมากนักเมื่อเปรียบเทียบกับมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลา สติก แต่เมื่อความรุนแรงของแผ่นดินไหวมากขึ้นจนมวลหน่วงปรับค่ามีความเสียหายมากขึ้น พบว่า ประสิทธิภาพในการลดความเสียหายของอาคารจะมีมากเมื่อเปรียบเทียบกับอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วง ปรับค่าแบบอิลาสติก เมื่ออาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าถึงจุดวิบัติที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0436g อาคารนี้จะมีค่าดัชนีความเสียหายดัชนีความเสียหาย เพียง 0.13 ในขณะที่เมื่ออาคารที่ติดตั้งมวล หน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก ถึงจุดวิบัติที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0557g อาคารนี้จะมีค่าดัชนีความ เสียหาย เพียง 0.25 โดยอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าที่ลดกำลังของเสามวลหน่วงปรับค่าลง 50% จะป้องกันการพังทลายของอาคารได้จนถึงระดับ PGA เท่ากับ 0.0799g อาคารจึงจะวิบัติ และคิด เป็น 1.43 เท่า ของอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก

รูปที่ 7.6 ค่าความเสียหายของอาคารที่ไม่ติดตั้งและติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติกและแบบ อินอิลาสติก (0.5Fy) ภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Nenana Mountain Alaska, Anchorage

International Airport (2002)

รูปที่ 7.7 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก (0.5F_y) ในการลดความเสียหายของ อาคารภายใต้แผ่นดินไหว Nenana Mountain Alaska, Anchorage International Airport (2002)

นอกจากนี้ทำการปรับค่ากำลังของเสามวลหน่วงปรับค่าลง 75% ดังรูปที่ 7.8 เพื่อควบคุมให้ มวลหน่วงปรับค่าถึงจุดครากก่อนที่อาคารตัวอย่างจะได้รับความเสียหายแล้วจึงทำการเปรียบเทียบ พฤติกรรมกับ 2 อาคารแรกที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก

หลังจากทำการปรับค่ากำลังของมวลหน่วงปรับค่าลง 75% ดังรูปที่ 7.8 พบว่ามวลหน่วงปรับ ค่าจะเริ่มถึงจุดครากเมื่อแผ่นดินไหวมีระดับ PGA เท่ากับ 0.0194g ในขณะที่ชิ้นส่วนแรกของอาคาร จะเริ่มมีความเสียหายที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0364g ซึ่งมวลหน่วงปรับค่าจะถึงจุดครากก่อน

จากรูปที่ 7.9-7.10 แสดงถึงความเสียหายของอาคาร โดยพบว่ามวลหน่วงปรับค่าที่ถูกปรับ ลดกำลังลง 75% จะเริ่มถึงจุดครากที่ PGA เท่ากับ 0.0194g ในขณะที่ชิ้นส่วนแรกของอาคาร ได้แก่ เสาต้นมุมของชั้น 19 จะมีเริ่มมีความเสียหายเมื่อแผ่นดินไหวมีระดับ PGA เท่ากับ 0.364g เมื่อ อาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าถึงจุดวิบัติที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0436g อาคารนี้จะมีค่าดัชนี ความเสียหาย เพียง 0.073 ในขณะที่เมื่ออาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติกถึงจุดวิบัติที่ ระดับ PGA เท่ากับ 0.557g อาคารนี้จะมีค่าดัชนีความเสียหาย เพียง 0.34 โดยอาคารที่ติดตั้งมวล หน่วงปรับค่าที่ลดกำลังของเสามวลหน่วงปรับค่าลง 75% จะป้องกันการพังทลายของอาคารได้จนถึง ระดับ PGA เท่ากับ 0.0751g อาคารจึงจะวิบัติ และคิดเป็น 1.35 เท่า ของอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วง ปรับค่าแบบอิลาสติก

International Airport (2002)

Anchorage International Airport (2002)

จากรูปที่ 7.11-7.12 เมื่อทำการเปรียบเทียบอาคารทั้ง 5 อาคาร ได้แก่

- 1. อาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า
- 2. อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก

- อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก (ชิ้นส่วนแรกของอาคารถึงจุดคราก ก่อนมวลหน่วงปรับค่า)
- อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกที่ปรับกำลังต้านทานในเสาลง 50%
 (0.5Fy) (ชิ้นส่วนแรกของอาคารถึงจุดครากพร้อมมวลหน่วงปรับค่า)
- 5. อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกที่ปรับกำลังต้านทานในเสาลง 75% (0.25Fy) (ชิ้นส่วนแรกของอาคารถึงจุดครากหลังมวลหน่วงปรับค่า)

พบว่าพฤติกรรมของมวลหน่วงปรับค่าที่สามารถป้องกันการวิบัติของอาคารได้มากที่สุด ได้แก่อาคารที่ 4, 5, 3 และ 2 ตามลำดับ จะเห็นว่าในช่วงที่แผ่นดินไหวยังมีขนาดไม่รุนแรง พฤติกรรม ความเสียหายของทั้ง 4 อาคาร จะมีความเสียหายใกล้เคียงกัน โดยอาคารที่ 5 ซึ่งเป็นอาคารที่มวล หน่วงปรับค่ามีความเสียหายมากที่สุดเนื่องจากกำลังต้านทานค่อนข้างต่ำ จะมีประสิทธิภาพในการลด ความเสียหายได้ดีที่สุดในช่วงแรก แต่เมื่อแผ่นดินไหวมีขนาดรุนแรงขึ้นจนอาคารมีความเสียหายมาก ขึ้น อาคารที่ 4 จะสามารถป้องกันการวิบัติของอาคารได้ดีที่สุด เนื่องจากพฤติกรรมของมวลหน่วง ปรับค่ามีความสอดคล้องกับอาคาร ตลอดช่วงความรุนแรงของแผ่นดินไหว

ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าในการลดการสลายพลังงานของอาคารตัวอย่างภายใต้ แผ่นดินไหว Nenana Mountain Alaska, Anchorage International Airport (2002)

ความเสียหายในขึ้นส่วนของอาคาร จะพิจารณาจากการเคลื่อนตัวที่เกิดขึ้น และค่าของการ สลายพลังงานเมื่อขึ้นส่วนเข้าสู่พฤติกรรมแบบอินอิลาสติก ไดยในส่วนนี้ได้ทำการติดตั้งมวลหน่วง ปรับค่าโดยปรับพฤติกรรมของเสาให้เป็นแบบอินอิลาสติก มีจุดประสงค์เพื่อให้เสาเป็นตัวช่วยตัวหน่วง ในการดูดซับพลังงานที่เกิดขึ้นในอาคารอันเนื่องมาจากการสั่นไหว

จากรูปที่ 7.13 แสดงการสลายพลังงานของอาคารตัวอย่าง ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.051g และ 0.056g ซึ่งเป็นระดับที่ทำให้อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก มีความเสียหายระดับ ปานกลาง และอาคารถึงจุดวิบัติ ตามลำดับ พบว่าทั้ง 2 ระดับ ความรุนแรงของแผ่นดินไหว อาคารที่มีการสลายพลังงานน้อยที่สุด ได้แก่ อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกที่ปรับ กำลังต้านทานในเสาลง 50% (0.5Fy) และพบว่าอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก เนื่องจากมี ขั้นส่วนที่มีพฤติกรรมอินอิลาสติกน้อยกว่า หรือความเสียหายน้อยกว่า

จากรูปที่ 7.14-7.15 แสดงการสลายพลังงานของอาคารตัวอย่าง รวมถึงมวลหน่วงปรับค่า ได้แก่ เสา และตัวหน่วง ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.051g และ 0.056g ตามลำดับ ซึ่งเป็นระดับที่ทำให้ อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก มีความเสียหายระดับปานกลาง และอาคารถึงจุดวิบัติ ตามลำดับ พบว่าแนวโน้มในการสลายพลังงานของอาคาร และมวลหน่วงปรับค่าของทั้ง 2 ระดับ ความรุนแรง มีลักษณะไปในทิศทางเดียวกัน โดยอาคารที่มวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก จะมีเสา เป็นตัวช่วยตัวหน่วงในการสลายพลังงาน โดยพบว่าสามารถลดการสลายพลังงานของอาคารลงได้ มากกว่า มวลหน่วงปรับค่าที่เสาเป็นแบบอิลาสติก เมื่อเปรียบเทียบอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า แบบอินอิลาสติก พบว่าอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าที่ถึงจุดครากก่อนอาคาร (0.25Fy) เสาจะช่วย สลายพลังงานมากกว่าตัวหน่วง ในขณะที่อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าที่ถึงจุดครากหลังอาคาร (Fy) ตัวหน่วงจะสลายพลังงานมากกว่าเสา ส่วนอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าที่ถึงจุดครากพร้อม อาคาร (0.5Fy) เสาและตัวหน่วงจะมีการสลายพลังงานใกล้เคียงกัน และเมื่อดูจากแนวโน้มทั้ง 3 ้อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก พบว่า เมื่อเสามีการสลายพลังงานมากขึ้นหรือกำลัง ของเสาลดลง ตัวหน่วงจะทำหน้าที่ในการสลายพลังงานต่ำลง ดังนั้นจึงควรปรับกำลังของเสาให้ ้เหมาะสมเพื่อให้ มวลหน่วงปรับค่าสลายพลังงานได้ดีที่สุด ซึ่งจากงานวิจัยนี้พบว่า การทำให้เสาของ มวลหน่วงปรับค่าถึงจุดครากพร้อมกับอาคารจะทำให้มวลหน่วงปรับค่ามีประสิทธิภาพในการสลาย พลังงานมากที่สุด ทำให้ลดการสลายพลังงานของอาคารลงได้

รูปที่ 7.14 การสลายพลังงานของอาคาร และมวลหน่วงปรับค่า ภายใต้แผ่นดินไหว Nenana Mountain Alaska, Anchorage International Airport (2002) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.051g

7.2.2 พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกภายใต้ แผ่นดินไหว Hector Mine , Arleta -Nordhoff Fire Sta (1999)

จากการวิเคราะห์การตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Hector Mine, Arleta -Nordhoff Fire Sta (1999) โดยปรับพฤติกรรมของมวลหน่วงปรับค่าให้เป็นแบบอินอิลาสติก ดังรูปที่ 7.2 มวลหน่วงปรับค่าจะเริ่มถึงจุดครากเมื่อ แผ่นดินไหวมีระดับ PGA เท่ากับ 0.0747g ซึ่ง เป็นช่วงที่อาคารเริ่มมีความเสียหายไปแล้วบางส่วนโดยมีค่าดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 0.27 โดย ในช่วงที่มวลหน่วงปรับค่าเริ่มมีความเสียหาย พบว่ามวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกสามารถลด ความเสียหายของอาคารได้ดีกว่าอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก และพบว่ามวลหน่วง ปรับค่าแบบอินอิลาสติกสามารถทนต่อความรุนแรงของแผ่นดินไหวได้จนกระทั่งอาคารถึงจุดวิบัติที่ ระดับ PGA เท่ากับ 0.146g ซึ่งทนได้มากกว่าอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก ที่วิบัติที่ ระดับ PGA เท่ากับ 0.139g ซึ่งคิดเป็น 1.05 เท่า ดังรูปที่ 7.16-7.17

ที่ 7.17 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกในการลดความเสียหายของอาคารภายใต้ แผ่นดินไหว Hector Mine, Arleta -Nordhoff Fire Sta (1999)

หลังจากทำการปรับค่ากำลังของมวลหน่วงปรับค่าลง 50% ดังรูปที่ 7.5 พบว่ามวลหน่วง ปรับค่าจะเริ่มถึงจุดครากเมื่อแผ่นดินไหวมีระดับ PGA เท่ากับ 0.0448g ซึ่งพบว่าอาคารเริ่มมีความ เสียหายเพียงเล็กน้อยโดยมีค่าดัชนีความเสียหาย เพียง 0.083 ซึ่งถือว่ามวลหน่วงปรับค่าและอาคาร ถึงจุดครากด้วยระดับความรุนแรงใกล้เคียงกัน

จากรูปที่ 7.18-7.19 แสดงถึงความเสียหายของอาคาร โดยพบว่ามวลหน่วงปรับค่าที่ถูกปรับ ลดกำลังลง 50% จะเริ่มถึงจุดครากที่ PGA เท่ากับ 0.0448g ในขณะที่ชิ้นส่วนแรกของอาคารตัวอย่าง ได้แก่ เสาต้นมุมของชั้น 19 มีค่าดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 0.083 ที่ระดับดังกล่าว เมื่อมวลหน่วง ปรับค่ามีความเสียหายมากขึ้น พบว่าประสิทธิภาพในการลดความเสียหายของอาคารจะมีมากเมื่อ เปรียบเทียบกับอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก เมื่ออาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า ถึงจุดวิบัติที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0647g อาคารนี้จะมีค่าดัชนีความเสียหาย เพียง 0.15 ในขณะที่เมื่อ อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติกถึงจุดวิบัติที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.139g อาคารนี้จะมีค่า ดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 0.79 โดยอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าที่ลดกำลังของเสามวลหน่วงปรับ ค่าลง 50% จะป้องกันการพังทลายของอาคารได้จนถึงระดับ PGA เท่ากับ 0.147g อาคารจึงจะวิบัติ และคิดเป็น 1.05 เท่า ของอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก

รูปที่ 7.18 ค่าความเสียหายของอาคารที่ไม่ติดตั้งและติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติกและแบบ อินอิลาสติก (0.5Fy) ภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Hector Mine, Arleta -Nordhoff Fire Sta (1999)

หลังจากทำการปรับค่ากำลังของมวลหน่วงปรับค่าลง 75% ดังรูปที่ 7.8 พบว่ามวลหน่วงปรับ ค่าจะเริ่มถึงจุดครากเมื่อแผ่นดินไหวมีระดับ PGA เท่ากับ 0.0394g ในขณะที่ชิ้นส่วนแรกของอาคาร จะเริ่มมีความเสียหายที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0448g ซึ่งมวลหน่วงปรับค่าจะถึงจุดครากก่อน

จากรูปที่ 7.20-7.21 แสดงถึงความเสียหายของอาคาร โดยพบว่ามวลหน่วงปรับค่าที่ถูกปรับ ลดกำลังลง 75% จะเริ่มถึงจุดครากที่ PGA เท่ากับ 0.0394g ในขณะที่ชิ้นส่วนแรกของอาคาร ได้แก่ เสาต้นมุมของชั้น 19 จะมีเริ่มมีความเสียหายเมื่อแผ่นดินไหวมีระดับ PGA เท่ากับ 0.0448g เมื่อ อาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าถึงจุดวิบัติที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0647g อาคารนี้จะมีค่าดัชนี ความเสียหาย เพียง 0.15 ในช่วงที่อาคารมีความเสียหายเพียงเล็กน้อยพบว่ามวลหน่วงปรับค่าที่ปรับ กำลังต้านทานในเสาลง 75% มีประสิทธิภาพมากกว่ามวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก จนถึงระดับ PGA เท่ากับ 0.0996g พบว่าอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกที่ปรับกำลังต้านทานใน เสาลง 75% จะมีความเสียหายมากกว่าอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก และอาคาร ดังกล่าวจะถึงจุดวิบัติเมื่อแผ่นดินไหวมีความรุนแรง PGA เท่ากับ 0.129g ในขณะที่ระดับความ รุนแรงเดียวกันอาคารที่ติดตั้งแบบมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก มีค่าดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 0.85 เท่านั้น

รูปที่ 7.20 ค่าความเสียหายของอาคารที่ไม่ติดตั้งและติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติกและแบบ อินอิลาสติก (0.25Fy) ภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Hector Mine, Arleta -Nordhoff Fire Sta (1999)

จากรูปที่ 7.22-7.23 เมื่อทำการเปรียบเทียบอาคารทั้ง 5 อาคาร ได้แก่

- 1. อาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า
- 2. อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก
- อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก (ขึ้นส่วนแรกของอาคารถึงจุด ครากก่อนมวลหน่วงปรับค่า)
- อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกที่ปรับกำลังต้านทานในเสาลง 50%
 (0.5Fy) (ชิ้นส่วนแรกของอาคารถึงจุดครากพร้อมมวลหน่วงปรับค่า)

 5. อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกที่ปรับกำลังต้านทานในเสาลง 75% (0.25Fy) (ชิ้นส่วนแรกของอาคารถึงจุดครากหลังมวลหน่วงปรับค่า)

พบว่าพฤติกรรมของมวลหน่วงปรับค่าที่สามารถป้องกันการวิบัติของอาคารได้มากที่สุด ได้แก่อาคารที่ 4, 3, 2 และ 5 ตามลำดับ แต่เมื่อพิจารณาที่ระดับความรุนแรงน้อยกว่า 0.0647g ซึ่ง เป็นระดับที่อาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าวิบัติ อาคารที่ 5 ซึ่งมีกำลังของเสาน้อยที่สุด จะมี สามารถลดความเสียหายของอาคารได้มากที่สุด แต่เมื่อความรุนแรงมากขึ้น ทำให้เสาของมวลหน่วง ปรับค่ามีความเสียหายมาก จนทำให้ประสิทธิภาพของตัวหน่วงในการสลายพลังงานต่ำลง ทำให้ อาคารนี้วิบัติเป็นอาคารแรก สำหรับอาคารที่ 4 จะสามารถป้องกันการวิบัติของอาคารได้ดีที่สุด เนื่องจากพฤติกรรมของมวลหน่วงปรับค่ามีความสอดคล้องกับอาคาร ตลอดช่วงความรุนแรงของ แผ่นดินไหว

รูปที่ 7.22 ค่าความเสียหายของอาคารที่ไม่ติดตั้งและติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า ทั้งหมดจำนวน 5 อาคาร ภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Hector Mine, Arleta -Nordhoff Fire Sta (1999)

รูปที่ 7.23 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก ทั้งหมดจำนวน 4 อาคาร ในการลด ความเสียหายของอาคารภายใต้แผ่นดินไหว Hector Mine, Arleta -Nordhoff Fire Sta (1999)

ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าในการลดการสลายพลังงานของอาคารตัวอย่างภายใต้ แผ่นดินไหว Hector Mine, Arleta -Nordhoff Fire Sta (1999)

ความเสียหายในขึ้นส่วนของอาคาร จะพิจารณาจากการเคลื่อนตัวที่เกิดขึ้น และค่าของการ สลายพลังงานเมื่อขึ้นส่วนเข้าสู่พฤติกรรมแบบอินอิลาสติก โดยในส่วนนี้ได้ทำการติดตั้งมวลหน่วง ปรับค่าโดยปรับพฤติกรรมของเสาให้เป็นแบบอินอิลาสติก มีจุดประสงค์เพื่อให้เสาเป็นตัวช่วยตัวหน่วง ในการดูดซับพลังงานที่เกิดขึ้นในอาคารอันเนื่องมาจากการสั่นไหว

จากรูปที่ 7.24 แสดงการสลายพลังงานของอาคารตัวอย่าง ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.010g และ 0.129g ซึ่งเป็นระดับที่ทำให้อาคารที่ที่มีความเสียหายมากที่สุด ได้แก่ อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วง ปรับค่าแบบอินอิลาสติกที่ปรับกำลังต้านทานในเสาลง 75% (0.25Fy) มีความเสียหายระดับปาน กลาง และอาคารถึงจุดวิบัติ ตามลำดับ พบว่าทั้ง 2 ระดับ ความรุนแรงของแผ่นดินไหว อาคารที่มี การสลายพลังงานน้อยที่สุด ได้แก่ อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกที่ปรับกำลัง ต้านทานในเสาลง 50% (0.5Fy) อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก อาคารที่ติดตั้ง มวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก และอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติกที่ปรับกำลัง ต้านทานในเสาลง 75% (0.25Fy)

จากรูปที่ 7.25-7.26 แสดงการสลายพลังงานของอาคารตัวอย่าง รวมถึงมวลหน่วงปรับค่า ได้แก่ เสา และตัวหน่วง ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.010 และ 0.129g ตามลำดับ เมื่อพิจารณาที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.010g พบว่า อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกที่ปรับกำลังต้านทานใน เสาลง 50% (0.5Fy) มีการสลายพลังงานน้อยที่สุด ในขณะที่อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิ ลาสติก และมวลหน่วงปรับค่าที่ปรับกำลังต้านทานในเสาลง 75% (0.25Fy) มีค่าการสลายพลังงาน มากที่สุดตามลำดับ แต่เมื่อพิจารณาถึงประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก พบว่า เสาของมวลหน่วงปรับค่าจะมีการสลายพลังงานมากขึ้น ตามกำลังต้านทานที่ลดลงของเสา ซึ่ง แปรผกผันกับการสลายพลังงานของความหหน่วง เมื่อพิจารณาทั้งเสาและตัวหน่วง พบว่ามวลหน่วง ปรับค่าที่ปรับกำลังต้านทานในเสาลง 50% จะมีการสลายพลังงานมากที่สุด เนื่องจากเป็นค่าที่ เหมาะสมในการสลายพลังงานของมวลหน่วงปรับค่า และสามารถช่วยลดการสลายพลังงานของ เมื่อพิจารณาระดับความรุนแรงที่ PGA เท่ากับ 0.129g ดังรูปที่ 7.26 พบว่า อาคารได้มากที่สุด ้อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกที่ปรับกำลังต้านทานในเสาลง 50% (0.5Fy) มีการ สลายพลังงานน้อยที่สุด เท่ากับ 2083 kJ ในขณะที่อาคารอื่นๆมีการสลายพลังงานมาก อยู่ในช่วง 14000-23000 kJ เนื่องจากมีความเสียหายเกิดขึ้นเป็นอย่างมากในกำแพงรับแรงเฉือนชั้นล่างสุด เมื่อเปรียบเทียบอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก (Fy) กับอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับ ้ค่าแบบอินอิลาสติกที่ปรับกำลังต้านทานในเสาลง 50% (0.5Fy) พบว่า แม้ว่าอาคารดังกล่าวจะมีค่า ดัชนีความเสียหาย ต่างกันไม่มากนัก ได้แก่ 0.69 และ 0.62 ตามลำดับ แต่การสลายพลังงานของ ้อาคารต่างกับมาก เนื่องจากเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาความเสียหาย หรือ ค่าดัชนีความเสียหาย ใช้ ค่ากริดที่มีความเสียหายสูงที่สุด ได้แก่ กริด A และ F ในชั้นบนสุด แต่ในความเป็นจริง อาคารแรกมี ความเสียหายในกำแพงรับแรงเฉือนเป็นอย่างมาก ในขณะที่อีกอาคารมีความเสียหายเกิดขึ้นบ้าง จึง เป็นผลทำให้ค่าการสลายพลังงานของอาคารแตกต่างกันเป็นอย่างมาก

รูปที่ 7.25 การสลายพลังงานของอาคาร และมวลหน่วงปรับค่า ภายใต้แผ่นดินไหว Hector Mine, Arleta -Nordhoff Fire Sta (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.100g

รูปที่ 7.26 การสลายพลังงานของอาคาร และมวลหน่วงปรับค่า ภายใต้แผ่นดินไหว Hector Mine, Arleta -Nordhoff Fire Sta (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.129g

7.2.3 พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกภายใต้ แผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999)

จากการวิเคราะห์การตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999) โดยปรับพฤติกรรมของมวลหน่วงปรับค่าให้เป็นแบบอินอิลาสติกดังรูปที่ 7.2 มวลหน่วงปรับค่าจะเริ่มถึงจุดครากเมื่อ แผ่นดินไหวมีระดับ PGA เท่ากับ 0.0422g ซึ่งเป็นช่วงที่ อาคารเริ่มมีความเสียหายไปแล้วบางส่วนโดยมีค่าดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 0.18 โดยในช่วงที่มวล หน่วงปรับค่าเริ่มมีความเสียหาย พบว่ามวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกสามารถลดความเสียหาย ของอาคารได้ดีกว่าอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก จนแผ่นดินไหวมีความรุนแรงมากขึ้น จนถึงระดับหนึ่ง พบว่าอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก จนแผ่นดินไหวมีความรุนแรงมากขึ้น จนถึงระดับหนึ่ง พบว่าอาการที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก จนแผ่นดินไหวมีความเสียหายมากกว่า อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก และพบว่ามวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกจะมีความเสียหายมากกว่า กนต่อความรุนแรงของแผ่นดินไหวได้จนกระทั่งอาคารถึงจุดวิบัติที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.099g ซึ่งทน ได้น้อยกว่าอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก ที่วิบัติที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.101g ดังรูปที่ 7.27-7.28

รูปที่ 7.27 ค่าความเสียหายของอาคารที่ไม่ติดตั้งและติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติกและแบบ อินอิลาสติก ภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999)

รูปที่ 7.28 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกในการลดความเสียหายของอาคาร ภายใต้แผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999)

หลังจากทำการปรับค่ากำลังของมวลหน่วงปรับค่าลง 50% ดังรูปที่ 7.5 พบว่ามวลหน่วงปรับ ค่าจะเริ่มถึงจุดครากเมื่อแผ่นดินไหวมีระดับ PGA เท่ากับ 0.0235g ซึ่งพบว่าอาคารเริ่มมีความ เสียหายที่ระดับความรุนแรงนี้เช่นกัน

จากรูปที่ 7.29-7.30 แสดงถึงความเสียหายของอาคาร โดยพบว่ามวลหน่วงปรับค่าที่ถูกปรับ ลดกำลังลง 50% จะเริ่มถึงจุดครากที่ PGA เท่ากับ 0.0235 g เช่นเดียวกับชิ้นส่วนแรกของอาคาร ตัวอย่างได้แก่ เสาต้นมุมของชั้น 19 โดยในช่วงที่มวลหน่วงปรับค่ามีความเสียหายไม่มากนัก มวล หน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกยังไม่แสดงประสิทธิภาพมากนักเมื่อเปรียบเทียบกับมวลหน่วงปรับค่า แบบอิลาสติก แต่เมื่อความรุนแรงของแผ่นดินไหวมากขึ้น เมื่อมวลหน่วงปรับค่ามีความเสียหายไม่มากนัก มวล ขึ้น พบว่าประสิทธิภาพในการลดความเสียหายของอาคารจะมีมากขึ้นเพียงเล็กน้อยจนถึงระดับหนึ่ง พบว่ามวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกประสิทธิภาพจะตกลง และถึงจุดวิบัติก่อนอาคารที่ติดตั้ง มวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก โดยอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าที่ลดกำลังของเสามวลหน่วงปรับ ค่าลง 50% จะป้องกันการพังทลายของอาคารได้จนถึงระดับ PGA เท่ากับ 0.0938g เท่านั้นในขณะที่ อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติกจะวิบัติที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.101g

รูปที่ 7.29 ค่าความเสียหายของอาคารที่ไม่ติดตั้งและติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติกและ แบบอินอิลาสติก (0.5Fy) ภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999)

รูปที่ 7.30 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก (0.5Fy) ในการลดความเสียหายของ อาคารภายใต้แผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999)

หลังจากทำการปรับค่ากำลังของมวลหน่วงปรับค่าลง 75% ดังรูปที่ 7.8 พบว่ามวลหน่วงปรับ ค่าจะเริ่มถึงจุดครากเมื่อแผ่นดินไหวมีระดับ PGA เท่ากับ 0.0141g ในขณะที่ชิ้นส่วนแรกของอาคาร จะเริ่มมีความเสียหายที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0235g ซึ่งมวลหน่วงปรับค่าจะถึงจุดครากก่อน

จากรูปที่ 7.31-7.32 แสดงถึงความเสียหายของอาคาร โดยพบว่ามวลหน่วงปรับค่าที่ถูกปรับ ลดกำลังลง 75% จะเริ่มถึงจุดครากที่ PGA เท่ากับ 0.0141g ในขณะที่ชิ้นส่วนแรกของอาคาร ได้แก่ เสาต้นมุมของชั้น 19 จะมีเริ่มมีความเสียหายเมื่อแผ่นดินไหวมีระดับ PGA เท่ากับ 0.0235g เมื่อ อาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าถึงจุดวิบัติที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0647g อาคารนี้จะมีค่าดัชนี
ความเสียหาย เท่ากับ 0.20 ในขณะที่อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติกมีความเสียหาย DI เพียง 0.13 โดยพบว่าตลอดระดับความรุนแรง ความเสียหายของอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า แบบอินอิลาสติกจะมีมากกว่าอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก โดยอาคารที่ติดตั้งมวล หน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก จะวิบัติที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0845g เท่านั้น ซึ่งพบว่าทนได้น้อยกว่า อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติกอยู่มาก พบว่าที่ระดับ PGA เดียวกัน อาคารที่ติดตั้ง มวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก มีความเสียหายเพียง 0.56 เท่านั้น

รูปที่ 7.31 ค่าความเสียหายของอาคารที่ไม่ติดตั้งและติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติกและแบบ อินอิลาสติก (0.25Fy) ภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999)

รูปที่ 7.32 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก (0.25Fy) ในการลดความเสียหายของ อาคารภายใต้แผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999)

จากรูปที่ 7.33-7.34 เมื่อทำการเปรียบเทียบอาคารทั้ง 5 อาคาร ได้แก่

- 1. อาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า
- 2. อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก

- อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก (ชิ้นส่วนแรกของอาคารถึงจุด ครากก่อนมวลหน่วงปรับค่า)
- อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกที่ปรับกำลังต้านทานในเสาลง 50%
 (0.5Fy) (ชิ้นส่วนแรกของอาคารถึงจุดครากพร้อมมวลหน่วงปรับค่า)
- 5. อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกที่ปรับกำลังต้านทานในเสาลง 75% (0.25Fy) (ชิ้นส่วนแรกของอาคารถึงจุดครากหลังมวลหน่วงปรับค่า)

พบว่าพฤติกรรมของมวลหน่วงปรับค่าที่สามารถป้องกันการวิบัติของอาคารได้มากที่สุด ได้แก่ อาคารที่ 2, 3, 4 และ 5 ตามลำดับ โดยในช่วงที่แผ่นดินไหวยังมีขนาดไม่รุนแรง พฤติกรรมความ เสียหายของอาคารจะมีความเสียหายใกล้เคียงกัน ยกเว้นอาคารที่ 5 จะมีความเสียหายมากที่สุด ตลอดระดับความรุนแรงและวิบัติเป็นอาคารแรก ในขณะที่อาคารที่ 3 และ 4 ในช่วงที่แผ่นดินไหวไม่ รุนแรง มวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกจะมีประสิทธิภาพในการลดความเสียหายของอาคารได้ โดยเฉพาะ อาคารที่ 3 จะมีประสิทธิภาพมาก จนถึงระดับหนึ่งอาคารที่ 3 และ 4 จะมีความเสียหาย มากกว่าอาคารที่ 2 และวิบัติก่อนในที่สุด โดยพบว่าภายใต้คลื่นแผ่นดินไหวดังกล่าวมวลหน่วงปรับค่า แบบอิลาสติกจะมีประสิทธิภาพในการป้องกันการวิบัติมากกว่ามวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก

รูปที่ 7.33 ค่าความเสียหายของอาคารที่ไม่ติดตั้งและติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า ทั้งหมดจำนวน 5 อาคาร ภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999)

ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าในการลดการสลายพลังงานของอาคารตัวอย่างภายใต้ แผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999)

ความเสียหายในขึ้นส่วนของอาคาร จะพิจารณาจากการเคลื่อนตัวที่เกิดขึ้น และค่าของการ สลายพลังงานเมื่อขึ้นส่วนเข้าสู่พฤติกรรมแบบอินอิลาสติก โดยในส่วนนี้ได้ทำการติดตั้งมวลหน่วง ปรับค่าโดยปรับพฤติกรรมของเสาให้เป็นแบบอินอิลาสติก มีจุดประสงค์เพื่อให้เสาเป็นตัวช่วยตัวหน่วง ในการดูดซับพลังงานที่เกิดขึ้นในอาคารอันเนื่องมาจากการสั่นไหว

จากรูปที่ 7.35 แสดงการสลายพลังงานของอาคารตัวอย่าง ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.061g และ 0.085g ซึ่งเป็นระดับที่ทำให้อาคารที่ที่มีความเสียหายมากที่สุด ได้แก่ อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วง ปรับค่าแบบอินอิลาสติกที่ปรับกำลังต้านทานในเสาลง 75% (0.25Fy) มีความเสียหายระดับปาน กลาง และอาคารถึงจุดวิบัติ ตามลำดับ พบว่าทั้ง 2 ระดับ ความรุนแรงของแผ่นดินไหว อาคารที่มี การสลายพลังงานน้อยที่สุด ได้แก่ อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก (Fy) อาคารที่ ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก (Fy) อาคารที่ ตักตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติกที่ปรับกำลัง ต้านทานในเสาลง 50% (0.5Fy) และอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติกที่ปรับกำลัง ต้านทานในเสาลง 75% (0.25Fy)

จากรูปที่ 7.36-7.37 แสดงการสลายพลังงานของอาคารตัวอย่าง รวมถึงมวลหน่วงปรับค่า ได้แก่ เสา และตัวหน่วง ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.061g และ 0.085g ตามลำดับ เมื่อพิจารณาที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.061g พบว่า อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก (Fy) มีการสลาย พลังงานน้อยที่สุด ในขณะที่อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าที่ปรับกำลังต้านทานในเสาลง 75% (0.25Fy) มีค่าการสลายพลังงานมากที่สุดตามลำดับ โดยพบว่าทั้ง 4 อาคาร การสลายพลังงานของ มวลหน่วงปรับค่ายังคงมากกว่าการสลายพลังงานของอาคาร โดยมีเพียงอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วง ปรับค่าแบบอินอิลาสติก (Fy) ที่มวลหน่วงปรับค่าถึงจุดครากหลังจากอาคารมีความเสียหาย จะมีการ สลายพลังงานในอาคารน้อยกว่าอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก เมื่อพิจารณาระดับ ความรุนแรงที่ PGA เท่ากับ 0.085g ดังรูปที่ พบว่าแนวโน้มในการสลายพลังงานของอาคารตัวอย่าง ทั้ง 4 อาคาร เป็นเช่นเดียวกับที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.061g แต่สำหรับอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับ ค่าที่ปรับกำลังต้านทานในเสาลง 75% (0.25Fy) จะมีการสลายพลังงานของอาคารตัวอย่างมากกว่า มวลหน่วงปรับค่า โดยแนวโน้มในภาพรวมอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลอาสติก (Fy) ยัง มีความสามารถในการลดความเสียหายมากกว่าอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลอาสติก (Fy) ยัง เล็กน้อย

จากการเปรียบเทียบความเสียหายของอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก (Fy) และอิลาสติก ดังรูปที่ 7.33 พบว่าอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกจะวิบัติก่อน อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า แต่เมื่อทำการเปรียบเทียบโดยใช้การสลายพลังงานของอาคารเป็น เกณฑ์ พบว่าที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0985g ซึ่งเป็นระดับที่ทำให้อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบ อินอิลาสติก (Fy) มีค่าดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 1 ในขณะที่อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลา สติกมีค่า DI เท่ากับ 0.95 พบว่าการสลายพลังงานของอาคาร 2550 kJ และ 5819 kJ ตามลำดับ หมายความว่าอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกมีชิ้นส่วนที่มีพฤติกรรมแบบอินอิลา สติกมากกว่า แต่การที่มีดัชนีความเสียหาย มากกว่า เนื่องจาก ในงานวิจัยนี้ได้ทำการศึกษาความ เสียหาย โดยใช้กริดที่มีความเสียหายมากที่สุดเป็นเกณฑ์ ซึ่งพบว่าความเสียหายในชั้น 19 ของอาคาร ทั้ง 2 มีค่าพลังงานที่ถูกสลายไปเท่ากับ 102 kJ และ 91 kJ ตามลำดับ แต่อาคารที่ติดตั้งมวลลหน่วง ปรับค่าแบบอิลาสติก มีความเสียหายในกำแพงรับแรงเฉือนและชิ้นส่วนอื่นๆมากกว่า ทำให้การสลาย พลังงานรวมของอาคารมากกว่า

รูปที่ 7.36 การสลายพลังงานของอาคาร และมวลหน่วงปรับค่า ภายใต้แผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.061g

7.2.4 พฤติกรรมของอาคารตัวอย่างที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกภายใต้ แผ่นดินไหว Landers, LA - Obregon Park (1992)

จากการวิเคราะห์การตอบสนองของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Landers, LA -Obregon Park (1992) โดยปรับพฤติกรรมของมวลหน่วงปรับค่าให้เป็นแบบอินอิลาสติกดังรูปที่ 7.2 มวลหน่วงปรับค่าจะเริ่มถึงจุดครากเมื่อ แผ่นดินไหวมีระดับ PGA เท่ากับ 0.0775g ซึ่งเป็นช่วงที่ อาคารเริ่มมีความเสียหายไปแล้วบางส่วนโดยมีค่า DI เท่ากับ 0.13 โดยในช่วงที่มวลหน่วงปรับค่าเริ่ม มีความเสียหาย พบว่ามวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกสามารถลดความเสียหายของอาคารได้ดีกว่า อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก ตลอดช่วงระดับความรุนแรง และพบว่ามวลหน่วงปรับ ค่าแบบอินอิลาสติกสามารถทนต่อความรุนแรงของแผ่นดินไหวได้จนกระทั่งอาคารถึงจุดวิบัติที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.181g ซึ่งทนได้มากกว่าอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก ที่วิบัติที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.174g ซึ่งคิดเป็น 1.03 เท่า ดังรูปที่ 7.38-7.39

รูปที่ 7.38 ค่าความเสียหายของอาคารที่ไม่ติดตั้งและติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติกและแบบ อินอิลาสติก ภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Landers, LA - Obregon Park (1992)

หลังจากทำการปรับค่ากำลังของมวลหน่วงปรับค่าลง 50% ดังรูปที่ 7.5 พบว่ามวลหน่วงปรับ ค่าจะเริ่มถึงจุดครากเมื่อแผ่นดินไหวมีระดับ PGA เท่ากับ 0.0581g ซึ่งพบว่าอาคารเริ่มมีความ เสียหายที่ระดับความรุนแรงนี้เช่นกัน

จากรูปที่ 7.40-7.41 แสดงถึงความเสียหายของอาคาร โดยพบว่ามวลหน่วงปรับค่าที่ถูกปรับ ลดกำลังลง 50% จะเริ่มถึงจุดครากที่ PGA เท่ากับ 0.0581g ในขณะที่ชิ้นส่วนแรกของอาคารตัวอย่าง ได้แก่ เสาต้นมุมของชั้น 19 ก็เริ่มมีความเสียหายที่ระดับความรุนแรงนี้ เมื่อมวลหน่วงปรับค่ามีความ เสียหายมากขึ้น พบว่าประสิทธิภาพในการลดความเสียหายของอาคารจะมีมากกว่าเมื่อเปรียบเทียบ กับอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก เมื่ออาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าถึงจุดวิบัติที่ ระดับ PGA เท่ากับ 0.116g อาคารนี้จะมีค่าดัชนีความเสียหาย เพียง 0.13 ซึ่งเท่ากับอาคารที่ติดตั้ง มวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก แต่เมื่อ PGA มากขึ้น จนอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลา สติกถึงจุดวิบัติที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.174g อาคารนี้จะมีค่าดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 0.88 โดย อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าที่ลดกำลังของเสามวลหน่วงปรับค่าลง 50% จะป้องกันการพังทลาย ของอาคารได้จนถึงระดับ PGA เท่ากับ 0.187g อาคารจึงจะวิบัติ และคิดเป็น 1.07 เท่า ของอาคารที่ ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก

รูปที่ 7.41 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก (0.5Fy) ในการลดความเสียหายของ อาคารภายใต้แผ่นดินไหว Landers, LA - Obregon Park (1992)

หลังจากทำการปรับค่ากำลังของมวลหน่วงปรับค่าลง 75% ดังรูปที่ 7.8 พบว่ามวลหน่วงปรับ ค่าจะเริ่มถึงจุดครากเมื่อแผ่นดินไหวมีระดับ PGA เท่ากับ 0.0323g ในขณะที่ชิ้นส่วนแรกของอาคาร จะเริ่มมีความเสียหายที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0452g ซึ่งมวลหน่วงปรับค่าจะถึงจุดครากก่อน

จากรูปที่ 7.42-7.43 แสดงถึงความเสียหายของอาคาร โดยพบว่ามวลหน่วงปรับค่าที่ถูกปรับ ลดกำลังลง 75% จะเริ่มถึงจุดครากที่ PGA เท่ากับ 0.0323g ในขณะที่ชิ้นส่วนแรกของอาคาร ได้แก่ เสาต้นมุมของชั้น 19 จะมีเริ่มมีความเสียหายเมื่อแผ่นดินไหวมีระดับ PGA เท่ากับ 0.0452g เมื่อ อาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าถึงจุดวิบัติที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.116g อาคารนี้จะมีค่าดัชนีความ เสียหาย เท่ากับ 0.44 ในขณะที่อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติกมีความเสียหายเท่ากับ 0.49 ในช่วงที่อาคารมีความเสียหายเพียงเล็กน้อยพบว่ามวลหน่วงปรับค่าที่ปรับกำลังต้านทานในเสา ลง 75% มีประสิทธิภาพมากกว่ามวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก จนถึงระดับ PGA เท่ากับ 0.136g พบว่าอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกที่ปรับกำลังต้านทานในเสาลง 75% จะมีความ เสียหายมากกว่าอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก และอาคารดังกล่าวจะถึงจุดวิบัติเมื่อ แผ่นดินไหวมีความรุนแรง PGA เท่ากับ 0.168g ในขณะที่ระดับความรุนแรงเดียวกันอาคารที่ติดตั้ง แบบมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก มีค่าดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 0.87 เท่านั้น

รูปที่ 7.43 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก (0.25Fy) ในการลดความเสียหายของ อาคารภายใต้แผ่นดินไหว Landers, LA - Obregon Park (1992)

จากรูปที่ 7.44-7.45 เมื่อทำการเปรียบเทียบอาคารทั้ง 5 อาคาร ได้แก่

- 1. อาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า
- 2. อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก
- อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก (ชิ้นส่วนแรกของอาคารถึงจุด ครากก่อนมวลหน่วงปรับค่า)
- อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกที่ปรับกำลังต้านทานในเสาลง 50%
 (0.5Fy) (ชิ้นส่วนแรกของอาคารถึงจุดครากพร้อมมวลหน่วงปรับค่า)
- 5. อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกที่ปรับกำลังต้านทานในเสาลง 75% (0.25Fy) (ชิ้นส่วนแรกของอาคารถึงจุดครากหลังมวลหน่วงปรับค่า)

พบว่าพฤติกรรมของมวลหน่วงปรับค่าที่สามารถป้องกันการวิบัติของอาคารได้มากที่สุด ได้แก่ อาคารที่ 4, 3, 2 และ 5 ตามลำดับ แต่เมื่อพิจารณาที่ระดับความรุนแรงน้อยกว่า 0.116g ซึ่งเป็น ระดับที่อาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าวิบัติ อาคารที่ 5 ซึ่งมีกำลังของเสาน้อยที่สุด จะมีสามารถ ลดความเสียหายของอาคารได้มากว่าอาคารที่ 2 แต่เมื่อความรุนแรงมากขึ้น ทำให้เสาของมวลหน่วง ปรับค่ามีความเสียหายมาก จนทำให้ประสิทธิภาพของตัวหน่วงในการสลายพลังงานต่ำลง ทำให้ อาคารนี้วิบัติเป็นอาคารแรก สำหรับอาคารที่ 4 จะสามารถป้องกันการวิบัติของอาคารได้ดีที่สุด เนื่องจากพฤติกรรมของมวลหน่วงปรับค่ามีความสอดคล้องกับอาคาร ตลอดช่วงความรุนแรงของ แผ่นดินไหว

รูปที่ 7.44 ค่าความเสียหายของอาคารที่ไม่ติดตั้งและติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า ทั้งหมดจำนวน 5 อาคาร ภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Landers, LA - Obregon Park (1992)

รูปที่ 7.45 ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก ทั้งหมดจำนวน 4 อาคาร ในการลด ความเสียหายของอาคารภายใต้แผ่นดินไหว Landers, LA - Obregon Park (1992)

ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าในการลดการสลายพลังงานของอาคารตัวอย่างภายใต้ แผ่นดินไหว Landers, LA - Obregon Park (1992)

ความเสียหายในชิ้นส่วนของอาคาร จะพิจารณาจากการเคลื่อนตัวที่เกิดขึ้น และค่าของการ สลายพลังงานเมื่อชิ้นส่วนเข้าสู่พฤติกรรมแบบอินอิลาสติก โดยในส่วนนี้ได้ทำการติดตั้งมวลหน่วง ปรับค่าโดยปรับพฤติกรรมของเสาให้เป็นแบบอินอิลาสติก มีจุดประสงค์เพื่อให้เสาเป็นตัวช่วยตัวหน่วง ในการดูดซับพลังงานที่เกิดขึ้นในอาคารอันเนื่องมาจากการสั่นไหว

จากรูปที่ 7.46 แสดงการสลายพลังงานของอาคารตัวอย่าง ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.116g และ 0.168g ซึ่งเป็นระดับที่ทำให้อาคารที่ที่มีความเสียหายมากที่สุด ได้แก่ อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วง ปรับค่าแบบอินอิลาสติกที่ปรับกำลังต้านทานในเสาลง 75% (0.25Fy) มีความเสียหายระดับปาน กลาง และอาคารถึงจุดวิบัติ ตามลำดับ พบว่าทั้ง 2 ระดับ ความรุนแรงของแผ่นดินไหว อาคารที่มี การสลายพลังงานน้อยที่สุด ได้แก่ อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกที่ปรับกำลัง ต้านทานในเสาลง 50% (0.5Fy) อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก อาคารที่ติดตั้ง มวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก และอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติกที่ปรับกำลัง ต้านทานในเสาลง 75% (0.25Fy) ตามลำดับ

จากรูปที่ 7.47-7.48 แสดงการสลายพลังงานของอาคารตัวอย่าง รวมถึงมวลหน่วงปรับค่า ได้แก่ เสา และตัวหน่วง ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.116g และ 0.168g ตามลำดับ เมื่อพิจารณาที่ ระดับ PGA เท่ากับ 0.116g พบว่า อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก มีการสลาย พลังงานน้อยที่สุด โดยมีค่าน้อยกว่าอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าที่ปรับกำลังต้านทานในเสาลง 50% (0.5Fy) เพียงเล็กน้อย แต่การที่อาคารแรกมีค่าดัชนีความเสียหาย มากกว่า เนื่องจากตัวแทน ความเสียหายของอาคารในชั้นบนสุดมีการสลายพลังงานและความเสียหายมากกว่า แต่มีการสลาย พลังงานในกำแพงรับแรงเฉือนมากกว่า ในขณะที่อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก และมวลหน่วงปรับค่าที่ปรับกำลังต้านทานในเสาลง 75% (0.25Fy) มีค่าการสลายพลังงานมากที่สุด ตามลำดับ แต่เมื่อพิจารณาถึงประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก พบว่าเสาของ มวลหน่วงปรับค่าจะมีการสลายพลังงานมากขึ้น ตามกำลังต้านทานที่ลดลงของเสา ซึ่งแปรผกผันกับ การสลายพลังงานของความหหน่วง เมื่อพิจารณาทั้งเสาและตัวหน่วง พบว่ามวลหน่วงปรับค่าที่ปรับ ้กำลังต้านทานในเสาลง 50% จะมีการสลายพลังงานมากที่สุด เนื่องจากเป็นค่าที่เหมาะสมในการ ้สลายพลังงานของมวลหน่วงปรับค่า และสามารถช่วยลดการสลายพลังงานของอาคารได้มากที่สุด เมื่อพิจารณาระดับความรุนแรงที่ PGA เท่ากับ 0.168g ดังรูปที่ 7.48 พบว่าอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วง ้ปรับค่าแบบอินอิลาสติกที่ปรับกำลังต้านทานในเสาลง 50% (0.5Fy) มีการสลายพลังงานน้อยที่สุด เท่ากับ 2060 kJ ในขณะที่อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกมีการสลายพลังงาน เท่ากับ 2125 kJ ในขณะที่อาคารอีก 2 อาคารมีการสลายพลังงานมาก อยู่ในช่วง 6000-8000 kJ เนื่องจากมีความเสียหายเกิดขึ้นเป็นอย่างมากในกำแพงรับแรงเฉือนชั้นล่างสุด แต่เมื่อพิจารณาถึงค่า ดัชนีความเสียหาย จะมีค่าต่างกันไม่มากนัก โดยอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าที่ปรับกำลังต้านทาน

ในเสาลง 75% (0.25Fy) จะวิบัติ ที่ระดับความเร่งนี้ ในขณะที่อาคารอื่นๆ มีความเสียหายลดลงไม่ มากนัก โดยมีค่าดัชนีความเสียหาย อยู่ในช่วง 0.84-0.87 แต่มีการสลายพลังงานต่างกันมาก เนื่องจากเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาความเสียหาย ใช้ค่ากริดที่มีความเสียหายสูงที่สุด ได้แก่ กริด A และ F ในชั้นบนสุด แต่ในความเป็นจริง อาคารแรกมีความเสียหายในกำแพงรับแรงเฉือนเป็นอย่าง มาก ในขณะที่อีกอาคารมีความเสียหายเกิดขึ้นบ้าง จึงเป็นผลทำให้ค่าการสลายพลังงานของอาคาร แตกต่างกันเป็นอย่างมาก

รูปที่ 7.47 การสลายพลังงานของอาคาร และมวลหน่วงปรับค่า ภายใต้แผ่นดินไหว Landers, LA - Obregon Park (1992) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.116g

รูปที่ 7.48 การสลายพลังงานของอาคาร และมวลหน่วงปรับค่าภายใต้แผ่นดินไหว Landers, LA - Obregon Park (1992) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.168g

บทที่ 8 สรุปผลการวิจัย

ในงานวิจัยนี้ ได้ศึกษาประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าที่ติดตั้งบนอาคารสูงคอนกรีตเสริม เหล็ก 20 ชั้น ที่ก่อสร้างโดยไม่ได้คำนึงถึงแรงแผ่นดินไหว อาศัยการจำลองพฤติกรรมโครงสร้างแบบ อินอิลาสติกตามมาตรฐาน ASCE41 แล้วทำการวิเคราะห์โครงสร้างด้วยวิธีพลศาสตร์ไม่เชิงเส้นแบบ ประวัติเวลา (Time history inelastic dynamic analysis) ภายใต้การกระตุ้นที่ฐานอาคารด้วยคลื่น ฮาร์มอนิก และบันทึกคลื่นแผ่นดินไหวจริง โดยทำการเพิ่มค่าระดับความรุนแรงของการกระตุ้นจนถึง ระดับที่อาคารวิบัติ

การวิเคราะห์โครงสร้างภายใต้คลื่นฮาร์มอนิกและบันทึกแผ่นดินไหวจริงนั้น พิจารณาผลของ แรงกระทำทั้ง 2 ทิศทาง สำหรับคลื่นฮาร์มอนิกได้ทำการปรับค่าความถี่ของคลื่นให้สอดคล้องกับ ความถี่ของอาคารในโหมดที่ 1 ในแนวแกนหลัก เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าภายใต้ "การสั่นพ้อง (Resonance)" ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่มวลหน่วงปรับค่าจะแสดงประสิทธิภาพได้ดีที่สุด ใน ส่วนของบันทึกคลื่นแผ่นดินไหวจริง ได้เลือกคลื่นแผ่นดินไหวจากบันทึกแผ่นดินไหวจริงในอดีตที่ให้ สเปกตรัมผลตอบสนองที่สอดคล้องกับสเปกตรัมของกรุงเทพมหานครจำนวน 10 คลื่น กระทำทั้ง 2 ทิศทาง โดยให้คลื่นในแนวที่มีระดับความเร่งที่ฐานมากกว่า กระทำในแนวแกนหลักของอาคาร หลังจากนั้นทำการเปรียบเทียบพฤติกรรมของอาคารที่ติดตั้งและไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า โดยทำการ ปรับค่าระดับความรุนแรงตั้งแต่ศูนย์จนถึงระดับที่อาคารวิบัติ

ผลการวิเคราะห์โครงสร้างภายใต้คลื่นฮาร์มอนิกและบันทึกแผ่นดินไหวจริง กระทำทั้ง 2 ทิศทาง พบว่าอาคารที่ติดตั้งและไม่ติดติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า มีรูปแบบความเสียหายของอาคาร เหมือนกัน โดยพบว่าเสาชั้นบนสุดของอาคารจะมีความเสียหายมากกว่าเสาชั้นล่างๆ โดยเสาต้นมุม จะเป็นตำแหน่งแรกที่เกิดการคราก เนื่องจากเสาในชั้นบนมีแรงกดหัวเสาน้อย ทำให้มีความต้านทาน โมเมนต์ต่ำ จึงเกิดการครากก่อนตำแหน่งอื่นๆ ในงานวิจัยนี้พิจารณาใช้ค่าดัชนีความเสียหายอาคาร จากค่าความเสียหายสูงสุดของทุกชั้น ดังนั้นค่าความเสียหายที่เกิดขึ้นในเสาชั้นบนสุดในแนวแกนหลัก ของอาคารจึงเสมือนเป็นตัวแทนความเสียหายของอาคาร

เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการตอบสนองของอาคารที่ติดตั้งและไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า พบว่าภายใต้การกระตุ้นด้วยคลื่นฮาร์มอนิกที่มีการปรับความถี่ให้สอดคล้องกับอาคาร จนเกิดการสั่น พ้อง มวลหน่วงปรับค่าจะแสดงประสิทธิภาพได้มากที่สุดโดยสามารถเพิ่มความต้านทานการวิบัติของ อาคารได้มากถึง 5.7 เท่า ในขณะที่ผลการศึกษาภายใต้บันทึกคลื่นแผ่นดินไหวจำนวน 10 คลื่น พบว่า มวลหน่วงปรับค่าสามารถเพิ่มความต้านทานการวิบัติของอาคารได้สูงสุด 2.69 เท่า แม้ว่าจะมีบันทึก คลื่นแผ่นดินไหวบางเหตุการณ์ที่มวลหน่วงปรับค่าไม่สามารถเพิ่มความต้านทานการวิบัติ ได้อย่างมี นัยสำคัญ แต่ไม่พบผลในเชิงลบของการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าที่จะทำให้อาคารมีความต้านทานการ วิบัติลดต่ำลง ทั้งนี้พบว่าความสามารถในการเพิ่มความต้านทานต่อการวิบัติของอาคารจากการติดตั้ง มวลหน่วงปรับค่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.45 เท่า

นอกจากนี้เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมของอาคารเมื่อระดับความรุนแรงของแผ่นดินไหวเพิ่มขึ้น พบว่าภายใต้บันทึกคลื่นแผ่นดินไหวจริงทั้ง 10 คลื่น อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าจะมีการสั่นไหว ของตัวอาคารที่ลดต่ำลงมากในช่วงที่อาคารยังไม่มีความเสียหายเกิดขึ้น โดยพบว่าค่าการสั่นไหวของตัว อาคารมีค่าลดลงเฉลี่ยประมาณ 47.1% เมื่อเทียบกับอาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่า แต่เมื่อ แผ่นดินไหวมีความรุนแรงมากขึ้นจนทำให้อาคารเริ่มเกิดความเสียหายพบว่าประสิทธิภาพของมวล หน่วงปรับค่าในการลดการสั่นไหวของอาคารมีแนวโน้มลดลงอย่างชัดเจน โดยเฉพาะกรณีที่คลื่น แผ่นดินไหวมีความถี่เด่นซัดไม่สอดคล้องกับอาคารนั้น พบว่าอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่ามีการ เคลื่อนที่มากกว่าเล็กน้อยในชั้นหลังคา แต่หากพิจารณาถึงความเสียหายที่เกิดขึ้นก็ยังพบว่ามวลหน่วง ปรับค่าสามารถช่วยลดความเสียหาย และป้องกันการวิบัติของอาคารได้ เนื่องจากพลังงานโดยรวม ของอาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าจะมีค่าต่ำกว่าเสมอ ส่งผลให้ค่าความเสียหายของอาคารที่เป็น ผลรวมของค่าการเคลื่อนที่และพลังงานจากการสั่นไหวลดลง แต่ในกรณีที่คลื่นแผ่นดินไหวมีความถึ่ สอดคล้องกับอาคาร พบว่าที่ระดับความรุนแรงที่ทำให้อาคารที่ไม่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าวิบัติ มวล หน่วงปรับค่าจะสามารถลดความเสียหายของอาคารได้ รวมถึงการเคลื่อนที่ในชั้นหลังคาด้วย ทั้งนี้ใน ภาพรวมของทุกบันทึกคลื่นแผ่นดินไหวแม้ว่าจะมีบางคลื่นแผ่นดินไหวที่ประสิทธิภาพในการลดการ เคลื่อนตัวที่ชั้นหลังคาลดลง แต่ยังคงประสิทธิภาพในการลดความเสียหายและป้องกันการวิบัติได้ เนื่องจากมวลหน่วงปรับค่าจะช่วยในการลดการสลายพลังงานของตัวอาคารได้ 15-100% โดยมี ้ค่าเฉลี่ยในการลดการสลายพลังงานของอาคารตัวอย่างได้ถึง 81.7% จึงทำให้ความเสียหายของอาคาร ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

นอกจากศึกษาพฤติกรรมของมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติกแล้ว งานวิจัยนี้ได้ทำการปรับ พฤติกรรมของมวลหน่วงปรับค่าให้มีพฤติกรรมแบบอินอิลาสติก โดยออกแบบให้มวลหน่วงปรับค่าเกิด การครากเช่นเดียวกับอาคาร อาศัยการวิเคราะห์โครงสร้างแบบ Push-over Analysis จะสามารถ กำหนดระยะการเคลื่อนที่ของอาคารที่เกิดการคราก แล้วจึงทำการออกแบบให้มวลหน่วงปรับค่ามี พฤติกรรมในลักษณะที่สอดคล้องกัน

การศึกษาได้ทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรมของมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก ที่ ออกแบบให้เกิดการคราก 3 ลักษณะ ได้แก่ มวลหน่วงปรับค่าถึงจุดครากก่อนอาคาร มวลหน่วงปรับ ค่าถึงจุดครากพร้อมอาคาร และมวลหน่วงปรับค่าถึงจุดครากหลังอาคาร โดยทำการทดสอบกับบันทึก คลื่นแผ่นดินไหวที่มวลหน่วงปรับค่าแสดงประสิทธิภาพในการลดการสลายพลังงานของอาคารได้ดี ใน กรณีที่มวลหน่วงปรับค่ามีพฤติกรรมแบบอิลาสติก จำนวน 4 คลื่น ได้แก่ Nenana(2002), Hectormine (1999), Chi-Chi (1999), และ Landers (1992)

เมื่อพิจารณาประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติก ที่มวลหน่วงปรับค่าถึงจุด ครากในเวลาใกล้เคียงกับการครากของขึ้นส่วนแรกในอาคาร พบว่ามวลหน่วงปรับค่าจะสามารถเพิ่ม ความต้านทานต่อการวิบัติของอาคารได้ โดยเฉพาะคลื่น Nenana (2002) ซึ่งสามารถเพิ่มความ ต้านทานต่อการวิบัติได้มากกว่ามวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติกถึง 1.43 เท่า ส่วน Hectormine(1999) และ Landers (1992) สามารถเพิ่มความต้านทานต่อการวิบัติได้มากกว่ามวลหน่วงปรับ ค่าแบบอิลาสติก 1.06 และ 1.07 เท่าตามลำดับ โดยมวลหน่วงปรับค่าจะช่วยลดการสลายพลังงานใน อาคารได้เป็นอย่างดี ในขณะที่การสลายพลังงานในมวลหน่วงปรับค่าจะประกอบด้วยส่วนของตัวหน่วง และเสา โดยมีสัดส่วนในการสลายพลังงานใกล้เคียงกัน สำหรับกรณีที่มวลหน่วงปรับค่าถึงจุดคราก ก่อนขึ้นส่วนแรกของอาคารพบว่าสัดส่วนในการสลายพลังงานในเสาจะมีมากกว่าตัวหน่วง และกรณี ที่มวลหน่วงปรับค่าถึงสุดครากหลังขึ้นส่วนแรกของอาคาร พบว่าสัดส่วนในการสลายพลังงานในตัว หน่วงจะมีมากกว่าในเสา

อย่างไรก็ดีการศึกษาพบว่าในกรณีของคลื่นแผ่นดินไหว Chi-Chi (1999) อาคารที่ติดตั้งมวล หน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกจะมีประสิทธิภาพลดลง โดยมวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกที่ ประสิทธิภาพดีที่สุด ได้แก่ มวลหน่วงปรับค่าที่ถึงจุดครากหลังชิ้นส่วนแรกของอาคาร แต่ยังไม่ สามารถเพิ่มความต้านทานต่อการวิบัติได้ดีเท่ากับมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก แต่เมื่อพิจารณา ถึงการสลายพลังงานพบว่ามวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกที่ถึงจุดครากหลังชิ้นส่วนแรกของอาคาร ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0985g ซึ่งเป็นระดับที่ทำให้อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติก มี ค่าดัชนีความเสียหาย เท่ากับ 1 ในขณะที่อาคารที่ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าแบบอิลาสติกมีค่าดัชนีความ เสียหายเท่ากับ 0.95 พบว่ามีการสลายพลังงานของอาคาร 2550 kJ และ 5819 kJ ตามลำดับจะเห็น ว่ามวลหน่วงปรับค่าแบบอินอิลาสติกยังคงสามารถลดการสลายพลังงานของอาคารได้ดีกว่ามวลหน่วง ปรับค่าแบบอิลาสติก แต่เนื่องจากงานวิจัยนี้พิจารณาค่าดัชนี้ความเสียหายจากกริดที่เป็นตัวแทนของ อาคาร จึงอาจเป็นตัวแทนที่ไม่เหมาะสม

จากการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้น พบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่ากับอาคารสูงคอนกรีตเสริม เหล็ก สามารถลดความเสียหายของอาคารและเพิ่มความต้านทานของอาคารได้อย่างมีนัยสำคัญ แม้ว่า จะมีบันทึกคลื่นแผ่นดินไหวบางเหตุการณ์ที่ความถี่ของคลื่นแผ่นดินไหวไม่สอดคล้องกับความถี่ของ อาคาร ประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่าจึงลดต่ำลง ทั้งนี้การศึกษาไม่พบผลในเชิงลบของการติดตั้ง มวลหน่วงปรับค่า ที่สำคัญทุกกรณีที่ศึกษาพบว่าการติดตั้งมวลหน่วงปรับค่าสามารถช่วยสลายพลังงาน การสั่นไหวในโครงสร้างโดยรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากนั้นจึงทดลองปรับปรุงประสิทธิภาพของ มวลหน่วงปรับค่า โดยออกแบบให้มวลหน่วงปรับค่ามีพฤติกรรมแบบอินอิลาสติก ซึ่งผลการศึกษา พบว่าการที่มวลหน่วงปรับค่าถึงจุดครากที่เวลาใกล้เคียงกับชิ้นส่วนแรกของอาคาร มวลหน่วงปรับค่า จะสามารถเพิ่มความต้านทานต่ออาคารได้อย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากมวลหน่วงปรับค่ามีการ เปลี่ยนแปลงความถี่สอดคล้องกับความถี่ของอาคารที่เปลี่ยนแปลงไปอันเนื่องมาจากความเสียหายที่ เกิดขึ้นในอาคาร

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาจึงพอสรุปได้ว่ามวลหน่วงปรับค่าเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่มีความเป็นไปได้ ในการบรรเทาภัยของอาคารสูงคอนกรีตเสริมเหล็กจากแผ่นดินไหวระยะไกลที่มีความรุนแรงมากจน อาคารมีความเสียหายถึงขั้นวิบัติ และมีความเป็นไปได้ในการเพิ่มประสิทธิภาพของมวลหน่วงปรับค่า ได้โดยการปรับกำลังที่จุดครากของมวลหน่วงปรับค่าให้มวลหน่วงปรับค่ามีพฤติกรรมแบบอินอิลาสติก จะสามารถเพิ่มความต้านทานของอาคารต่อการวิบัติของอาคารได้อย่างมีนัยสำคัญ

รายการอ้างอิง

- 1. American Society of Civil Engineers, *Seismic Evaluation and Retrofit of Existing Buildings*. 2013: Reston, Virginia.
- Sadek, F., A METHOD OF ESTIMATING THE PARAMETERS OF TUNED MASS DAMPERS FOR SEISMIC APLICATIONS. EARTHQUAKE ENGINEERING AND STRUCTURAL DYNAMICS, 1997. 26: p. 617-635.
- Lukkunaprasit, P. and A. Wanitkorkul, Inelastic buildings with tuned mass dampers under moderate ground motions from distant earthquakes.
 EARTHQUAKE ENGINEERING AND STRUCTURAL DYNAMICS, 2001. 30: p. 537-551.
- Pinkaew, T., P. Lukkunaprasit, and P. Chatupote, *Seismic effectiveness of tuned mass dampers for damage reduction of structures*. Engineering Structures, 2003. 25: p. 39-46.
- 5. Kevin, K.F.W. and J.G. Johnson, *Seismic Energy Dissipation of Inelastic Structures with Multiple Tuned Mass Dampers.* Journal of Engineering Mechanics, 2009.
- 6. Marano, G.C., R. Greco, and B. Chiaia, *A comparison between different optimization criteria for tuned mass dampers design* Journal of Sound and Vibration, 2010. **329**: p. 4880-2890.
- Sgobba, S. and G.C. Marano, Optimum design of linear tuned mass dampers for structures with nonlinear behaviour. Mechanical Systems and Signal Processing, 2010. 24: p. 1739–1755.
- Mishra, R., APPLICATION OF TUNED MASS DAMPER FOR VIBRATION CONTROL OF FRAME STRUCTURES UNDER SEISMIC EXCITATIONS, in DEPARTMENT OF CIVIL ENGINEERING. 2011, NATIONAL INSTITUTE OF TECHNOLOGY, ROURKELA. p. 82.
- Rofooei, F.R. and P. Abtahi, On the Performance of Passive TMDs in Reducing the Damage in 2-D Concrete Structural Models. Procedia Engineering, 2011.
 14: p. 1665–1671.

- จุลชิน เฉินบำรุง, การป้องกันภัยแผ่นดินไหวอาคารสูงคอนกรีตเสริมเหล็กด้วยมวลหน่วงปรับ
 ค่า, in ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2012,
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Kevin K. F. W. and Harris J.L., SEISMIC FRAGILITY ANALYSIS OF STRUCTURES WITH TUNED MASS DAMPERS BASED ON ENERGY BALANCE. The Structural Design of Tall and Specials Building, 2012. 21: p. 296-310.
- Rakicevic, Z.T., et al., *Effectiveness of tune mass damper in the reduction of the seismic response of the structure*. Bull Earthquake Eng, 2012. 10: p. 1049–1073.
- 13. Angelis, M.D., S. Perno, and A. Reggio, *Dynamic response and optimal design* of structures with large mass ratio TMD. EARTHQUAKE ENGINEERING AND STRUCTURAL DYNAMICS, 2012. **41**: p. 41–60.
- 14. Johnson, J.G., A NONLINEAR/INELASTIC ROOFTOP TUNED MASS DAMPER FRAME, in Department of Civil and Environmental Engineering. 2012, The University of Utah. p. 495.
- Zhang, Z. and T. Balendra, *Passive control of bilinear hysteretic structures by tuned mass damper for narrow band seismic motions.* Engineering Structures, 2013. 54: p. 103-111.
- 16. Braun, S., *ENCYCLOPEDIA OF VIBRATION*, S.S.R. D Ewins, Editor. 2002, ACADEMIC PRESS, A Division of Harcourt, Inc.
- 17. Den Hartog, J.P., *Mechanical Vibrations*, ed. 4. 1956, NewYork: McGraw-Hill.
- 18. Park, Y., A. Ang, and Y. Wen, *Mechanistic seismic damage model for reinforced concrete.* Journal of Structural Engineering, 1985: p. 722-39.
- Kunnath, S.K., et al., *IDARC 2D Version 4.0: A Program for the Inelastic Damage Analysis of Buildings*. 1996, NATIONAL CENTER FOR EARTHQUAKE ENGINEERING RESEARCH: Buffalo, NY.
- 20. Moehle, J., et.al.,, *Case Studies of the Seismic Performance of Tall Buildings Designed by Alternative Means*. 2011, PACIFIC EARTHQUAKE ENGINEERING RESEARCH CENTER: Berkeley, CA.

- 21. Mander, J.B., M.J.N. Priestley, and R. Park, *Theoretical Stress-Strain Model for Confined Concrete*. ASCE Journal of Structural Engineering, 1988. **114**(8): p. 1804-1826.
- 22. Ciampoli, M., et al., *Seismic reliability of non-linear structures with stochastic parameters by directional simulation.* Proceedings of the 5th International Conference on Structural Safety and Reliability, 1989: p. 1121-1128.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

ภาคผนวก ก การตรวจสอบความถูกต้องของคุณสมบัติเชิงพลศาสตร์ของอาคารตัวอย่าง

จากการวิเคราะห์คุณสมบัติเชิงพลศาสตร์ของอาคารตัวอย่างด้วยโปรแกรม PERFORM-3D ดังตารางที่ การตรวจสอบความถูกต้องของคุณสมบัติเชิงพลศาสตร์ โดยการเปรียบเทียบค่าคาบ ธรรมชาติของอาคารตัวอย่างจาก โปรแกรม PERFORM-3D กับการคำนวณด้วยมือวิธี Modal Analysis โดยการรวมมวลในชั้นมารวมกันที่ตำแหน่งเดียว (Lump mass) ดังรูป ก.1 หลังจากนั้น จึงทำการคำนวณหารูปร่างการเคลื่อนตัวในโหมดที่ 1 มวลในโหมดที่ 1 สติฟเนสในโหมดที่ 1 และ คาบของอาคารต่อไป

รูปที่ ก.1 การรวมมวลในแต่ละชั้นมารวมที่ตำแหน่งเดียว (Lump mass)

การประมาณรูปร่างการเคลื่อนตัวของอาคารในแต่ละชั้นในโหมดหลัก ดังสมการ $\phi_1(z)\!=\!1\!-\!\cos(z\,\pi\,/\,2H)$

หลังจากแทนค่าความสูงของอาคารในสมการ ก.1 จะได้รูปร่างของการเคลื่อนตัวดังรูป ก.2 $[\phi_1]^T = [1.00\ 0.92\ 0.84\ 0.76\ 0.68\ 0.60\ 0.53\ 0.46\ 0.39\ 0.33\ 0.27\ 0.22\ 0.17\ 0.13\ 0.09\ 0.06\ 0.04\ 0.02\ 0.01]$

หลังจากนั้นทำการคำนวณหาค่า Modal mass และ Modal stiffness จากสมการ ก.2 และ ก.3 ตามลำดับ แล้วจึงคำนวณหาความถี่และคาบของอาคารในโหมดที่ 1 ดังสมการ ก.4 และ ก.5 ตามลำดับ

(ก.1)

$$\boldsymbol{M}^* = [\boldsymbol{\phi}]^T [\boldsymbol{M}] [\boldsymbol{\phi}] \tag{n.2}$$

$$\boldsymbol{K}^* = [\boldsymbol{\phi}]^T [\boldsymbol{K}] [\boldsymbol{\phi}] \tag{n.3}$$

$$\omega_{\rm l} = \sqrt{K^* / M^*} \tag{n.4}$$

$$T_1 = 2\pi / \omega_1 \tag{n.5}$$

จากการคำนวณด้วยมือวิธี Modal Analysis พบว่าคาบของอาคารในโหมดที่ 1 มีค่าเท่ากับ 2.09 วินาที ในขณะที่คาบของอาคารที่คำนวณจากโปรแกรม PERFORM-3D มีค่าเท่ากับ 2.19 วินาที ซึ่งพบว่ามีความใกล้เคียงกันมาก โดยมีความแตกต่างกันเพียง 4.58% ซึ่งถือว่าแบบจำลองของ อาคารตัวอย่างจากโปรแกรม PERFORM-3D สามารถยอมรับได้

ภาคผนวก ข การตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลองมวลหน่วงปรับค่า

้จากการสร้างแบบจำลองมวลหน่วงปรับค่า โดยใส่ค่าคุณสมบัติตามค่าที่คำนวณได้จาก สมการของ Den Hartog (1956) หลังจากนั้นเพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องของมวลหน่วงปรับ ค่า โดยนำแบบจำลองมวลหน่วงปรับค่า มาให้แรงกระทำแบบฮาร์มอนิกในแนวแกนหลัก ช่วงเวลา หนึ่งแล้วหยุดให้แรง ปล่อยให้มวลหน่วงปรับค่าเคลื่อนตัวในระยะ Free vibration ได้กราฟ ้ความสัมพันธ์ระหว่างการเคลื่อนตัวและเวลาดังรูป ข.1 แล้วจึงทำการหาค่าความถี่และอัตราส่วน ความหน่วงของมวลหน่วงปรับค่าดังสมการ ข.1 และ ข.2 ตามลำดับ

T > 10 -(ข.1)

รูปที่ ข.1 การเคลื่อนตัวของมวลหน่วงปรับค่าภายใต้แรงฮาร์มอนิก

จากรูปที่ พบว่าที่สภาวะ Free vibration จะได้ค่า X_n เท่ากับ 0.093 เซนติเมตร ที่เวลา 31.80 วินาที และ $X_{\scriptscriptstyle n+1}$ เท่ากับ 0.0197 เซนติเมตร ที่เวลา 34.43 วินาที่ หลังจากนั้นจึงทำการ ้คำนวณหาความถี่และอัตราส่วนความหน่วงของมวลหน่วงปรับค่าตามสมการ ข.1 และ ข.2 ซึ่งได้ค่า ดังนี้

 ω = 2.388 เรเดียน/วินาที และ ξ = 0.247

เมื่อเปรียบเทียบกับค่าที่คำนวณได้จากสมการ Den Hartog (1956) มีค่า 🖉 เท่ากับ 2.416 เรเดียน/วินาที และ 🗲 เท่ากับ 0.243 ซึ่งพบว่ามีความแตกต่างกันเพียง 1.6% และ 1.1% ตามลำ กับ ดังนั้นแบบจำลองมวลหน่วงปรับค่าจากโปรแกรม PERFORM-3D จึงสามารถยอมรับได้

ภาคผนวก ค การวิเคราะห์ความเสียหายที่เกิดขึ้นของชิ้นส่วนในอาคาร

จากการวิเคราะห์ความเสียหายของอาคารภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว พบว่าชิ้นส่วนแรกของ อาคารที่เกิดการคราก ในทุกๆคลื่นแผ่นดินไหว ได้แก่ เสาต้นมุมในชั้นบนสุด ซึ่งเสาดังกล่าวมีขนาด 40 x 40 เซนติเมตร โดยมีเหล็กเสริมในแนวแกน ได้แก่ DB25mm จำนวน 4 เส้น โดยมี P-M Diagram ดังรูป ค.1

รูปที่ ค.1 ความสัมพันธ์ระหว่างแรงแนวแกนและแรงดัด (P-M Diagram) ในเสา F5 ชั้นบนสุดของ อาคารตัวอย่าง ภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Lander (1992) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.116g

โดยพบว่าเสาดังกล่าวที่ชั้นบนสุดจะมีแรงกดที่หัวเสาค่อนข้างต่ำ ดังแสดงในตารางที่ ค.3 ทำ ให้กำลังในการรับแรงดัดเกิดขึ้นน้อย ซึ่งเมื่อสังเกตจากรูปที่ ค.1 จะพบว่าเสาต้นดังกล่าวจะวิบัติ ในช่วงที่ถูกควบคุมโดยแรงดึง (Tension Control)

หลังจากทดสอบโดยคลื่นแผ่นดินไหว Lander (1992) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.116g ซึ่งเป็น ระดับที่ทำให้อาคารตัวอย่างที่ไม่ได้ติดตั้งมวลหน่วงปรับค่ามีดัชนีความเสียหาย (Damage index, DI) เท่ากับ 1 โดยเสาดังกล่าวมี Hysteresis loop ภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Lander (1992) ที่ระดับที่ PGA เท่ากับ 0.116g ดังรูปที่ ค.2 ซึ่งเป็นไปตามความสัมพันธ์ระหว่างแรงกดหัวเสาและแรงดัด

รูปที่ ค.2 Hysteresis Loop ของเสา F5 ชั้นบนสุดของอาคารตัวอย่าง ภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Lander (1992) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.116g

จุฬาลงกรณมหาวทยาลย Chulalongkorn University

	D3.5			D5			D6		
Story	P(kN)	<i>M_u</i> (kN-m)	<i>M_y</i> (kN-m)	P(kN)	<i>M_u</i> (kN-m)	<i>M_y</i> (kN-m)	P(kN)	<i>M_u</i> (kN-m)	<i>M_y</i> (kN-m)
1	5242	4401	3389	6206	3360	2587	2970	768	591
2	4947	4389	3380	5849	3416	2630	2797	787	606
3	4663	4379	3372	5506	3427	2639	2632	800	616
4	4379	3510	2703	5166	2650	2041	2468	630	485
5	4096	3483	2682	4827	2642	2034	2303	645	497
6	3812	3470	2672	4489	2639	2032	2138	650	501
7	3529	2168	1669	4151	1800	1386	1973	473	364
8	3245	2154	1659	3815	1796	1383	1808	467	360
9	2962	2101	1618	3479	1753	1350	1643	464	357
10	2678	1470	1132	3143	1380	1063	1478	448	345
11	2394	1410	1086	2808	1350	1040	1313	444	342
12	2111	1364	1050	2475	1280	986	1148	435	335
13	1847	685	527	2166	695	535	1000	187	144
14	1583	664	511	1857	683	526	851	190	146
15	1319	645	497	1547	673	518	702	188	145
16	1056	522	402	1238	529	407	554	137	105
17	792	464	357	928	490	377	405	125	96
18	528	430	331	619	443	341	257	111	85
19	264	380	293	309	386	297	108	96	74

ตารางที่ ค.1 แรงกดหัวเสา แรงดัดที่จุดวิบัติ และแรงดัดที่จุดคราก ในเสา D3.5 D5 และ D6 ของอาคารตัวอย่าง

	E5			E6			F4		
Story P(kN)		M _u	My		M _u	M_y		M _u	My
	(kN-m)	(kN-m)	P(KIN)	(kN-m)	(kN-m)	P(KIN)	(kN-m)	(kN-m)	
1	8721	3792	2920	3783	1426	1098	8546	3802	2928
2	8285	3849	2964	3566	1450	1117	8062	3880	2988
3	7768	3898	3001	3357	1450	1117	7597	3935	3030
4	7300	3140	2418	3149	992	764	7132	2994	2305
5	6832	3190	2456	2940	989	762	6669	3030	2333
6	6364	3190	2456	2731	978	753	6206	3030	2333
7	5896	2160	1663	2523	857	660	5744	2160	1663
8	5427	2158	1662	2314	845	651	5283	2148	1654
9	4959	2140	1648	2106	833	641	4822	2122	1634
10	4490	1743	1342	1897	683	526	4363	1737	1337
11	4020	1670	1286	1689	673	518	3904	1680	1294
12	3551	1620	1247	1480	650	501	3445	1620	1247
13	3106	882	679	1288	273	210	3006	698	537
14	2662	861	663	1096	267	206	2568	703	541
15	2218	838	645	904	260	200	2130	696	536
16	1774	676	521	712	190	146	1693	558	430
17	1331	630	485	519	169	130	1255	527	406
18	887	549	423	327	146	112	818	477	367
19	443	471	363	135	126	97	381	400	308

ตารางที่ ค.2 แรงกดหัวเสา แรงดัดที่จุดวิบัติ และแรงดัดที่จุดคราก ในเสา E5 E6 และ F4 ของอาคารตัวอย่าง

<u></u>	F5						
Story	P(kN)	<i>M_u</i> (kN-m)	<i>M_y</i> (kN-m)				
1	5679	1813	1396				
2	5356	1860	1432				
3	5049	1890	1455				
4	4741	1421	1094				
5	4431	1445	1113				
6	4122	1450	1117				
7	3811	1074	827				
8	3500	1070	824				
9	3189	1045	805				
10	2877	905	697				
11	2559	872	671				
12	2246	841	648				
13	1959	360	277				
14	1671	364	280				
15	1383	358	276				
16	1094	270	208				
17	806	242	186				
18	517	202	156				
19	228	166	128				

ตารางที่ ค.3 แรงกดหัวเสา แรงดัดที่จุดวิบัติ และแรงดัดที่จุดคราก ในเสา F5 ของอาคารตัวอย่าง

ภาคผนวก ง ความถี่การสั่นไหวของอาคาร และความถี่เด่นขัดของคลื่นแผ่นดินไหว

จากการวิเคราะห์การเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาในแนวแกนหลักภายใต้แผ่นดินไหว ได้เปลี่ยน รูปการเคลื่อนตัวของชั้นหลังคาเชิงเวลาไปเป็นเชิงความถี่ โดยใช้วิธีการแปลงฟูเรียร์แบบเร็ว (Fast Fourier Transform, FFT) เพื่อทำการตรวจสอบคาบหรือความถี่การสั่นไหวของอาคารในช่วงที่ อาคารสั่นไหวแบบอิลาสติก และอินอิลาสติก และนอกจากนี้ได้นำข้อมูลคลื่นแผ่นดินไหวไปหาความถี่ เด่นชัดเพื่อศึกษาถึงปัจจัยของคลื่นแผ่นดินไหวที่มีผลกระทบต่อการสั่นไหวของอาคาร

1. Landers, LA - Obregon Park (1992)

รูปที่ ง.1 ความถี่การสั่นไหวของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Landers, LA - Obregon Park (1992) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.039g 0.116g และ 0.181g

รูบท ง.2 กราพการแบลงพูเรยรแบบเรวกบความถการสนเหวเนแนวแกนหลกของคลนแผนดนเห Landers, LA - Obregon Park (1992)

2. Kobe Japan, FUK (1995)

รูปที่ ง.3 ความถี่การสั่นไหวของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Kobe Japan, FUK (1995) ที่ ระดับ PGA เท่ากับ 0.042g 0.160g และ 0.236g

รูปที่ ง.4 กราฟการแปลงฟูเรียร์แบบเร็วกับความถี่การสั่นไหวในแนวแกนหลักของคลื่นแผ่นดินไหว Kobe Japan, FUK (1995)

3. Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999)

รูปที่ ง.5 ความถี่การสั่นไหวของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.014g 0.070g และ 0.101g

รูปที่ ง.6 กราฟการแปลงฟูเรียร์แบบเร็วกับความถี่การสั่นไหวในแนวแกนหลักของคลื่นแผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU046 (1999)

4. Chi-Chi Taiwan, KAU082 (1999)

รูปที่ ง.7 ความถี่การสั่นไหวของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Chi-Chi Taiwan, KAU082 (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.015g 0.042g และ 0.054g

รูปที่ ง.8 กราฟการแปลงฟูเรียร์แบบเร็วกับความถี่การสั่นไหวในแนวแกนหลักของคลื่นแผ่นดินไหว Chi-Chi / Taiwan, KAU082 (1999)

5. Duzce Turkey, Ambarli (1999)

รูปที่ ง.9 ความถี่การสั่นไหวของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Duzce Turkey, Ambarli (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.008g 0.046g และ 0.057g

รูปที่ ง.10 กราฟการแปลงฟูเรียร์แบบเร็วกับความถีการสันไหวในแนวแกนหลักของคลืนแผ่นดินไหว Duzce Turkey, Ambarli (1999)

6. Duzce Turkey, Kocamustafapaba Tomb (1999)

รูปที่ ง.11 ความถี่การสั่นไหวของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Duzce Turkey, Kocamustafapaba Tomb (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.0540g 0.215g และ 0.286g

รูปที่ ง.12 กราฟการแปลงฟูเรียร์แบบเร็วกับความถี่การสั่นไหวในแนวแกนหลักของคลื่นแผ่นดินไหว Duzce Turkey, Kocamustafapaba Tomb (1999)

7. Kocaeli Turkey, Balikesir (1999)

รูปที่ ง.13 ความถี่การสั่นไหวของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Kocaeli Turkey, Balikesir (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.076g 0.269g และ 0.236g

รูปที่ ง.14 กราฟการแปลงฟูเรียร์แบบเร็วกับความถี่การสั่นไหวในแนวแกนหลักของคลื่นแผ่นดินไหว Kocaeli Turkey, Balikesir (1999)

8. Hector Mine , Arleta - Nordhoff Fire Sta (1999)

รูปที่ ง.15 ความถี่การสั่นไหวของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Hector Mine , Arleta -Nordhoff Fire Sta (1999) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.02g 0.095g และ 0.139g

รูปที่ ง.16 กราฟการแปลงฟูเรียร์แบบเร็วกับความถี่การสั่นไหวในแนวแกนหลักของคลื่นแผ่นดินไหว Hector Mine , Arleta - Nordhoff Fire Sta (1999)

9. Denali Alaska, Anchorage - K2-04 (2002)

รูปที่ ง.17 ความถี่การสั่นไหวของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Denali Alaska, Anchorage - K2-04 (2002) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.008g 0.046g และ 0.057g

รูปที่ ง.18 กราฟการแปลงพูเรยรแบบเรวกบความถการสนเหวเนแนวแกนหลกของคลนแผ่นดินไหว Denali Alaska, Anchorage - K2-04 (2002)

10. Nenana Mountain Alaska, Anchorage International Airport (2002)

รูปที่ ง.19 ความถี่การสั่นไหวของอาคารตัวอย่างภายใต้คลื่นแผ่นดินไหว Nenana Mountain Alaska, Anchorage International Airport (2002) ที่ระดับ PGA เท่ากับ 0.022g 0.051g และ 0.056g

รูปที่ ง.20 กราฟการแปลงฟูเรียร์แบบเร็วกับความถี่การสั่นไหวในแนวแกนหลักของคลื่นแผ่นดินไหว Nenana Mountain Alaska, Anchorage International Airport (2002)

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายชยุตม์ งามโขนง เกิดเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2533 ที่กรุงเทพมหานคร เข้ารับ การศึกษาที่โรงเรียนเซนต์ฟรังซีสเซเวียร์ จ.นนทบุรี ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษา จากนั้นเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2555 และเข้าศึกษาต่อระดับ ปริญญาโทในหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิศวกรรมโยธา ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2556

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University